د کتاب پېژندنه

دکتاب نوم: سیندونه هم مري .

شاعر: اسحاق ننګیال .

سریزه: زرین انځور

تدوین: پوهنیار محمد اسمعیل یون

خپرندوی: دافغانستان د کلتوري ودې ټولنه - جرمني

شمېر: (۵۰۰) ټوکه

ډیزاین انځور: استاد نیازی

کمپوزر: غازي کمپوزنګ مرکز، پېښور

چاپ نېټه: ۱۳۷۷ل ۱۹۹۸ع کال پېښور

Ketabton.com

دکتاب د چاپ حقوق د افغانستان کلتوري ودې ټولنې سره خوندي دي

د انیټرنیټ په مخ ترتیب کونکي سمسور حبیبي

(c) ketabton.com: The Digital Library

یادون

د تېرو دوولسیزو په بهیر کې د پښتون شاعرۍ د ځو مطرح ځېرو له جملې څخه یو هم خدای بښلی ا سحق ننګیال و. ده د ځوانۍ په شېبو (د پنځوسمو کلونو په بهیر) کې شاعر پیا کړې وه، خو د ژوند تر پایه پورې له هیڅ شي سره دومره خوا خوږی او نږدې پاتې نه شو لکه له خپلې شاعرۍ سره. شعر په حقیقت کې د هغه د ټکلي روح او روان د ټکورولو اغېزمنه وسېله وه.ننګیال لږه د خپلې ځلېویشت کلنې شاعرۍ په بهیر کې د شاعرۍ دومره پخې تجربې تر لاسه کړې او بیا یې د همدې تجربو له کبله دومره ښکلې شعرونه وزېږول چې په پښتو شاعرۍ کې د ښکلو غمیو حیثیت لري او کولای شي د ننګیال نوم زموږ د ولس په ذهن کې تر ډېرو خته ژوندی و ساتي شاعر هم د بل هر انسان په شان په ټولنیزو ، سیاسي، فکري او نورو مسایلو او چارو کې د بریو تر څنګ له پولړښویېدنو ، تېروتنو ، هیلو او نهیلیو سره مخا مخېږي. کله چې پر ننګیال او دده پر شاعرۍ خبرې کېږي نو ځنیو ته ضرور د هغه د شاعرۍ تر څنګ، د هغه د ټولیز، سیاسي او اخلاقي شخصیت انځور هم تر سترګو کېږي. دهنر مند د پېژندنې لپاره خو تر ټولو غوره لاره داده چې د هغه خپل هنر و کتل شي. د هنر مند تخلیق او زېږونه پخپله د هغه دی. دی د ظاهري او په زیاته کچه د باطني شخصیت هنداره ده. نو کله چې د ننګیال پر شخصیت خبرې کېږي نو مجبور یو د هغه د شعر نړۍ و ګورو او هغه کلیمه یوه یوه تر سترګو او فکره تېره کړو چې د ننګیال له ضمیره یې سر چینه اخیستې او بیا د شعر پر ښتې په خپلو او ښکو میځلې او د مینې د نړۍ دابدیت غېږې ته یې سپارلې ده. دا خبره ړ منلو وړ ده چې شاعر تر هغه پورې چې د فکري بلوغ پړاو ته رسېږي د فکر ستنې به یې یو اوبل فکري لور ته کږېږي ، تر هغه پورې چې شاعر خپله ذهني او فکري شتمني بشپړوي تر هغه وخت پورې یې د فکري ښویېدنو اټکل کېدای شي.

ننګیال د خپلې ځوانۍ په درشل کې په شاعرۍ پیل وکړ او دا هغه مهال و چې نور نو ټول هیوادد « عقیدې د بحران او د معنویت د سقوط» پر لور روان و. ګنو فکرونو د بېلا بېلو شعارونو تر پر دې لاندې د هیواد د ځوان پښت دذهنونو د خپلو نې هڅه کوله. شعارونه یې خوا ږه وو خو وروستي عملو نه یې ترخه.. د ننګیال دذهن یوه برخه هم د یو سیاسي فکر د جال په کړۍ کې ګیر شوه. خودې فکر لا د شاعرۍ پر بې تکلفې ښکلا خپل سیوری نه غوړولی چې د ناورین لومړی پړ او پیل شو. بیا د ناورین د پاسه بل ناورین او غمیزه راغلل چې نه یوازې زموږ د هیواد او ولس د هر ډول شتمنۍ ستنې یې و لړزولې بلکې له ګڼ شمېر متفکرو مغزونو څخه یې هم لاره ورکه کړه. دې پړ او ډېرو زیات دوام و موند او ننګیال هم پداسې بو جغرافیایي او مسلکي چا پېریال کې ژوند تېر اوه چې هلته د بو داسې فکر واکمني وه چې د ننګیال د اصلي شاعرۍ له سپېڅلي روح سره یې تګلوری په ټکر کې و. ننګیال پدې کلونو کې لکه د نورو ګڼو

لیکوالو او د فکر د هاوندانو په ځېر په داسې یو جال کې راګیر وو چې تر دې دمه یې لانه پوره سترګې رڼې شوې وې او نه یې د شعر د ښاپیرۍ وزرونو خپلواک پروازونه کولی شول. پدې پړاو کې د ننګیال فکري بلوغ هم د خپل پوخوالي پړاو ته رسېدلی نه و، نو ځکه خو یې د هغه وخت په نظمونو (نه په شعرونو) کې یولړ فکري ښویېدنې لیدل کېږي، خو هغه په همدې وخت کې بیا هم دده شاعرۍ کې د فکري او انساني بغاوت او غاطفي سیند د څپو یو پټ شور پروت و او داسې اټکلېده چې یوه ورځ به دده ددې فکري تېروتنې پر ځای دده د فکر او ضمیر هغه د ننۍ نړۍ راڅرګنده او د خپل شعر ناوې به پرې سیمګار کړي. کله چې شاعرد فکري او شعري بلوغ پر لور بریمن ګامونه اخلي نو تپل سوی ، تصنعي او نا شعوري اندود یې هم ورو ورو له مینځه ځي. کله چې لږ نوره رڼا

(c) ketabton.com: The Digital Library

يي هم راغله او په کابل کې د يو زيات شمېر ليکوالو سترګې رڼې سوې نو هر چا د خپل هيوادني اند د اصلي جوهر ميندلو ته هڅه وکړه. ننګيال چې په پټ ضمير کې يې همداراز پټو ، له ځينو نورو څخه په دې لار کې ګامه د مخه شو. جرئت او ربښتينولي يې د دې مرغلرې د ځلونې او خپلونې لپاره امېل کړل. له ۱۳۶۲ ۱۳۶۴- کلونو وروسته وختونو کې په کابل کې د مقاومت دادبياتو او د شعر د شعري جوهر د پياوړتيا لپاره په ځرګند ډول هڅې پيل شوې. په همدې کلونو کې په ځرګند ډول د شعر او شعار تر منځ پوله ډاګيزه شوه. دادبي مبارزې په دې تود ډګر کې د هيواد د پياوړي کره کتونکي او کيسه ليکونکي زرين انځور او بيا د تکړه کر کتونکې لطيف بهاند او نور زيار او هڅې د يادونې او ستاينې وړ دي. دوی يو زيات شمېره هغه ځوان شاعر چې په شاعرۍ کې يې « شعاريت» جوهر پياوړی بر ښښېده او يا په کې د شاعرۍ تومنه ځرګند ېدله، د ېته راوبلل چې له شعارونو څخه و چې تر ټولو لومړی له همدې پيل شوي بهير سره يو ځای شو. داد شعر د پو خوالي په لور د ننګيال د بر يمنو هڅو د پيل کلونه دي. دې بهير تر ۱۳۷۱ ل کال پورې خپل عمر ته دوام ورکړ.

په همدې واټن کې د ننګيال شاعري دومره خوږه، سپېڅلې او عاطفي شوه چې د هغه محبو بيت يې د هيواد يو ستر عاطفي شاعر تر بريده ورساوه. ننګيال د همدې کلونو په بهير کې د خپلو شعرونو څلور مجموعې (ډالۍ ، سپېره ډاګونه او غوړېدلي بزغلي ، هغه شپې هغه کلونه او ځا ځکي ځاځکي) چاپ کړل. څرنګه چې دده شعر ورځ په ورځ د خوږوالي او کره والي پړاوونه وهل نو په (۷۰) کلونو کې دی د خپلو شعرونو له ځينو چاپي مجموعو په ځانګړي ډول (ډالۍ او سپېره ډاګومو او غوړيدلي بزغلي) څخه څه نا څه پښېميان و او هغه يې « شعرونه» نه ګڼل. دده د شاعرۍ د پر مختګ بهير دومره ګړندی و چې د خپلې د مخنۍ شاعرۍ زياتو شعذونو ته به يې خندل، سره له دې چې دده په شاعرۍ کې د شعر اصلي تومنه او جوهر له پيله ښکاره کېده خو وروسته وروسته يې د خوږو کلمو يو زرين شال ور په سر کړ. کله چې د ۱۳۷۱ ل کال د غوايي مياشتې پر ۸ نيته په کابل کې اسلامی انقلاب (!) په نوم يو ستر ستمي ناورين او غميزه پر افغانانو ور وتپل شول او د هيواد ټول نظام ګډوډ شو ، ننګيال ژوند او آن دده فرهنګي کارونه هم له سختو ستونزو سره محامح شول. د سرو ګوليو په باران کې يې ايله دومره وکړای شول چې خپله کورنۍ تر لغمانه پورې ورسوي. د کور شته يې، يې ټول تيت و پرک شوال او څو ځله په يو ښار کې له

يوه ځايه بل ځای ته مهاجر شو. د کور د کاليو په کيسه کې خو نه و خو د کتابتون د چور او تالان له غمه يې له سترګو لمبې پورته کېدلې او همدا يې ويل. « ياره پير جانه افسوس چې داکتابونه يې راڅخه نه وای وړي». د کتابونو غم لا نه و سوړ شوی چې ديوې درنې ګولۍ ګوزار هم ورته وررسېده، د توپ بوه ګولۍ يې څنګ ته ولګېده او څو ټوټې يې د بدن ځينې برخې غلبېل کړې. له ناروغۍ لا پورته ښه شوی نه و چې بيرته يې د ليکوالو په ټولنه کې خپلې دندې ته ځان ورساوه. شپه او ورځ به همالته په ټولنه کې و. د ليکوالو انجمن يې هم کور و اوهم ددندې ځا. څو مياشتې لا وتې نه وې چې کوم چاورته کو پنجشيری ولمساوه.تياره ماښام و ، ډيوه يې لا لګولې نه وه چې دور له ټک ټک پرته دا شخص له خپلونورو ملګرو سره يو ځای په کوټه ور ننوت. هغه خدای خبر په کوم فکر کې ډوب و چې يو ناڅاپو يې پردوی سترګې ولګېدې. ده لا هغو ته د ناستې او ست هيله لرله چې يو ګوزار دده تر مخه داسې راورسېد چې دده يو غوږېې هم د څه وخت لپاره بې خسه کړ او ادېې ورته وويل چې.(ما چرم کن استم، سبا تايې وقت اين اتاقه ابله مې کنی، ديګر ده اينجا نبينم ات ، ای اتاق را مابرای چرم کنی کار دارم)څو ورځې د هغه په سترګو کز له اوښکو او په څېره کې يې له يوې سترې نهيلۍ پرته بل څه نه ليدل کيدل او داسې يو حالت ته په هيله و چې بيا پدې هيواد کې د يو ملي فکر د حکومت وزرې خپرې شي او د يو سوله ايز ژوند وړانګي هره خوانه رڼا کړي. کال دوه لاوتي نه وو چې د طلبانو اسلامی عورځنګ پر کابل سپين بيرغونه ورپول. سهار دوخته، چې لاډيره خلک د کابل پر فتحې خبرنه وو زمونږ کور وريې ټک ټک کړ او په بيړني ډول يې وويل. « پير جانه راوځه، طالبانو کابل نيولی او سقاوي ختمه شو» هغه د يو سپين سباوون هيله و خو شاعر لکه چې ازلي بد مرغه وي. ننګيال بيا خپلې دندې ته ولاړ، خو دا ځل دا دنده بل ډول وه، نوي نظام د ليکوال د ټولنې پخواني تښکيل ته بدلون ورکړ، خو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ننګیال بیا هم په همدې تشکیل کې پاتې شو. دا تشکیل د دولت لوړ مقام ته د منظورۍ لپاره ولېږل شو. تر هغه و خته چې د ننکیال د مقررۍ امر راته ،پدې کې یوولس میاشتې تېرې شوې،خو پدې یوولسو مېاشتو کې ننګیال هره ورځ د پخوا په څېر خپله دنده پر مخ وړله، یو ځل بیا یې شپې په همغه ټولنه کې شوې چې ده ته ترې دوتلو امر شوی و. ننګیال او شاعران به ترې راتاو وو، خو یو وخت یې اقتصادی حالت دومره ویجاړ شو چې د چا خبره د پولۍ ټک ته کېناست. څو ځله یې دا خبره زما تر غوږ تېره کړه. « یاره پیر جانه د ماشومانو غمه مې که نه وای ما په نهر هم شپې سبا کولې، خو له کابله نه وتلم، کابل خو زما د دردونو، غمونو، بریاوو او ماتو کور دی، زه دا کله یوازې پرېږدم. خو افسوس چې د ماشومانو غم دی». بیا به یې بو سوړ اسویلی وکېښ او یوه ترخه مو سکا به یې پر شونډو تېره کړه. نوریې د دندې د ساتلو لپاره پیسې او مالي لګښت نه درلود چې دی پرې خپله دنده و ساتي. لغمان ته راغی او بیا یې د پېښور مخه ونیوله. په پیئور کې هم له ډیرو انتظارونو او کړاوونو وروسته ورته د بي بي سي د روز نیزي ډارمې د لیکوال په توګه دنده و سپارل شوه. د کلداري معاش مزه یې لا څلکلې نه وه چې د مرګ پر ښتو یې روح پخپلو وزرونو کې دا بدیت په لور یو وړ او بیا د بي بي سي راډیو له لارې دا سې یو خبر خپور شو. « په خواشینۍ سره مو خبر تر لاسه کړی چې د هېواد نامتو شاعر

اسحق ننګیال نه په پېښور کې د ۴۲ کلونو په عمر دزړه ددریدو له کبله په حق ورسېد» . ددې خبر په اورېدو سره د هیواد ټولو فرهنګیانو که په داخل کې وو او که به بهر کې دا سې یو دردونکی ټکان و خوړ چې د ټولو زړونو ته یې د غم لمبې ورسولې.
داد ننګیال د سرګردانه ژوند په باب څو یادونې وې چې دلته یې لنډېز راوړل شو. سره له دې چې ننګیال دژوند په اوږدو کې له ډول ډول کړاوونو سره مخامخ شوی دی خو د تېرو شپږو کلونو کړاوونو هغه دومره ځولی او ټکلی دی چې نور په هېڅ وخت کې هغه دومره روحي، رواني ،سیاسي، اقتصادي او نور فشارونه نه دي زغملي. دیو لیکوال په اند.« غوره ادبیات د اختناق په حالت کې رامنتځه کېږي» او شاعر یا لیکوال د اختناق په مقابل کې له ادبیاتو څخه دیو روحي او رواني غبرګون په توګه کار اخلي. هر څومره چې د افشار او اختناق پیاوړی وي عکس العمل یې هم هماغسې وي. ننګیال د تېرو شپږو کلونو شاعري د همدغو ډول ډول ظلمونو او اتناق زېږنده ده نو ځکه پکې سوز او درد دده تر پخوانیو شعرونو څه زیات دی. دغم او درد پدې څو کلونو کې د ننګیال د شعر ښاپېرۍ لا پسې سینګار شوې ده. دده د فکري تګلوري لیکې او ستنې محکمې شوي او شاعر د شعر د پوخوالي، فکري ثبات او د بشپړو انساني ارزښتونو په پېژندنه او ځلو نه کې بریالی شوی دی. په حقیقت کې د ننګیال دوروستیو کلونو شعرونه د هغه د ښکلې او اوچتې شاعرۍ رنګین او ما نیز ګلابونه دي.(ښکاري ته) دده یو ښکلی عاطفي او انساني شعر دی چې دهد ۱۳۶۵ ل کال د غبرګولي د مېاشتې پر لومړۍ نېټه لیکلی دی. دې شعر نه یوازې په هېوادنۍ کچه زیات منبت پېدا کړ او ډېر اغېزېې وشینده، بلکې د شمالي کوریا په هیواد کې د ځوانانو د یو نړیوال فیستوال په ترڅ کې چې د افغاني سندرغاړو له خوا د مو سیقۍ په څپو کې په سندرېزه بڼه ولوستل شو نو د ټولو اورېدونکو او مینوالو د منبنت وړ وګرځېد او دې شعر هلته لومړی مقام وګټه، خو د ننګیال د شعري بهیر د پر مختګ په وجه، د مړمینې په نږدې وختونو کې هغه دا شعر « پوره شعر » نه ګاڼه او ویل یې چې د « شعاریت» نښې په کې لیدل کیږي. ننګیال د تېرو اوو اتو کلونو په موده کې ښه ډېر شعرونه ولیکل خو د ځانګړو مجموعو او یا مجموعې د چاپ امکانا ت ورته برابرنه شول. له دې کبله د هغه د وروستیو کلونو شاعري د شعر دزیاتو مینوالو او لوستونکو له لیده لرې پاتې شوه. ځکه نو کله چې به کوم لیکوال او یاکره کتونکي دده د شاعرۍ په باب نا سم نظر ورکاوه، نو دی به ډېر په قهریده او ویل به یې. « دی نو زماله او سنۍ شاعرۍ څخه څه خبر دی هغه خو ټوله له ما سره په کتابچو کې پرته ده...» دده یوه ستره هیله هدا وه چې د خپلو شعرونو ټولې مجموعې چاپ او پخپلو سترګو ووینې. د ننګیال په ژوند خو د هغه هیله پوره نه شوه خو دادی د هغه له مړینې وروسته، په جرمنې کې د افغان فرهنګیانو او فرهنګپالو په مالي مرسته د هغه دا ارمان پوره شو. ما

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کله د هغه د نا چاپه شعري مجموعو د چاپ پر کار پیل وکړ، نو ننګیال مې یوه شپه په خوب کې ولید. خو له یې له خندا شنه وه او همداسې په خوشالۍ

یې راته ویل.« پیر جانه ! زما مجموعې چاپېږي؟آ ؟ بېشکه والله... » ما ورته ویل هو ستا ټول شعرونه چاپېږي. په هغه شپه له خوبه راویښ شوم، تر سهاره خوب رانغی ،.لاټین مې ولګاوه او د ننګیال په چورت کې لاړم یو ځل مې دهغه ټولې خاطرې نظر تېرې شوې.کله چې مې د هغه د شعرونو توري لوستل نو په هر توري ، هر شعر او د شعر په هره پاڼه کې راته دننګیال تصویر تر سترګو سترګو کېده. زه ددې شعرونو تر پایه پدې پوه نه شوم چې زه په کوم حالت کې یم، لکه یو څوک چې په خلا کې روان وي. د ننګیال دوروستیو کلونو ، فکري او عاطفي شخصیت کټ مټ د هغه داوسنیو شعرونو له مانیزې او عاطفي خوا سره منطبق و. هره پاڼه کې ننګیال و په هر توري کې ننګیالو. دا هغه ننګیال نه و چې د خپلې شاعرۍ په پیل کې او یاله هغه وروسته د څو کلونو په شاعرۍ ځلېده. دلته ېو ببل ننګیال و.هغه د خپلې مینې او عاطفي پر سپین اس سور او دښاپېریو ښار ته روانو، او لکه چې له هغه ځایه یې د خپل ستي او ټپي ولس د درملونې لپاره ښکلاو وټکورونه راوړل. ما هره شیبه له ننګیال سره خبرې کولې او دومره خبرې چې د هغه په ژوند به مې ورسره نه وي کړې او کېدای شي لوستونکی هم زما په برخلیک اخته شي. خو ددې سو چونو او فکرونو په منځ کې خوشاله پدې وم چې د هغه د ټولو نا چا په شعرونو غټ جونګ چا پیږي. کله چې دامجموعه چاپ شو نو زه به یې د الینګلر د ښکلې شارانه درې د بسرام په کلي کې د ننګیال پر قبر کېدام او مبارکي به ورته ورکړم. د هغه روح به څومره خوشاله شي او هغه ارمان چې دده په ژوند پوره نه شو، وروسته له مرګه به پوره شي. په همدې هیله مې دهغه شعري مجموعې چې په کور کې وې ترلاسه کړې. هغه یوه شعري مجموعه چې کاپي یې ده سره په کور کې وه انځور صاحب ته هم لېږلې وه، هغه هم ترلاسه شوه. دا شعرونه چې ما وکتل زما په نظر کم ښکاره شول څکه ننګیال چې به کوم شعر ولیکه نو د نورو شاعرانو په شان به یې خپلو ملګرو ته ضرور اوراوه. حفیظ الله ګردش، صدیق الله بدر، نور محمد لاهو او عبدالغفور لیوال ته مو د ننګیال صاحب د هغو شعرونو په باب چې پدې مجموعو کې نه وو او په ځینو اخبارونو کې په متفرقه ډول چاپ شوي وو، وویل. موږ ټولو په اخبارونو او نورو خپرونو کې د ننګیال صاحب هغه شعرونه پېدا کړل چې په تیت وپرک ډول چاپ شوي وو او پدې مجموعو کې نه وو راغلي، بیا هم ما ته د خپل اټکل له مخې دا شعرونه پوره نه برېښېدل د کتاب د تورو لوستل بشپړېدو ته نږدې شوي وو چې یو ځل بیا په لغمان کې د ننګیال صاحب کورته لاړم. د هغه مشر زوی (ارش) ته مې د ننګیال صاحب د یو داسې عکس یادونه وکړه چې تر اوسه په خپرونو کې چاپ شوی نه وي او هم مې ورته وویل چې د ننګیال صاحب کتابونه او پاڼې یو ځل بیا وګوري، ګوندې څه شعرونه یې ترلاسه شي. هغه ما ته وویل « موږ څو ځله د خپل پلار کتابونه او یادښتونه واړول راواړول، څه چې وو هغه مو تاسو ته در کړل خو موږ به یو ځل بیا هم ټول کور وګورو».

په پېښور کې دمجمعوعې کار د بشپړېدو په وروستیو شېبو کې و چې د ننګیال صاحب زوی (ارش) په ډېرې بیړې له لغمان نه ځان را ورساوه او د ننګیال د شعرونو یوه بله کتابچه یې هم راوړخ.ما چې د ننګیال

صاحب دا شعرونه وکتل دومره خوشاله شوم چې د ټولو ستړیاوو بارمې یو ځل له اوږو لرې شو. بیا مې دا ټولې کتابچې، له اخبارو او خپرونو څخه په متفرقه ډول راټول شوي شعرونه سره پر تله کړل، تکراري شعرونه مې ترې لرې کړل، دغه راز مې دده له دوو چاپ شویو شعري مجموعو (هغه شېبې هغه کلونه او څاڅکي څاڅکي) څخه یو شمیر شعرونه ورسره یو ځای کړل. اوس تر زیاته بریده پر دې باوري یم چې د ننګیال نور شعرونه به نه وي پاتې. ده له خبل ناډلي (نامنظم) ژوند دود سره دخپلو شعرونو د ثبت انتظام ته ډېره پاملرنه کړې وه. له دې څخه دا څرګندېږي چې ننګیال له خپل ځاني ژوند نه هم له شعر سره ډېره مینه درلوده، ځکه چې هغه د خپل ژوند د ښېرازۍ مېړنی نه و خو د ښکلې شعري شتمنۍ څښتن و. ده انځور صاحب ته د یو لیک په ترڅ کې لیکي وو. «

سیـــندونـــه هم مـــري اســـــحـــــاق نـــــګیـــــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځو شعرونه مې له (سپېنتا) سپین ږیري سره پاتې شول او له ما سره یې اوس کوم نقل نشته، هغه غوښتل څه پرې ولیکي خو حالاتو وخت ورنه کړ که چیرې مې بیا و موندل نو دروبه یې لیږم» له « سپین ږیري » څخه یې مقصد (ښاغلې سلیمان لایق) دی چې ننګیال ور سره د شاعرۍ ښه ملګرتیا لرله. دا چې دا شعرونه به پیاوړي شاعر سلیمان لایق سره وي او که نه ؟ زه خبر نه یم. د ننګیال صاحب د شعرونو د کتابچو او د شعرونو د نېټه لیک له تسلسل نه داسې ښکاري چې د ننګیال صاحب نور شعرونه به نه وي پاتې. دا لیک هغه انځور صاحب ته له کابل نه د ۱۳۷۱ ل کال د زمري پر ۱۲ نېټه لیکلی و. تر هغه وروسته د ځو کلونو په ترڅ کې هغه خپل شعرونه له سره موجود و چې انځور صاحب ته یې لېږلي وو، نو کله چې انځور صاحب ته د لیږلو شعرونو نقل وروسته ترتیب شوی نو د غه راز به ښاغلي سلیمان لایق ته ږړ کړل شوي شعرونه هم بیا له سره په کتابچو کې لیکل شوي وي. بیا هم که ښاغلي لایق سره دا شعرونه موجود وي او هغه ددې مجموعې له شعرونو سره پر تله کړي او کوم چې پدې مجموعه کې راغلي نه وي، تر چاپ وروسته د هغو د خوندي کولو هڅه وشي نو دا به پښتو ادب ته یو ډېر ګټور کار وي. د ننګیال دا مجموعه (سیندونه هم مري) د هغه د (ښېرې په مالت کې، نه جام نه څادر، دا جل دا برسات، سیندونه هم مري، ځنیې متفرقه شعرونو او د چاپ شویو دوو مجموعو هغه شبېې هغه کلونه او څاڅکي څاڅکي له ځو شعرونو څخه جوړ خ ددې مجموعې چاپ د پښتو شعر په ځانګړې ډول آزاد شعر په برخه کې یوه ډېره په زړه پورې، درنه او ارزښتمنه ډالۍ ده. خو له دې درنې ډالۍ سره سره به مو دا ارمان تل په زړه کې پاتې وي چې کاشکې ننګیال ژوندی وای چې داسې نورې ښکلې او ارزښتمنې ډالۍ یې خپلې ژبې ته وړاندې کړې وای. ننګیال ته دعاګانې.

په مینه او درناوي

محمد اسمعیل یون

۱۳۷۷ ل کال - لیندۍ

پیښور/ پښتونخوا

(c) ketabton.com: The Digital Library

سریزه

اسحاق ننګیال

د پښتو د نوي شعري بهیر په یون کې

د پښتو د معاصرې او نوې شاعرۍ په یون کې، اسحاق ننګیال کله څوک هېرولی شي ! ننګیال د پښتو د نوي شعري بهیر د ښایست یوه نښه وه. ننګیال زموږ د شعر د نوي کتاب یوه زرینه پاڼه وه. ننګیال، هغه فقیر، هغه ملنګ شاعرو چې په همدغه لنډ او غم ځپلي عمر کې یې هم موږ ته هنرونو د ښایستونو دومره شته راپرېښودل چې زمونږ نوی ادبي بهیر پرې وياړ کولای شي، خو که هغه مرګي داسې بې وخته، یو ناڅاپي او په ډېره بېړه له موږ نه وای اخیستی، په دې کې هېڅ شک نشته چې زموږ د ولس ادبي هنري پانګه به یې نوره هم درنه کړې او ښکلې کړې وای.ننګیال د پښتو په اوسني شعري یون کې په عمومي توګه، د یولاس د ګوتو د شمېر له نوماليو او وتلیو شاعرانو څخه ګڼلی شو او که دافغانستان د پښتو د نوي نسل د شعر په حدودو کې، یوازې دوه کسه هم تر نورو زیات ځلیدونکي، پیاوړي او د پاملرنې وړوي، یو یې اسحاق ننګیال دی؛ او دایو ستر ویاړ دی، یو لوی ارزښت دی،یو خورامهم هنري ادبي دریځ دی. د ننګیال شعر، په افغانستان کې په ډېرو کړکېچنو، کړلېچنو او غمجنو شېبو کې اوج او شهرت ته ورسېد. سره له دې چې هغه د لمریزې پنځو سمې لسیزې له پیلامې څخه شاعري راپيل کړې ده، خو داوج کلونه یې د ثور له غمیزې او بیا د روسي سرو پر غلګرو، له یرغل وروسته، رارسېږي. داهغه کلونه دي چې په شروع کې یې دافغانستان په شاعرۍ کې، دهنرې-ادبي ارزښتونو پر ځای، دنظمونو په وړاندې دهنري شعري ارزښتونو لپاره هلې ځلې، نه یوازې داچې یوه لوړه هنري ادبي هڅه وه؛ بلکې دهغه وخت د حالاتو په رڼاکې په یو ډول سیاسي مبارزه هم بدله شوې وه. د سرو نظمونو او سرو شعارونو پلویان د ګوندي او دولتي واکمنۍ د فرمانونو او ستورونو ناظمان وو او یوازې پر همدغه اړخ یې ټینګار کاوه ،خو ددوی په وړاندې هنري- ادبي ارزښتونو لپاره هلې ځلې نه یوازې دا چې د یو هنري تقدس لپاره ټینګارو، دګوندي- دولتي د ستورونو او فرمانونو په وړاندې یې، د یو ټولنیز-سیلسي (ملي) تقدس په توګه هم ارزښت لاره. ننګیال، سره له دې چې د شعري ژوند په څو لومړیو کلونو کې یې د شعارونو او نظمونو ځینې بېلګې هم وړاندې کړې دي، خو له شعارونو او نظمونو څخه د شعر - هنري ښکلاوو پر لور د هغه دوربښمینې لارې سفر ډېر بېړنی او د پوره پاملرنې او ستاینې وړ دی. د دغې وریښمینې لارې له سفر وروسته، که هغه د مینې شعر لیکلی، که یې کومه عاطفي شېبه انځور کړې او که یې کوم بشپړ سیاسي شعر لیکلی دی، تر ډېره زیاته حده یې له هنري - ادبي ځانګړنو او ارزښتونو سره نغاړلي دي.

اسحاق ننګیال په وروستیو شلو کلونو کې، دافغانستان د شعري بهیر له څو فوق العاده او استثنايي شخصیتونو څخه دی.که وروستیو شلو خونړیو کلونو، غمجنو بهیرونو، موږ ته کومه ښه ډالۍ هم راکړې وي، ښايي یوه یې د ننګیال په څېر د یو شاعر ظهوروي، چې هغه یې هم یوازې یوه ورځ وروسته بېرته له موږه واخیست. داسې چې که ددغې خونړۍ غمیزې پیلامه د ۱۳۰۷ لمریز دغویي له اوومې پیل شي نو ننګیال د ۱۳۷۷ لمریز د غویي په اتمه ځونیمرګ کېږي. دلته به زه، پرهغو ټکو، هغو ارزښتونو څو خبرې وکړم، چې اسحاق ننګیال یې، زموږ په اوسني شعري بهیر کې ،تر نورو ډېرو، زیات ځلولی او د پاملرنې وړکړی دی. لومړی د افغانستان دوروستۍ شل کلنې غمیزې انځور ګري،ننګیال له بل هر چا څخه په ښه ژوره، هراړخیزه او شاعرانه توګه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړې ده. هغه غمیزه چې د ثورو له اوومې پیل کیږي دجدي په شپږمه اوج ته رسیاو ثوارلس کاله وروسته د ثور په اتمه یو بل نوي غمجن پړاو ته ور ړاخلیږي او د ننګیال تر مرګه هم لا دغه غمیزه پای ته نه رسیږي. ننګیال د دغې غمیزې په زړه کې پروت دی، همدغه غمیزه د ننګیال زړه خوري او ځاځکي ځاځکي یې دویر ژړلیو شعرونو په توګه څڅوي. ننګیال د همدغې شل کلنې غمیزې ډېر پیاوړی انځورګر شاعردی. هغه د غم ددغو کلونو ډېره زیاته برخه د افغانستان په زړه، کابل کې، تېروې او د تېولو غمجنو شپېو شاهد پاتې کېږي. دغه شپې که غمګینې او له ویر او وینو هم ډکې دي، خو شاعرانه کیږي. ننګیال د همداسې یو یو غمګین برخلیک شاعر دی او ځکه خو هغه د افغانستان د شل کلنې غمیزې دویناوال په توګه راڅرګند یږي.

د ماښام ډمې مې بولي په ژوندون د مرګ بدلې

ای دویر پیغلې نغمه شه چې د شپو د جیل بند یم

راته وژني خوب په ګوتو د شوګیر پیغامبر راغی

مه ځه مه ځه راستنه شه چې د شپو د جیل بندي یم

غواړي ځان ته مې سجده کړي، زه په ټیټ سر بلد نه یم

د غیرت ناوې شمله شه چې د شپو د جېل بندي یم.(۱)

او یا داچې.

زما د کور هغه وړه هغه ښېبا که فضا

زما د کور هغه زاړه هغه ختبین بامونه

چې ډوبېدل به دماشومو خنداګانو سین کې

زما د کور وړه باغچه کې د سپرلي ښاپېرۍ

سرو ګلابو دشنو پاڼو جنتي تخت نه یې

چې شنو موسکاوو کې ډک جام د بد مستۍ راکاوه

زما د کلي هغه لویې، ها پراخې کوڅې

زما د کلي هغه شنه، هغه سمسور باغونه

زموږ د نجونو حرم

سیـــندونـــه هـــم مـــري اســــــحــــــاق نـــــګیــــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ د سپین ږیرو دېرې

زموږ د سترو کروند ګرو غرمو څپرې

د مرګ په ولوزانګې

اسمان دلویو خړوو وریځو او باروتو لوګی

ځمکه دوینو او دمړو له کوپړېو ډکه

انسان دویر او ددردونو او مرګونو کوربه

کورمې دمړ اوو بېګناهو امیدو هدیره

دنیا مو ټوله نړوونکو توپانو نیولې

نو عقله !

نو عقله ای د تو پانو د غلو په لاس تښتول شوې بېړۍ

وایه چې چېرته لاړ شم؟

او پر دې ځان څه وکړم؟ (۲)

او: ته راته ګورې چې محل مې له کار غانو ډک شو

او په وېالو کې دهېلیو بچې وسوزېدل !

او رموږ د کلي میندې

دمیلاد شپو کې «بې لاسو او پښو بچیان زیږوي»

ته راته کورې؟

ته راته کورې چې مې ټول کلی چاړه چاړه دی؟

خلک په نو کو او برچو دیوبل ستر ګې باسي

او دمالت خجو نې

(c) ketabton.com: The Digital Library

به خپلو تورو تورو څڼو کې ځوزان ټک وهي

آه،

آه نازو لې سبوړمۍ !

آه درټا مورې !(۳)

ننګیال، په کابل کې د تنظیمي حکومت د ټوپکوالو د ځلورنیمو کلونو دوحشت تر ټولو او څار شاهد شاعر هم دی. دننګیال د ناچاپې شاعرۍ زیاتره برخه ددغو وحشتونو شاعرانه انځور ګرۍ ته ځانګړې شوې ده.هغه د بدمرغیو په دغو بهیرونو کې د کابل « مینې» ته هم وایي چې نور درځینې شرمېږم. د « انسان» په نوم له دغو « ناانساني» اعمالو شرمېږي او د « افغان» په نوم له دغو « افغاني ضد » اعمالو.

مینې له شرمه درکتلای نه شم

نورمو د کلي د ګلونو په کاله کې

پېغلتوب د ګل غوټیو چېرته هم نشته

او ابراهیم د خپلې ښکلې نازولې د جمال او د عفت

د لوټ کوڅو کې د غارت کیسې ته خوب وړی دی

نور مو دباغ نجونو ته « هسکې» او « کرېې» شملې د ښمنې ښکاري

مینې له شرمه در کتلای نه شم (۴)

او یا لکه چې هغه د « کلي» په نوم شعر په یوه برخه کې وایي.

نه پو هېږم، نه پو هېږم

ای د کلي مازیګره !

ها زموږ د کلي چم کې

هغه سپینه کېږدۍ څه شوه

هغه شنې څپرې څه شوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ها لوګرې جينۍ چېرې؟

***

تاته ياد شي مازيګره !

هغه شنې د برې د کلي

په کې هسک د شملو غرونه

په کې ورېځې د چلمو

***

نه نه وران دی

کلی وران دی

يوه ځاله په کې نشته

ها د ښکلو توتکيو

يو نغری هم اباد نه دی

دا بيوه لاس ننبه

***

لښتي وچ شول

وياله ورانې

سين د تورو کاڼو غرشو

اوس حيران يم چې د کلي

دا هېلۍ يه چېرته لامبي. (۵)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ننګیال په خپلو دغه ډول شعرونو کې د جنګ هغه ربښتینې و حشي ښېره ډېره ښه تصویر کړې ده چې زموږ وطن خوري، زموږ اولس وژني اوزموږ د هېواد ټولو ارزښتونو ته ګواښونه کوي. ننګیال د دغو غمیزو په انځورګرۍ کې شاعرانه او هنري ارزښتونو ته بشپړه پاملرنه کړې ده او هیڅکله یې دښکاره، بربنډو او ښکارندو شعاري خبرو په څېر دغه مسایل نه دي راوړي، بلکې له شاعرانه ښکلا وو سره یې یو ځای کړي دي، او همدا د ننګیال د دغه ډول شعرونو دارزښت بنسټیز ټکی دی، همدغه خبره ده چې شعر له عادي او خبري مسایلو را جلا کوي.

دویم ننګیال د شاعرۍ یوه بله دارزښت وړ ځانګړنه داده چې د هغه شعرونه له عاطفي شېبو ډک دي. د هغه شعرونه لکه د عاطفې سیند، لکه د عاطفې سمندر، داسې دي. دهغه په زیار ترو شعرونو کې دیو خوا خوږي، دیو زړه سواند (انسان) عاطفه په خپل اوج کې ځان را ښکاروي. ډېرو شاعرانو او شعر پو هانو په شعر کې دژورې عاطفې پر شته والي ټینګار کړی دی.عاطفه او په عمومي توګه احساسات د شاعرۍ له اساسي برخو څخه ګڼل کېږي او په دې کې د پاملرنې وړ خبره داده چې څنګه دغه عواطف په شعر کې دانتقال ځواک پیدا کړي؟ د ننګیال په شاعرۍ کې دغه ځواک وینو. د « داکلی مه ورانوئ» د شعر یوې کوچنۍ برخې ته پاملرنه کوو...

داکلی مه ورانوئ !

ګورئ چې هلته لکه زرکې زموږ د کلي نجونې

ګورئ چې هلته د بامو پر سر نورسې پېغلې

کتار، کتار

دلمر تر وړانګو خپل پیکي جوړوي

او په مینو ژبو

د پېغلتوب غوږ کې د ځوان کې د ځوان هوس سندرې بولي

داکلی مه ورانوئ

داکلی مه ورانوئ... (۶)

ننګیال د دغه ډول عواطفو په باب، له « ډیوې» سره په یوه مرکه کې ویلي وو. « هغه چې ډېر عاطفي نه وي، زما په اند نه شي کېدلی چې ډېر ښه شاعر شي. دخپل ژوند یوه کیسه درته کوم: داوړي یوه توده ورځ وه. په دېره کې ناست وم. یوازې او تنها له خپلو سوچونو سره لو بېدم چې یو ماشوم چې په یو لاس کې یې یو مړ ژواندی چرګ او په بل لاس کې یې تېره چاړه وه، راته راغی چې چرګ یې حلال کړم. نه مې غوښتل چې خپل لاسونه په وینو سره کړم، خو چرګ ناروغه و، مړ کېده او هلک زارۍ راته کولې، چرګ مې حلال کړ خو اوس چې له هغې ورځې نه درې کاله تېره دي، هغه چرګ مې خوب ته راځي، وسله وال وي، په ټوپک مې ولي، چاړه یې په سر وي، حلالوي مې، په اوونۍ کې یو ځل داسې خوب حتماً وینم...» (۷)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ننګيال د عاطفي شاعرۍ يوه ډېره مشهوره بيلګه « ښکاري ته » دهغه شعر دی.

... ای ښکاري اشنا درته سلام کوم

پرېږده چې دا سپينې مرغۍ والوزي

لاړې شي جوړې جوړې ګلونه شي

ښکلي شي، ښايسته شي امېلونه شي

واخلي په وَزرَو کې تنکي بچي

ومو ښي سينو کې ګلابي بچي

سپينې سرې منښو کې زرکني بچي

پام کوه،

پام کوه ماشې له ګوتې مه وروړه (۸)

د اسحاق ننګيال په شعر کې دغه ډول عواطف، د هغو احساساتو په بڼه نه دي چې « شپبه يي » او « موقتي » ارزښت ولري. ننګيال عواطف ديو شاعرانه زړه دډېرې ژورې « انسانې» مينې څرګندوی دي. لکه چې په همدغو عواطفو کې دشاعر زړه هم څاڅکي څاڅکي راڅڅېده او ځکه خوبې دا سې ژر هغه شاعر زړه ودربده.دريم کو بل ټکی چې د ننګيال په شاعرۍ کې د پام وړ دی ، هغه د او چت شاعرانه تخيل لرل. د نويو مفا هيمو او شاعرانه ترکيبونو جوړول او د ښکليو شاعرانه تصويرونو نوښت دی. هغه په شعر کې له دغو نو يو شاعرانه ترکيبونو ، ژبې ته يوه نوې ښکلا وربخښې او د نويو تصويرونو له لارې زموږ د معاصرې شاعرۍ تابلو ګانې رنګينوي او د پاملرنې وړېې ګرځوي. کله کله خو يې په شاعرۍ کې دا سطورو راوړنه او پر ځای کارونه هم د هېرولو نه ده او دغه رازيې شاعرانه او هنري سمبولونو ته غور په کار دی. دغه راز موږ وينو چې د اسحاق ننګيال د شاعرۍ دغه ګڼې ښکلاوې او دغه د نوې شاعرۍ بنستيز ارزښتونه هم دهغه په غزليزه شاعرۍ کې ځان راڅرګندوي او هم په آزاده شاعرۍ کې. لومړی يې د ښکلي او روان بيان، خو او چت تخيل ننداره، په دغو

غزليزو بـېــلــګــو کــې ګــورو.

ويلې ويلې په درګـــاه کـــې د صنـــم مـــــرم

پر سرو شونډو د ګلاب لکه شـــبـنـــم مــــرم

د سلګو مزل مې خدايه چې لـــنـــډ نـــه کـــړې

سيـنـدونـه هم مـري اســـحـــاق نـــګـيـــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستړی ستړی یې په هر ګام او قـــــــدم مــــــرم
پاڼه نه یم چې په تش لـــــوګـــي لمبـــه شـــــم
لکه شمعه تر سبا قـلــــــم قـلــــــم مـــــرم
وچو شونډو ته مې ست د خـــمـــارخـــــه کـــړم
ساقې ! دلته چې په څنګ کـــــې د حـــرم مـــــرم
دځوانۍ شپې مې جنــــت تـــه نیـــــسه مــــــه ږدۍ
زه سر کښه په لمبو د جـهـــــــنــــــم مـــــرم (۹)
او. رون مې مستقبل شو خـــــو تـــپاروویـــــنـــو
رب دپسرلیو مې اغــــــــــزو ونـــــیـــــو
ماوې چې مړوند به یې زر پــــــوشـــــه شـــــي
مات په کې بنګړي شول هـــتـــکـــړو ویــــنـــو
چپرته یو سم جام د شـــــرابـــي عـــــــقـــــل
ځای د میکدو چې مـــــــې کـــعبـــو ونـــیـــو
نور مې نو اشــــــنا په پــــلـــو مــــــه راځـــه
دلته هر قدم قصا بخانـــو ونــــــیــــــو... (۱۰)
او. بیا رانغلې لېمو ته په پستو پستـــو وزرونــــــــو
زما د خوب کوترې ستا د سترګو لـــه بـــامـــونـــو
خـلو وهلې ګوره څه خواره واره پــــــرې ګـــرځـــي
د شونډو بوراګان مې ستا د شونډو پـــــر ګـــلـــونو
په خپل شرنګ به ویده شمه په خپل شرنګ به راویښ شم

سیــنـدونــه هــم مــري اســـــحـــــاق نـــــګیــــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بنګړي مې کړه دلېچو ، ګرځوه مـــــې پـــه لاســـونـــو

زما مينه يو سيند دی او ستا زړه ورکـــوټـــی کـــلـــی

دا سيند چېرته جانان او کېږدی د حبــــابــــــونـــو

لا ښکاري چې مو ده د لېونتوب مې پــــــوره نـــه ده

يو څوک راته ناري وهي دغرونو له ســــــرونـــو (۱۱)

همدارنګه د ننګيال په آزاده شاعرۍ کې دنويو شاعرانه مفا هيمو او ترکيبو نو او دغه راز د شاعرانه سمبولونو سيند بهاند دی. د ننګيال شاعري، د پښتو دآزادې شاعرۍ په عمومي مطالعه کې هم د پوره پاملرنې وړ ده. په پښتو آزاده شاعرۍ کې د ننګيال هستونې ښکلې او پياوړې دي.

داد سپرلي د شينکي باد وزرونه چا تړلي؟

چې د تيارو په جهنم کې داغزيو لښکر

د بلاربو بوټو له شيدو نه ډک تيو نه شکوي

او د نرګسو داموسکۍ رنګينې سترګې

دلاس په نوکو باسي.... (۱۲)

او د بوې بلې آزادې شاعرۍ د بېلګې يوې برخې ته يې هم پاملرنه کوو.

.... ببګاه شپونکی باد ستا د څڼو له غرور اغی

په پګړۍ کې يو ټکی د يو ګل نه و

له نرۍ ملا نه يې دلمر هغه زرين و مستنی نه وراتاو

چا يې په تشې اوربښې ربښې بخخۍ يو د سنورو نانج نه وايښی

نور مې په کلي کې باد نه چلېږي، باد هم مسا پر شو ورنه

څو مره تنها

څو مره يوازې ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما د کلي ښکلې نازولې سپوږمۍ

بېګاه مې خوب ليدلی

زموږ د کلي د چنارو تر شنو سېورو لاندې

پر هغو نو يو پلنګي کټونو

بو څو کار غان ناست دي

ږلی د لښتو وروي پرې ګډوي ځانته زموږ د کلي سپينې هېلۍ زموږ د کلي په دېره کې د چلمو د کږو وږو لوګيو پر ځای خورې ورې دي د ښايسته هېلېو تکې سرې د پېغلتوب وينې

کلي کې يو سېوری د برېتو

او يو شرنګ د سپينو تورو نښته

رښتيا !

د کلي په دېره کې

د زلميو څېرو

دا تې هغه سکڼۍ ماښام د رياد شي که نه ؟... (۱۳)

څلورم د اسحاق ننګيال په شاعرۍ کې د شاعرانه ملنګۍ، شاعرانه لېونتوب، باغيتوب او ياغيتوب ګڼې بېلګې هم را تر سترګو کېږي. د غه شاعرانه لېونتوب او ياغيتوب، د هغه شاعرۍ ته يو جلا رنګ ورکړی دی. د مستې او باغي شاعرۍ نمونې يې د لېونېو شاعرانه ولولو څرګندونه کوي.

ملا څه مې دورځې په دې ډکو کاسو ولې

دازه د توبونه يم که تو بو کې اثرنشته؛

توبې مې زړه کې سوځي که توبو ته مې زړه سوځي (۱۵)

ښکل کړلې زاهدو د ساقي ګوتې

ماتې شوې توبې په هوا والوتې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دې بحر نو شی، خو دې حیران کړمه

شیخه زنګېدې په هوا والوتې

تا چې کړې ښکاره له لو پټې، سترګې

خلکو نه شملې په هوا والوتې ... (۱۶)

د شاعر دغه ډول شعرونه کله کله د پښتني عنعنوي، کلتوري او ا خلاقي ارزښتونو په پام کې ساتلو سره، له هغو هم پښه اړوي او د نمونې په ډول، کله چې د « ګناه » په نوم شعر دا سې پیلوي.

ځـــو مــــــره نــــېکمــــرغـــه یــــم ګنـــــاه کـــو مــــه

تمامه ورځ وربېځې دباد لــــه ژرنــــدو بــــا ســـــم

او د لمر په تناره کې پسرلي ته ترې ډوډۍ پخوم

ځـــو مـــــره نـــــیکمـــرغـــه یم ګناه کو مه ... (۱۷)

نو شعر په دا سې ډول پای ته رسوي چې د کلتوري، عنعنوي او اخلاقي ټکو په پام کې ساتلو سره یې یو لوی شاعرانه لېونتوب او یا غیتوب ګڼلی شو. دد اسې څرګند او بربنډ بیان بېلګې به په پښتو شاعرۍ کې بیخي لږې وي. د ننګیال بې وخته مړینه، د پښتو پر نوي شعرۍ بهیر، تندر له ګوزاره کمه نه وه، او دغه ګوزار د پښتو یو ننګیال، بو بریال شاعر له دغه بهیره واخیست او دومره په بېړه لکه چې ترې پټ کړی یې وي. لکه تښتولی چې یې وي. ننګیال، یو ګل و، یو ملنګ و. دغه ګل لا بشپړ غوړېدلی هم نه و، چې پاڼې پاڼې شو. دغه ملنګ لا د خپل شعر کچکول د فطرت د ښکلا او رنګینو له ډالیو بشپړ نه و راډک کړی چې کچکول ترې چا پټ کړ. ننګیال به د خپلو شعرونو په کرښه کرښه کې ژوندی وي. خو کاشکې هغه د پښتو د شعر د لا ښکلې کېدونکې ناوې د سینګار لپاره لږ څه نور وخت هم لرلای.

دا مجموعه.

زموږ نو میالی شاعر اسحاق ننګیال دوران کال ۱۳۷۷ لمریز د غویي (ثور) په اتمه د (۱۱۹۸ ع د اپریل ۲۸) د افغانستان د معاصر تاریخ په دغه توره ورځ له نړۍ سترګې پټې کړې. دهغه په مرګ د افغانستان ټولې ادبي او کلتوري کړۍ غمجنې شوې. دهیواد په داخل او نړۍ په ګوټ ګوټ کې افغانانو دهغه یادونه ولمانځل او دغونډو او محافلو په لړ کې یې د هغه پر مرګ خپله غمشریکي څرګنده کړه. په همدغه لړ کې د ۱۳۷۷ لمریز د غبرګولي په نهمه ۱۹۹۸ ع دمې په دېرشمه د جرمني د کولن په ښار کې « افغانستان د کلتوري ودې ټولنې » له خوا دهغه په باب یوه درنده یاد غونډه جوړه شوې وه. یادهشوې غونډه کې د شاعر پر ژوند، شخصیت او

سیـــندونـــه هم مـــري اســــــحــــــاق نـــــګیــــــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اثاروکښ شمېر مقالې ولو ستل شوې او یو شمیر شاعرانو دهغه پر بې وخته مړینه د شعر د اوښکو څاڅکي توی کړل. په همدغه غونډه کې « د افغانستان د کلتوري و دې ټولنې » غړیوو پتیله چې د ارا ښاد ننګیال د ناچاپو شعرونو مجموعه د همدې ټولنې په لګښت چاپ شي او د همغه نېک کار لپاره په هما غه ورځ یو شمېر دوستانو یو ولس سوه مارکه سره راټول کړل. ځوکاله پخوا ګران ننګیال د خپلو ناچاپو شعرونو دوه کوچنۍ مجموعې زما په نوم له کابله پېښور ته رالېږلې وې او ورسره یې زما په نوم دغه لیک هم د خپلې مجموعې په پیل کې لیکی و.

ډېرګران انځور صاحب!

هیله ده چې ژوند ډېر درته بدنه وي، او لکه پر موږ چې یې وکړل، هاسې میر ځي یې درسره نه وي کړې، زموږ خو ژوند څه ژوند نه دی او باید همداسې هم وي، ځکه زما په اند ژوند پوچ دی ژوند رنځ دی، ژوند قاتل دی او ژوند له ژونده غچ اخیستنه ده. حتا ډېر ښه ژوند هم د شرابو هغه پیاله ده چې د پېغمبرانو له ستوني نه تېرېږي. څښل، خوړل، کار کول او وید بدل، دادې هغه کلیمې چې خدای (ج) دژوند په نامه دژوند یو په ځولیو کې اچولې دي، او زما ژوند خو تاته له هر چا ښه څرګند دی، ټول عمر مې له هل دوو نومو نو سره ژوندو کړ.

ښیینه او شعر، سره وموژړلې او پر ژوند مو ناړې تو کړې. ښیښنه یې رانه هم واخیسته، او اوس زه او شعر دوه په دوه سره ژوند کوو. ډېر کله هغه له ما مرور وي او زه له هغه « دریمګړی » نشته چې سره پخلا مو کړي، او که سره پخلا هم یو هغه تېره لېونۍ پخلا ینه نه ده، ټوله ورځ راته دعقل او منطق نا ندرۍ غږوي... ښیینه خو لاړه مګر شعر تر اوسه راسره شته. دوخت لوبې مې وېروي چې له ده هم خلاص نه شم. پخوا به مو هره ورځ د مرګ ننداره کوله، اوس یې هر شېبه نندارې ته ناست یو، مرګ مو په وینو اورګونو کې ځاله کړې ده. یوه شپه به سوچونو کې ډوب وم چې یو څه مې زړه ته راولوېدل، زړه مې راته وویل چې دا خپل څو خام او نیمګړي شعرګوټي تاسو ته امانت درولېږم چې که څه وشول ضایع نه شي. ښیښنه خو تر ما د مخه مړه شوه، وېرېږم چې شعر مې له ما وروسته هاسې نه شي. اوکه هېڅ هم ونه شول راته چاڼ خوبه یې کړې! څو شعرونه مې له « سپنتا» سپین ږیري سره پاتې شول او له ما سره یې اوس کوم نقل نشته، هغه غوښتا څه پرې ولیکي خو حالاتو وخت ورنکړ. که مې چېرې بیا وموندل نو دروبه یې لیږم

یوه ورځ به که خدای کول سره له نږدې وګورو.

ستا لېونی ننګیال

۱۳۷۱/۵/۱۲

کابل

ما هماغه وخت غوښتل چې دغه دواړه برخې په یوه مجموعه کې چاپ کړم، خو دابه د خدای تعالی (ج) رضا وه چې زه د اوږدو لارو مسافر شوم او اوس هغه مجموعه د ننګیال له مړینې وروسته خپرېږي ما د خپل اوږد سفر په پیلامه کې هغه مجموعه خپل ګران وروړ او تکړه شاعر او لیکوال لال پاچا آزمون ته د امانت په توګه و سپارله. له ښاغلي آزمون څخه د زړه له کومې مننه کوم چې زما او د ننګیال هغه ګډ امانت یې، د یو ستر ادبي یاد ګار په توګه دغه څو کاله په ډېرو کړ کېچنو حالاتو کې له ځانه سره وساته او دادی اوس د شعر مینه والو ته وړاندې کېږي. دغه راز له خپل ګران وروړو، پیاوړي لیکوال او دپښتو له سوي ستي خدمتګار

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسمعیل یون څخه هم زیاته مننه کوم چې دغه مجموعه یې چاپ ته چمتو کړه، له هغو یادو شویو مجموعو سربېره یې د ګران ننګیال نور ناچاپ شعرونه هم ورسره یوځای کړل، دغه راز یې د هغه د چاپي شعرونو څو وتلې بېلګې هم ورسره ملې کړې او داسې یوه ارزښتمنه مجموعه یې ترې جوړه کړه. له نورو ټولو هغو دوستانو څخه هم مننه څرګندوم چې له ډولونو څخه په یو ډول یې د دې مجموعې په چاپ کې مرسته کړې ده.

په مینه او درنښت

ژرین انځور

۱۳۷۷ امریز دوړی ۲۷

۱۹۹۸ ع د سپتمبر ۱۸

جرمني د کولن ښار

(c) ketabton.com: The Digital Library

اخځلیک

۱- ننګیال، اسحاق، څاڅکي... څاڅکي... کابل، د افغانستان د لیکوالو انجمن: ۱۳۶۸ لمریز (۶ - ۷) م،م

۲- همدغه اثر. (۱۸ - ۱۹) م.م

۳ - همدغه اثر. (۹۲ - ۹۳) م.م

۴ - ډیوه (مجله - لندن) ۱۳۷۴ ، غويی (۱۹۹۵ ع می) ۱۷ ګڼه (۲۱)م.

۵ - ازمون، لال پاچا. پګړۍ کې کم نه يي له کاکله (دنارنج ګل ددود يزې مشاعرې په ویاړ) ننګرهار (د اطلاعاتو او کلتور لوی رياست) ۱۳۷۶ لمريز، (۱۴۷- ۱۴۷) م،م.

۶ - ننګیال، اسحاق، څآڅکي... څاڅکي. (۲۲ - ۲۳) م،م

۷ - ډیوه (مجله - لندن) ۱۳۷۴ وری (۱۹۹۵ ع اپریل) له اسحاق ننګیال سره د ښاغلي اسمعیل یون مرکه. (۱۵) م.

۸ - ټکور، افضل، دالیکوال او د څېرې (د اسحاق ننګیال د شعري ببلګو برخه) کابل، ۱۳۶۶ لمريز. (۴۲۸ - ۴۲۹) م،م.

۹ - ننګیال، څاڅکي... څاڅکي (۴۷ - ۴۸ م، م.

۱۰ - همدغه اثر (۸ - ۹) م ، م.

۱۱ -آزمون. پګړۍ کې کم نه يې له کا کله ګله. (۱۴۸) م.

۱۲ - ننګیال، څاڅکي... څاڅکي (۳۷) م.

۱۳ - ننګیال، کله چې لمر شین شي. آزاد افغانستان، جريده دافغانستان د مطالعاتو مرکز، پېښور. لومړی کال، لو مړۍ ګڼه، ۱۳۷۷هش، وری (۱۰) م.

۱۴ - ننګیال، څاڅکي... څاڅکي (۲۶) م.

۱۵ - همدغه اثر (۳۹) م.

۱۶ - همدغه اثر (۶۹ - ۷۰) م، م.

۱۷ - ننګیال، ګناه، لیمه (مجله - مسکو) لومړی کال، ګڼه، ۱۳۷۶ سنبله (۱۹۹۷ ع سپتمبر) ، (۵۴)م

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه شپې ، هغه کلونه

داچـــــې لګيا يمه زخمـونه شمارم

تـــــورو کمڅو ته دې ګلـونه شمارم

تـــاچـې پـرې ايښې نـازولې قدم

هــغــه کـوڅـې هغه بامـونه شمارم

ســتا لـه رښتيا ستا له درواغولوګې

څـه دې وعدې څه دې لوزونه شمارم

حـســن يې يو دی يې مغروره په څه

تـــه چـې خالونه زه داغونه شمارم

تـــه لـــوبــوه پــه ګريوانونو اميل

زه د ګــريــوان زاړه تـــارونه شمارم

حساب يې ورک شې راته راشې خندا

څـومـــره ســاده يمه غمونه شمارم

کـــلـــه بـه راشې په مزار د ننګيال

هــغـــه شـيــبې هغه کلونه شمارم

کابل۲۶/۱/۱۴۶۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

خیبري تنده

ټول عمر درنه ده سپکېدو ته چې یې پرې نږدئ
خاوره پښتنه ده او پردو ته چې یې پرې نږدئ

پرې ږده خیبري تنده چې بیا په وینو ماته شي
ګرمه معرکه ده سړېدو ته چې یې پرې نږدئ

سره چې وړي اورونه په کمڅو کې د پښتو ناوې
ښه ده چې لمبه ده لوګېدو ته چې یې پرې نږدئ

زلفو د جانان ته چې څو سرې وینې غوټې نشي
لار په وینو سره ده وچېدو ته چې یې پرې نږدئ

نن مې د خوشحال توره چې بیا هوس د شرنګ لري
تاوه په شرنګ ښه ده چوپېدو ته چې یې پرې نږدئ

ګورئ چې آسمنا کې وریځ د ستورو د لار پل وهي
ورځ خو لا اوږده، ده تورو شپو ته چې یې پرې نږدئ

وړې یې چې غرور ته ثریا په جام د سترګو کې
ښغه مو شمله ده کږېدو ته چې یې پرې نږدئ

کابل ۱۳۶۴/۹/۱۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

طلايي ماهيان

سهر اوچت شو
دتيازو لمن يې خيرې کړله
او سپرلنيو وږمو
ددې شينکي آسمان په دښتو کې
په سرو منګلو
باغ دنارنجو جوړ کړ.
او ،
ددې لوی درياب په غاړه کې
دحسن په کور
دشنو اوبو دسپينو سپينو آينو دپاسه
دسرو لمرونو
طلايي ماهيانو ولامبلې.

کابل۷ / ۲ / ۱۳۶۵

ښکاري ته

سيـــندونــه هــم مــري اســــــحـــــاق نـــــګيـــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اي ښکاري اشنا در ته سلام کوم

پرېږده چې دا سپيني مرغۍ والوزي

لاړې شي جوړې جوړې ګلونه شي

ښکلې شي ښايسته شي اميلونه شي

واخلي په وزرونو کې تنکي بچي

سپينې سرې مښو کې زرکني بچي

پام کوه !

پام کوه ماشې ته ګوتې مه وروړه !

* * *

اي ښکاري اشنا !در ته سلام کوم

پرېږده چې د اشنو جلګو کې وځغلي

پيغلې د هوسيو د دامان په لور

واړوي پيکي د شنه آسمان په لور

وخاندي راتاوې شي مستي وکړي

ورغړي نخرې وکړي خوبنې وکړي

پام کوه !

پام کوه ماشې ته ګوتې مه وروړه

* * *

اي ښکاري اشنا ! در ته سلام کوم

پرېږده د غنچو په لمن پرېوځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ د کلي باغ کې د سپرلي بلبل

زموږ د خمارونو شرابي بلبل

پريږده چي په سرو منښوکو وبولي

زموږ د بام د پاسه د سپرلو سرود

بڼ ته د غوټيو د ښکالو سرود

ځمکي ته دور يځو بارانو سرود

پام کوه !

پام کوه ماشې ته ګوتې مه وروړه !

* * *

اي ښکاري آشنا ! درته سلام کوم

ګوره دا بې ژبې مرغان مه وله !

نه يې چې کوم ووړ بچی بې موره شي

ته هم ګوره پلار يې او بچي لري

پيغله لور ښايسته زوی ګلالی لرې

درد لرې ،ارزو لرې ،زړګی لرې

نو !

اي ښکاري اشنا ! درته سلام کوم

پام کوه ماشې ته ګوتې مه وروړه   کابل ۱۳۶۵/۳/۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

څار

باده ! لږ پام کوه

ورو ،ورو چلیږه

دوير ګلان مي د سهار له اننګو ټول کړي

دوريځو سيورو ته مي ايښي دي

يي خو به ککي

د دروا غجنو ستورو

لاري څارم ! ! !

کابل

۱۳۶۵/۳/۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګناه

هـــیره دې جـفـا کــه نــور دې نه درځم په کلي

داځـلـی خـــو لــه راکه نور دې نه درځم په کلي

مـا درته نیـا زبـیــن زړه ګی ټو ټې ټو ټې راوړی

ډیـره دې ادا کــه نــور دې نــه درځـم پــه کــلي

نــن راتــه ســا قـــي دا نګوري میو ست مه کړه

شــونډې دې مــینا که نور دې نه در ځم په کلي

خـو له خـودې ښــېرانه غیر دعا ته جوړه نه شوه

سترګو کې مو سکا که نوردې نه در ځم په کلي

ټول عـمـر ډک نه شو تش کچکول د ګدا سترګو

زه ملا مت نه یم صبر مات شو ته مې ښکل کړې

مـعـــا فـه مـې ګناه که نور دې نه در ځم په کلي

کابل

۱۳۶۵/۵/۱۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زړګـيه اوښــکه د لـيمـو شــوې دادي څـه وکـول
تـيــر د قــاتــلو پــه کـو ځو شــوې دادي څـه وکول

دلــته د ښـکــلو ميــنه سر غواړي د عشق په بدل
راغـلي مــيــن په داسي غلو شوې دادی څه وکول

دلتــه خـو لاری د جنــون وې د هــوس خـونـه وې
تــاو دجـــنــون پــه زنځـيروشوې دادي څه وکول

قـــدم چـــې خـــوشــې دلته اخلې په اغزيو لګي
تـــه يـــی پــه خيال د پسرلو شوې دادي څه وکول

تــه خـو پښتون وې سر ټيټي دې چاته هم نه وه زده
بـــــې شرمه دلته په سجدو شوې دادې څه وکول.

سيـندونـه هم مــري اســـــحـــــاق نــــګيـــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تشي حجري

ګلو نه شته خوله ورمو خالي دي
جا مونه ډير دي له نشو خالي دي
نوريې نو شرنګ نشته چي پا مې څوي
سپين مړوندونه له بنګړو خالي دي
نجونې سر تورې شوې بهر نه راځي
ځکه قبرونه له ډيوو خالي دي
چې يې پيزيب شي زنګ وهلې کړي
دغه کوڅې له ليونو خالي دي
چې مې رقيب په کلي زغر ده راځي
ښا يي حجرې له پښتنو خالي دي.

۱۳۶۶کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسرووینو دشپو څانګې...

دسپوږمۍ ټيک په وربل کې

داله کوم لوري نه راغلې؟

د مو سکا په ډکو شونډو

دساړه ژوندون زندان ته !

* * *

دلته مرګ دی، دلته وینې

موږ پر خپل ژوندون په تنګ یو

تا بې غمه جهان پر ښنود

دژوندو مړو میلمه شوې

* * *

دلته زموږ د ژوند پرولو

زموږ د میندو په سینو کې

دزلمیا نو په ککو کې

دپیغلو ټو په کمڅو کې

رازنګیږي، رازنګیږي

دسرووینو د شپو څانګې... ۱۰ / ۲ / ۱۳۶۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپه

تـا سو پر کمڅیو باندې تیره کړه

مـوږه شپه اغزیو باندی تېره کړه

داد ژونـد مرورلي او تر خه کیسه

ټوله مـو سپر غیو باندې تیره کړه

یوه شـېبه رودل به وه د شپوله تي

دا شپــه مو پیړیو باندې تیره کړه

تـا خو پـه سرور، ما د نشو ډولۍ

تـــورو ترږ مــیو باندې تېره کړه

ډیــروســـتمګرو مو دوخت توره

څـــو ځـــلې مریو باندې تیره کړه.

کا بل

۱۳۶۶/۸/۲۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

نصیب

مـوږ چـې لــه آره د شـپــو روږدي يـو سـبا دې نه شي

کــه پـــه څـــو شـمـعـو شـپــې رڼـېږې نو رڼا دې نه شي

خـيـر دی زمــــوږ د بـاغ ګـلـو نه کـه تـا لا تـا لا شول

ستـا د ښـا يـست، ستـا د کـمـڅو غرونه تالا دې نه شي

د خـپـل تـنـدي تېارو کې ډوب شوم ستا اوربل مې شو هېر

ســــتـا د بـېلـتـون خوب مي ليدلی دی رښتيا دې نه شي

خــوامــو اغــزو، لاره ا غــزو، کـلـی اغـزونـيــولــی

داسي سپرلی کې کــه راځــي ګــلــونـــه رادې نــه شـــي

مــوږ د تـقـديـر مــاڼـو پــه وچ ســمــنـدر ډول لاهو کړو

دغـه نصيب بـه وي زمـوږ خـو د بــل چـا دې نـــه شـــي

جلا آباد

۱۳۶۶/۱۱/۱۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

انګازې

چوپه چو پتپاده

لارې چوپې دي، کوڅې چوپې دي

چرګانو نارې نکړې

ملا آذان ونکړ

* * *

داڅه سهار دي؟

چې له يوه کوره يو غږ

د يوه ورد خلاصيدلو ونه خوت

چرګانو نارې نکړې

ملا آذان ونکړ

* * *

واټونه تش دي

د سوالګرو ماشومانو

پرې نازکې چغې پلنې نه شوې

چرګانو نارې نکړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملا آذان ونکړ

* * *

خو یو غږاورم،

یو غږ وینم،

یو غږ څښنم

چې مې به ذهن کې ژړیږي

انګازې کوي

په ماته ژبه وایې راته:

کارغان راغلل

کارغان راغلل

کارغان توري غاړې راغلل

واي! زموږ د باغ ګلونه

وای داونې، دافصلونه

کابل

۱۳۶۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژوند ته ژړا

ستر ګې دې شته

ته راته ګورې؟

غوږ مې اورې که نه؟

ژوندونه ! نن دې پتهو ستر ګوته

یو غلی مسا پر نا ست یم

چې اسویلو ته مې

دباداو توپانونو

دکاروان اوښې ستَمی کوي

او دغم اورته مې

دغرونو

اوددښتو

ډېر ینې پېښتې وسو ځېږدې ،

او ښکې مې بیر ته خورا !.

کابل

۱۳۶۷/۸/ ۲۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

درشل

چــې پــر اغــزنو لارو ځو سبا ګلونو کې ځو

د عشق درشل تـه پـه سكروټو پـه اورونو كي ځو

شــپو کي د لمر زړي كروو ريځي پـه ستوروولو

پــاتــی مــنــزل پــوری اشنا پـه سحرونو كي ځو

کــږې کــو ځــي کــه د سفر ځوله تبارو ډكې دي

دوينو ســور مشال پـه لاس کي تورتمو نو کي ځو

لــه زړونــو پــر خــپ اوروو پــر جل و هلی فصل

شيــبي، شيبي لكه وربمي مړاوو باغونو كي ځو

ودصــل لاره كــي رقــيــب خير كه كو هي كيندل

سبـا بــه غاړه غــړي يــاره ! مــنزلــونــوكــې ځــو

كابل

۱۳۶۷/۴/۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوونه

ګډ شول هر خوا ته په کروندو لوونه
مــوږه کـــوو د خــپــل سرو لوونه
تــه دي ګلان دلــی دلی وړه پــر سر
مــوږ تـه راپیښ دی د غو نچو لوونه
اوس پــه کــی کــیږي داغــزو لوونه
خــو اشــیــنــي نه یو پر بی سرو تنو
مــګــر چــه نــه شي د شــملو لوونه
خــیردی که نور راکی څه پاتی نه دي
وطــنـــــه !ځـــاردرنــه دزړو لوونه

کابل

۱۳۷۶/۶/۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

مات خوبونه

هيڅ نه پوهيږم ،

چې سبا به مې دماتو ارمانونو

مړاوي شوي بڼ کې

دشنو اغزيو با چا هي

پر کوم ګل اور بلوي ؟

هره شيبه ، هره ګړۍ مې

دخوږو خوږو خوبونو

دماتيدلو آوازونه اورم.

* * *

هره شيبه ، هره ګړۍ

له خپله ځانه تښتم

هره شيبه ، هره ګړۍ مې

څوک له ځانه شړي.

ديو ځنګله په څانګو ناست يم

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه سیوري کې مې ځاله کړې

سیورې زما په هره ساکې

ځغلوې دخپلې سا تنستې ؛

زه ،

سیوری ،

ځانګې ،

لاس په لاس دتور ځنګله له با چا هۍ نه

دغریبې مهاجرې کورنۍ په څیر

په ګډه تښتو .

* * *

زه دمزل په هریو ګام کې

دپرون شاهدان وینم

او دنن شهیدان.

زه مې دغرونو او څیړیو

دګونګۍ ژبې اورینو افسانو ته ناست یم

چې هره ورځ کې راته ښیي

پرخوني ټکو دوینو

او اورونو تاریخ.

* * *

زه یې په سترګو کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخپل نن او پرون

ماتې هنداري وينم.

زه په زړو هديرو لولم

دنيکونو په لاسونو کې

دنن دزيږيدلو کيسې

.

کابل

۱۸ / ۶ / ۱۳۷۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوټنۍ

نورمې تردې چت لاندې

خوب نه راځي

نور له ختېنو دېوالونو

او بامونو ستړې شوې یمه

ماته له دې ځایه نه لیرې

په ځنګله کې

یوه دغوړګو کوټنۍ جوړه کړئ !

کابل

۱۳۶۷ / ۶ / ۲۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

باور

منم دژمـي چـې اثـــر نـشتـــه دی
خو په سپرلي هـم څه باور نـشتـــه دی
ګودر به وي ، نجونـــې به ډېرې وي خـو
هغــه دبنکلیو مازیـــګـر نشتـه دی
تـنـهـــا که وم مـــګر او به چې نـه شوم
دآتـــشـــي ستـــرګو نظر نشتـه دی
لـــویې دیـــرې چې مو اغزو ونیـوې
جګې شملې پګړۍ پـــه سر نشتـه دی.

کابل

۱۳۶۷ / ۶ / ۳۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمسکو پېغلې ته

زه چې ګورم ستا دزلفو دمارپېچو غرونو باغ ته

ماته باد شي

زموږ دپېغلو وران پېکې ، ځنګل سرونه

زه چې ګورم ستا دشونډو دشرابو سره لښتي ته

ماته باد شي

پر وطن مې دسرو وینو ډک سیندونه

زه مې خپل او هم خو ستا بخت ته حیران یم

پر ما کانې وروي ، پر تا ګلونه.

مسکو

۱۳ اکتوبر ۱۹۸۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستړې مورمې

هر څـو زبېښـمه ورو ورو (د بلبل اوښكې)
هر څـو زبېښم دوربېښمـيـــنو شونډو څاڅکي
هـــر څـو مـو ښـم په سينې غوښنې پېغلي
هـــر څـو خـيـږم د نـشـو پـر مـيـنارونو
لامې مينه تـاوده نـه وي چـي رايـــاد شـي
دازخـــمـي ،زخـــمـي وطـن مـــې
هـر يـــو ګـوټ شـــي د شـــرابــو
پـيـمـا نـــــه راتـــه دزهــــرو
راتـــه يــــادې کــړي مـــچـــکې
د مـــــلـګـــروسـور تـــتـر مـــې.
!ای زمـــا ورانـــه وطـــنـــه
ای د مـــــرګ او ويـنـوکــــوره !
لـړ مـــې پـــر پړده ، لـړ مـــې پـر يـړده
چې ميـلـمـه يـــم پــس لـــه عـمره
ديــــــور پ د ښـــــاپــيـــريو.
کيف١٩ اکـتـوبر ١٩٨٨

سيـندونـه هم مـري اســـحـــاق نـــګيــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما زوی آرش ته :

ستړي شعرونه

زه دې له لرې نه آواز اورم

زه دې له لرې ننداري کوم

چې لټوې مې سرګردانه نا آشنا کوڅه کې

چې لټوې مې ددې سترو میخانو غاړو کې.

خوزه

دشنوونو د لاندې له خپل سیوري سره

ښېښنه د غم د میو لاس کې

له هر ګوټ نه وروسته

داورلګیدو د کوچنۍ لمبې رڼاوو لاندې

ستړي شعرونه لیکم.

هو کې !

دوینو شعر، دغم شعرونه

اوستا د ماتو مړاوو شوېو آرمانونو غزل.

۱۳۶۷ / ۹ / ۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

راشئ او وګوررئ !

راشئ او وګورئ !

زما دژوند دا «شنې شنې» اود «مستو» شاعريو شېبې

راشئ او وګورئ !

زما د غزلونو ميلاد اوکوچينوالي دغه تنګې کوڅې

راشئ او وګورئ !

زما د شعر چغې مساپرمابنام کې

چې په سرو وينو لامبي

چې سترې ساندې بولي

چې تو تور تم کې د ځو وچو اورلګيدو

دې کوڅنۍ رڼاته

وينه شي، څاڅي او ژاړي سربداله دې کنې ځمکې ته.

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

راشئ او وګوري !

زما د مړو خوبونو د آسمان دانړېدلې ځاله

راشئ او وګورئ !

زما د غزل سترګو کې

ځپې، ځپې دوينو او سرو اوښکو چينې.

راشئ او وګورئ !

زما د شعر ګلونه پاڼې پاڼې

الماسي برېښنده غاښو کې د ځناورو پاتې.

* * *

راشئ او ومې ګورئ

راشئ او ومې ګورئ

چې ځنګه خلاص شم شو ګيرونه د سهار له شنو بادونو سره

وايم چې نه يې ليکم

خو پاځم و خو ځم او ګرځم

لا هماسې له غموږ کو شعرونو سره.

کابل

۱۰ / ۹/ ۱۳۶۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

شومه دم

راځــه چې څه د ستورو دلالو نو شــومــه دم دی
په څــنهو د سپوږمۍ کې د ګلونو شــومــه دم دی

کـیـــســې خو په والله چې د شـــرابـــو زړې شوي
جـانانه د سرو شـونـــډو د جـامونو شومه دم دی

د شـمـعـې پـه رڼـــا کـې به مې ستا خیره لیدله
اوس راشه چې مې کـور د مشالو نو شومه دم دی

خیالونه شول ځپې ځپې په شنه سین د آسمـــان کې
تـــه ګــوره چې آشنا !د غزلونو شــــومـــــه دم دی

زمــا د انـــتظـــار شـبــې او ستا نیم کنبه سترګې
زما د شوګیرو ، ستا د خــو بــونـــو شـومه دم دی

کابل

۱۳۶۷ /۱۰/۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

اجمل خټک ته:

شمشاد شمله، زیږی خبری

ته رانه ځي اوزه تپاکي پر ځـګـــر ګـــر ځـــوم
دذهن باغ کي دې کرم یاد دي پر ســـر ګـــر ځوم
اشنا ! درتلي نـشـمـــه لارتـــولـــه اغـــزونیو لې
دزړه پر ګل دي لـکـــه پـــر خـــه هر سحر ګر ځوم
ځاځکی غزل به مې لـیـکه تا به تری جوړ کړ دریاب
اوس به د شعر مــنــګـی خالي پر کوم ګودر ګرځوم
بـــي شـــکـــه کـور د پښتنو کی لروبر خونشته
چـــی مې دزړه »دالان« نه ځې خاوري پر سر ګر ځوم
ستـــا دا شمشاد ، شمشاد شمله او ستا زیږې خبرې
لـکـــه رونې ســتـوری په آسمان کي دخیبر ګرځوم
ګـــوره زاري درتـــه کـــوم چـــي درنه نشمه هیر
ستا »دغیرت چیبغه« خـــوزه لـــرو بـــر ګـــر ځوم

۱۳۴۷/۱۱/۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخاورین کلي نا وې

ها غه ده وینم یې تر خاورو لاندې

یوه سپېڅلې ځیره

اویو تنکی ماشوم

چې پوست په غیبږه کې نیولې دی دځمکې ادې

تې ورکوي

اوله خاورین زړه نه یې ور کړلې

د تورو توروو ینو لپې

* * *

هاغه ده وینم یې تر خاورو لاندې

یوه رنګینه پاڼه

یوه نازکه لښته

چې شنه بادونه یې خاورین کلي ته ځي

اوورته ساورکوي

باران بې زلفې مینځي

اوشنې وږمې یې غوږته بولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دښنا پست او دشنې مينې کيسې.

* * *

ها غه ده وينم يې تر خاورو لاندې

يوه د حسن ډيوه

يوه ښايسته شهزادګۍ

يوه د شنو، سپينو او سرورنګونو ډکه

نازولې ناوې

* * *

ها غه ده وينمه يې

چې له خاورين کلي نه راغله

دښنا يست پراوړو.

* * *

ګوره سپرلی راغې

هلته يو ګل وټو کيد.

کابل ۱۳۶۷ کب

(c) ketabton.com: The Digital Library

فصل

دخــزان رټـلـې ګل یم په سپیڅلي بــهــار ســوځم

دګونګۍ شمعې رڼا یم دشپې زیږم سهار ســو ځم

ورتــــه او ښکه شم د ستر ګوزما سترې سفر ګـــورئ

لایې کوز پر شونډونه یم چې په ښکلي رخسار سوځم

دکــمځـــیو دبـــڼ ګـــل وم لـکـــه رون دشفق څا څکې

ستـــادتــورو زلـفو غره ته اوس تنـها لکه خار سوځم

دلـــیلې زړه کې شوې هیرې د مجنون لیونۍ ستر ګې

ټـول لـوزونه ځـو انیمرګ شول دوعدو پر مزار سوځم

دوفــا دانې مې کـښت کړې دجفا فــصــل زرغون شــو

دژړا چــم خــومـــې نــه زده خــودزړ په انــګار سوځم

کابل

۱۳۶۸ وری

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکاري نظر

زده کــه دې خـــوارېږه نه دي تر خه خوارتـــه ووايــــــه

مـات مات دې منگی شه جنۍ څه خوراتــــــه ووايــه

زه ســـاده پــه غـــورو دلـيـمـو کله پـــو هيـــږمه

نـــيـمـــه راتـــه ووايـــــه د زړه خـــوراتـــه ووايه

نـــــه وايـــمـه نـه چې راته وکړه دوصال کـيـســــه

خــيـــر دی يـــوغـــزل د بيلتانه خوراتـــه ووايـــه

مــــا دې دالـــفـــت زړې د زړه بـر ســـرکـــر لـي دي

تــــه پـــــر ې د ســـپـــر غو د بـارانـــه خوراته ووايه

سترگي مي باولۍ شوې تاښکاري نظر ته کيـنا ستې

اوس يـــــې هـــغـــه وخـــت د قتلېده خوراته ووايه.

کابل

۱۸ /۱/۱۳۶۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړه سوی پرغوټۍ

نازولـې غوټـــۍ راغــله
دسپوږمۍ امیل پرغــاړه
د سپرلي ویني پر شونډو
او د ستورو د سرو اوښکو
په چپنو مینځلــې زلفــې

* * *

دا ډیرۍ د سپینـــو واورو
د جــلګو سپیــن کفنـــونه
یـــر غلــو نــــه د ړلیـــو
د بخجــنو بادو کړیکـــې
تو پانـــې خو نړۍ وریځې
د تـر خـــو سیلـیـو ژبــــې
د ګلو نو د مـرګ چغـــــې
دویر جنـــو ورځو مینـــدې

سیـندونـه هم مــري   اســـــحـــــاق نــــګیـــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نیستۍ پر سین لا هو شول

راته سور پسرلی شین شــو

خو مې زړه پر غوټۍ سو ځي

* * *

زما زړه پر غوټۍ سوځي

چې د مرګ له پولې راغله

له لــو خړو ډک جهـــان ته

د شرابو جام پـــه لاس کې

خماري نـشې په ستر ګو ،

خو شیبه پـــرې تیره نه ده

چې بې اوراو توپان سو ځي

د ثواب بنګړي پر لیچـــو

له ګنـــاه تشـــه لمنـــه

دا زمو ږ دوینو ســین کــې

دا زمو ږ غریب سپرلي کي ! ! !

کابل

۱۳۶۷/۱/۲۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بې لارو لارو پل

تاوې درځم به

مامې زړه درته باغچه کړ

زما د مړه امید انګړکې

د نرګس او زنبقو ګلان و غوړیدل

زما د ذهن د آسمان

داجل وهلې دښتې

او وچې شوې چینې

لکه د شنه هسک کرونده کې

د سپوږمۍ

اوربو ستورو د موسکا وو پتې

هاسې پر فصل راغلی.

* * *

ستا د راتلو د شیبو تال کې زنګیدم زنګیدم

ستا د راتلو هر قدم ته مې د شعر پیغلې مینځې کړلې

ستا هر قدم ته مې د شعر نازولې وینې و پاشلې

سیـــندونـــه هم مـــري اســــــحــــــاق نـــــګيــــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو ته رانغلې.

خو ته رانغلې د شینکي باد د کمڅیو

غورځیدلې غوټۍ

زما د بې ګله شملې ول ول کې تلپاتې شوله

او هر سحر راته په ذهن کې

دا ستا د قدمونو

د بې لارو لارو پل ښیي.

۱۳۶۸/۱/۲۹

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیلۍ

توريې سيلۍ دي به جونګړو کې رڼا نـــــه پريږدي

دلته دوينو ليوني چيرته خـــنـــدا نـــه پريږدي

چې د آشنا خــورو ورو زلـــفـــو کې نشته ګلان

ظالم وختونه د ســپرلي ستوني کې سا نه پر يږدي

پـــرون پـــه کــانړو نن چې داسې په سکروټو لګو

شـيــبې سلګۍ ته خو مو هيڅکله سبا نه پريږدي

ويــنو کې زيږي ،پکې لوی شي ، پکي ومری بچي

قاتلې شپې دي د عا ګوی کور کې د چا نه پريږ دي

داســـې ميلمه شو په وطن راته د مرګ ســـوداګر

چاته عزت ، چاته شمله، چاته حيا نه پـــريـــږ دي.

کابل

۱۵ /۲/ ۱۳۶۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شهادت کیسې

چامې د مات ، زخمي زخمي

او مړ اوې شوې خوب تعبیر ونکړ

چې مې د اوښکو د ګلونو ننداره ته

د دې لرې وطنو نو له باغونو نه

د شا تو مچۍ ولې راځي ؟

* * *

چامې د زړه دوینو سین کې

وینې څښو نکي کبان و نه لیدل

چې یې د مستو خندا ګانو

او پیالو له کړ نګهار نه یې

دې لوی کلي او ټول وطن ته خوب نه ورځي.

* * *

چا د آسمان له چاودې زړه

زخمي سینې

او له ویر جنو سترګو ونه پوښتل

سیندونه هم مري اسحاق ننګیال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د سپوږمۍ ناوې

دهسک دواټ په منځ کې

د شهیدو ستورو وینو نه

پر مخ ولې خالونه ا یښي ؟

او شپو ته بولي

د آسمان د طلایې بڼ

د هر ګل او سرې غوټۍ

د زړه چاودون او شهادت کیسې

کابل

۱۳۶۸/۴/۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

درېنومونه

زما د دشتو پوښتنه ولې کوې؟

زه مې د ژوند لپاره

درېنومونه ښکلي

او له هر څه نه سپېڅلي لرم

شعر

شراب

او د شنو ولو د شنو څانگو د غرمو سیورې.

کابل

۱۳۶۸/۴/۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماضي پانه

د سـروینـو پـرون وینم

چــې د نــن شفق ته ګورم

راتــه تــېـرې کیـسې ښیي

د مـاضي پــانه آینه شوه.

* * *

چـې کـې لوی سمندر وینم

پــه یـاغي څپو کې لا مبم

دزمـان ګـلـونـه میـنــځم

د آزاد سـاحـل پـه څـاڅـکو

دنـجـات پـر بـېړۍ سوریم

کــلــه تــنــدر کله اوریم

ړنـګـوم د سـکـون څـلي

ویـښـږم د مـاڼـو کـلـی

هـــر مــحل راته میوند دی

هـــره دښــتــه تاتره شوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * *

چــې کــې لویو غروته ګورم

تــول جــهان راته شمله شي

داکـــــږې وږې درې مـــــې

راته رزم شي، جــګــړه شي

هــر ه تــیــږه دوطــن مــې

د جـرګــولــو یـــه دېره شي

هـــر ه چــغــه د بــابــامې

پـــــر » لاتیانو« زلزله شي

هــر بــو توغ، هره جنډه مې

د پـــرنـــګ پر سر لمبه شي

هـــره پــېـغــلــه دوطن مې

مــلالــۍ شي، زرغونه شي

چـــې دامـــسته برېښنا وینم

راتـــــه تـــوره شي تېره شي

د پـــــرون غـــرورته ګورئ !

چې زمونږ د لاس وسله شوه.

* * *

لا دهســـک څېو کې زانګې

دا ا سمان اسمــان خیبر مې

سیــندونــه هم مــري اســــــحـــــاق نـــــګیـــــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

داد ننـــګ د کسو تور شو

داجهـان جهان سپين غرمې

لاد فـــتــحــې سرود بولي

دامـيــوند ميوند سنګر مې

دغـــــــازې ادې خنجر مې

لا د تورو ګـــــوزار غواړي

د زلـــمـــي شـــهـيد ټټر مې

زېړی !زيـری !چې لاسره مو

دنـــنــګــونــو معرکه شوه

داپــــــه ســـر ګـتهلـې لاره

بيا زموږ په وينو ســره شوه.

کابل

۷ / ۴/ ۱۳۶۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

حاصل

بیا مو په کلیو، کروندو کې

د ماتم د ماښامونو ډمې و نځېدې

بیا مو د ژوند واټ

د سرو اوښکو د ماښام شفق

په وینو سور کړ.

او په دې سترېو مروندو کې

د غنمو او ګنیو د هر فصل پر ځای

هره شپېه د ځوایمرګ ژوند

او د سرو وینو حاصل اخلو.

کابل ۲۶ / ۴ / ۱۳۶۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ستوري هم تويې شول

دا ستوري هم تويې شول

دا سبوږمۍ هم بوره شوه

او ددې شپو تورو ځنګلونو کې زېړېږي

او لوېږي د شر مښو

او ددښتو د بګوو بچي

* * *

دا ستوري هم تويې شول

دا رڼا هم مړه شوه

او د زړو کيږدېو منځ کې

د کوچنيو ماشومانو د خنداوو

او په غرو کې د زاړه شپونکي

د «های های» آوازونه تپ شول

* * *

دا ستوري هم تويې شول

سبا به لمر هم مړ وي

او مونږ د شپو بنده ګان خاندو

درڼا وو د مرګونو

او شهيدو ښکلو ستورو ډلو ډلو جنازو پسې.

کابل ۱۳۶۸/۵/۲۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه ورځ...

بیا به سره لیچې درامېږلو

زموږ د کلي د ګلابو

له شینکي قده راتاو، راتاو شي؟

بیا به د سرې غوټۍ ډولۍ

د پسرلي پر مرمرینو اوږو

راشي زموږ د کلي باغ ته؟

بیا به د غرونو

دزاړه شپونکي په شونډو کې

د بېن زړه

زخمي اسوېلي ساواخلي؟

بیا به زموږ د کیږدۍ مخه

دوریو له سپېڅلو او معصومو آوازو ډکه شي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

هوکې !

همداسې به شي

غرونه به هست شي

او دادښتې به

له دېرو ترانو سترې شي

خو هغه ورځ چې.

زما پر قبر

د پولادو شناختې هم ويلې وي.

۱۸ / ۷ / ۱۳ ۶۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

که سپوږمۍ نه وای...

که سپوږمۍ نه وای

زموږ د شنه ښکلي آسمان کلي کې

زموږ د باغ خوږو انګوروبه

د چاله حسنه رنګ اخیسته؟

او د کوچیانو کاروانونوبه

پر کوم لوري مزلونه وهل؟

* * *

که سپوږمۍ نه وای

زموږ دشنه ښکلي آسمان کلي کې

د مساپرو سلامونه به له لرې وطنونو

د آشنا سترګو ته چا رسول؟

اوزموږ کیږدۍ به

د تورتم له خونړیو لاسو چا ژغورلې؟

* * *

که سپوږمۍ نه وای

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ د شنه ښکلي آسمان کلي کې

د شعر پېغلې به تنکيو آننګيو ته

د مينې خال له چا پوراوه؟

او دوختونو تروږمۍ کې به

دژوند او د اميد ګامونه چا اخيستل؟

کښت دې سمسور سپوږمۍ !

ژوند دې زرغون.

ځواني دې هسکه او ښېرازه اوسه !.

۱۳۶۸ / ۷ / ۲۴

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

لمبې په دام کې

دلته غوټۍ له ډېرې تندې و سوې

دلته د باغ ډیوې شوې قتلې

داغزو پر خو نړیو لاسو

او لته ځمکه شوه د سُر بو

او اورونو پرغرمو بدله.

* * *

دلته په کلیو کروندو کې

د ماتم د ماښامونو ډمې ونخېدې

دلته دژوند واټ

د سرو اوښکو د ماښام شفق

په وینو سور کړ

او په دې سترېو کروندو کې

دغنمو او ګنیو د هر فصل په ځای

هره شپه د ځوانیمرګ ژوند

(c) ketabton.com: The Digital Library

او د سرو وینو حاصل اخلو.

* * *

دلته په سترګو کې

تنکۍ اوښکې هم و چې شولې

دلته سیندونه، ګودرونه

او وېالې تږي شول

«دلته ډوډۍ وږې ده».

* * *

دلته د شنه سپرلي دګلو دزړه دا

او شهادت نېټه راغبرګه شوله

او زمونږ په مېنو او جونګړو کې

خواره لوګي

زموږ د ژوند د پای ټکي شول.

* * *

دلته وطن په وینو سور دی

او لګېادی زموږ دوینو پر مدار خرخي

دلته زموږ داوښکو سین کې ملایک او شیطانان،

او پرښتې او تور دېوان سره په ګډه لامبي

دلته دغرونو غرور مات دی

او هر سین ته اتکړۍ دي پرتې

دلته داور لمبې په دام کې نیسې.

سیـندونـه هم مــري اســـــحـــــاق نــــګـیـــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * *

دلته اوبه، دلته اورونه، دلته خاوره

اوبادونه رانه غلو وړي دي

دلته د سترګو له ککیونه قی شوی

د شملو او لو پټو انځور

دلته زموږ د لاس تسبې لو د لولیو

او لغړ و فواحشو په غوږو کې زانګي

دلته وبالې ترېې دي

«دلته ډوډۍ وړې ده».

۱۳۶۸ / ۷ / ۲

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښېرې په مالت کې

جانانه ! دلته مه راځه لمبې دي په مالت کې

زندۍ دي زولنې دي، غرغرې دي په مالت کې

چې ته به لوبېدې پکې اوس هغه ګلان نشته

ايرې دي په مالت کې، هډيرې دي په مالت کې

د مينې ګودر وران شو د منګيو کتار مات دی

له سرو وينو نه بيا جوړې وېالې دي په مالت کې

سبا به وي منم خو په ماحول کې د کوډګرو ؛

په مور به خو خورې ورې تېارې دي په مالت کې

ذره هم سترۍ نه شو پر مور زور د ستمګرو

هر څو مره که ژړا وې دي ښېرې دي په مالت کې

۱۴ / ۸ / ۱۳۶۸

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

آس(۱)

هغلته لرې يو سپين اس ولاړ دی

لکه د ګلو پر خه

لکه د قو ښکه

لکه د ښکلي يار د سپينو غاښو سپينه بريښنا

لکه اوبو کې د ښاپسته ووښاپېرو د مړ ندونو سېورۍ

* * *

هغلته لرې يو سپين آس ولاړ دی

لکه د ستورو اوښکه

لکه د ټولې دنيا سپينه نازولې سپوږمۍ

ورپسې منډې وهم

چغې وهم

تښتي رانه

راځنې کرکه لري

(c) ketabton.com: The Digital Library

فقط همدا سې لکه ته چې رانه کرکه لرې

منډې وهې

تښتې رانه.

هلته پو آس ولاړ دی

هلته پو اس ولاړدی

لکه د ګلو پر خه

لکه د قو بڼکه.

۱۳۶۸/۸/ ۱۵

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیلۍ

پانې راورژیدې

څانګې بر بنډې شولې

کفن د سپینو واورو واغوسته

دځمکې ادې

کنګل زموږه په ویالو کې

دابو له ستوني ساواخیسته

او ځوانیمرګ شول د سیندونو

نازولي کبان.

نوای هیلۍ خورې !

وزرونه پرانیزه ورځه

دغه ماحول

ګرانې !داستا داوسیدو کله دی ؟

کابل

۱۳۶۸ /۹/۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلامونه

هلته چې شنه ښکلي بادونه
غوړوي په شنو ګنیو
دشنو پرخو امیل ،
هلته چې ولې دي
دجل په موسومونو کې
دستړیو پردیسیانو دغرمو څپرې
او دویالو رڼې اوبه دي
دسپوږمۍ دپیغلتوب آئینې
آشنا ! هماغلته زموږ کلی دی
زموږ دژوند هغه ویالې
اوکروندی هلته دي.
ګوره ! که راغلې کله زموږ
دغه زاړه ، دغه کوچني کلي ته
ماته پلو کې
زموږ پټیو نه دتللیو
« قځلا خو » سلامونه راوړه !.
۸ / ۱۰ /۱۳۶۸
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غلا

نن مې مودو نه پس په سترګو کې
دخوب په ځنګله اورولګيد
خوسپين سهار ړوند شو.
نن مې دکور په ديوالونو کې ځنګيږي
دځوانۍ دزړه چاودون
او دګناه يو ويروونکی انځور.
کور مې لوټ شوی خوبه !
صدف په ناړو باندې لوند دی
مرغلری ورنه غلو وړي دي:
زما دمور دلاسو نښې ها سپيڅلې تسبې
اوپه انګړ کې
دانګورو دتاکونو هغه ښکلې ، هغه مستې شنګلې.
۱۳۶۸/۱۰/۲۳
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماښو ته سرود

موږه دې وينو ماښو !

موږه دې وينو بېړې !

ماښو ! زموږه دلته ښو کودر آباد دی:

د زلميو او د پېغلو د تنکيو زوړ د وينو ګودر

دلته زموږ د وطن ميندې د کوډلو

او دورانو کلاګانو انګړونه

هر سهار په خپلو ستړېو ستړېو اوښکو مينځې.

* * *

زموږ بوختيا : وير سره غاړه غړې،

زموږ (مېلې) پرهديرو ، ټوليدل

او ټنګ ټکور مو : د ګوليو نڅا

ژوند مو داور اود ايرو

او د سکروټو او سپرغيو

يوه تکه سره بټۍ ده ماښو !

مړي مو کور کې مسا پر

سيـنـدونـه هـم مــري   اســـــحـــــاق نـــــګـيــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

او د ځنګلونو او د دښتو د ناولو سرمښانو خوراک.

* * *

خو موږ دي وينو بيړي !

موږه دي وينو د توپان او ګرداپونو په سرونو

د ګلونو او عمرونو لالهاندي بيړي !

موږه دي وينو د ياغي سين په موجونو کي

چي اوړي اورا اوړي

غورځي، پرځي

او خوځيږي

د ځپو پر غرونو لاري باسي.

* * *

موږه دي وينو ماښو !

موږه دي وينو چي (سلام) ته دي هر ګام کي

د وختونو ليوني پيريان

د شپو له ځنګلو نو وتي.

موږه دی وينو چي دي ښکارته

هر ځپک کي

د نهنګو وينې ښځونکي لښکر ناست دی

له غاښونو نه اري جوړدي.

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږه دې وینو چې د درد کومې کې سا وباسې

موږه دې وینو چې یوه تنهاکه مړه نه وي بله درځې

موږه دې وینو چې د ژمې باد دې ژامو کې ډېره شوله

تاوه او راتاوه شوله.

* * *

خو موږ دې وینو ماښو !

چې هره ورځ او هره شپه، هره ګړۍ راته داستا

د سفرونو او مزلونو د ګامونو ښکالو

دلته راځي.

موږه دې سوز، موږ دې ګداز اورو

موږ دې په لاس کې دورغوي کرښې دلته لولو.

ماښو ورځه !

ماښو درومه ! سفر کم مزلونه لږ پاتې دي

د ستم زور اوبه دی.

* * *

که چېرته تم شې ماښو !

او د ساحل په لوري لارونکړې

د وخت پرپانړو به وروستې شي تورتمونو کې

د ستړېو قافلو دیون سپېڅلې کیسې

د ګلکڅونو شنې ریښې به چیرته هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دشنه ساحل پر آزادۍ باندې باور ونکړي.

* * *

موږه د مرګ او د ژوندون پر تم ځای ناست یو

ستا هر ګام ته مو له زړونونه

د وینو مشالونه ایښې

موږ دې هر ګام او هر قدم

د خپلو اوښکو په دې ماتو، تکو سپینو مرغلرومینځو

راته هادي شه ماښو !

راته هادي شه ماښو.

کابل

۱۳۶۸. ۱۱. ۱۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس راکوې او که نه ؟

بيا د اسمان دروازې بيرته شوې

باران دی چې وريږي پسې

خود سرو وينو باران.

څمکه شوه ټوله سر ترپايه پر چينو بدله

د سرو لمبو په چينو

دنيا مو ټوله په نا پايه سمندر واوښته.

* * *

« نوح » بيا دعا دمرگ

دوخت دگنا کارو کړې

موږ گنا کار چيرته يو ؟

نه خو مو چاته ليونی ويلی

نه مو پيريان دچا دعقل غله گڼلي چيرته

خو ځو ډوبيږو بيگناه

د سرواورونو دموجونو سيند کې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * *

ای د « جودي» پر غرونو ناستې

زمور د « نوح » بیړی !

موږ ه په خپله لیوني یو

او پیریان رانه عقل وړی

لاس راکوی او که نه ؟.

۱۶ / ۱۱ / ۱۳۶۸

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

موسم

بې له تا دوینو شپې شوې ، میلمنه مــو شـــه دکلـــــي
د « زیئوس » دکاله وړانګې «آتنه» موشـــه دکلـــي
څوچې غار په وینو لوند دی ، ګډوي لوګي دغــوښــــو
څو یو سترګی دیــو پاچا دی نو وسله مو شـــه دکلـــي
دتیارو اوښې ګونډه دي ژوند ترې سا ایستلې نــه شـــي
دسپوږمۍ دروح آینه شه او ډیوه مـــو شــــه دکلـــي
ورته یوې لولۍ سترګک کړ سکندر تخت د جمشید وسو
دامړ ژواندی قوم راویښ کړه زلــزلـه مــوشـــه دکلـــي
چې دژوند هره چینه یې تر هر پل لانـــدې کـــړه وچـــه
دادمرګ په سره موسم کې ته قبله مـــو شـــه دکلـــي.

۱۳۶۸/۱۱/۲۶

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما لیلا

زما لیلا د شنو نارنجو د باغچو ونه ده

چې د سپرلي باد يې د ګلو دوړمو سپينو چينو کې

د خپل ټول ټول عمر مزلونه مينځي.

* * *

زما ليلا د شنه آسمان دلويو کليو

د سپوږمۍ پيغله ده

چې تورو شپو کې ځانګه ځانګه شي

د ډښتو او ځنګلونو تورو ځړو ته

غونچې د مرغلرو اوبي.

* * *

زما ليلا د چنارونو او سپيدارو

ښايسته مرغۍ ده

چې چيرته ښاخ له ونې وزيږي

نغمې ورته د عشق او د پاکۍ غږوي.

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما لیلا دهسکو غرونو د سرونو

د کیږدۍ کوچۍ ده

لکه ګوربت یې پر ژورو او پرترو

کړیدل نه دي زده .

* * *

زما لیلا د شنو بادونو د چینو

هغه رڼه سترګه ده

چې چیرته ګرد پر رڼا پریوځي

پرې وریږمې د آزادۍ ووروي .

* * *

زما لیلا د خدای د کلي د شنه باغ

د هسکې ونې سره منه ده آشنا !

چې د جنت وږې یوازې د خپل حسن

او رنګونو په کاسو مړوي

او تو یولو ته یې لاس د قدرت هم نه رسي .

 / ۱۱ / ۱۳۶۸

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

میرمنې ته مې :

ستا وفا

مادې په زلفو کې

يو ګل د وفا کېښوده

تا مې شملې ته

د خوانۍ شيبې

غونچې غونچې کړې...

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیسې

سوړ ژمی او به شو د سپرلي هنګامې چیـــرتـــه دي ؟

دا زموږ د تږیو هغــه ډکـــې کاســـې چـیـــرتـــه دي ؟

شپو کې لګیدلې د زلمـــــي شــهیـــــد پر قبـــر چـــې

اوس مو پر شهید وطن دا ورکې ډیوې چیـــرتـــه دي ؟

زموږه خو یاد یږي د پردیسو هـــم بـــې وســـه مـــــرګ

سرې جنـــډی رپیــږي پری ؛ زموږ هـــد یرې چیرته دي؟

زموږ د ټنـــګ ټکور حـــجـرې ، زموږ د محبـــت کلـــی

زموږ د شمله ورو هغه لويې دیـــرې چیـــرتـــه دي ؟

شته دلو پټو غرور او هســـک دی د پـــګـــړیـــو غـــر

اوف چې د پښتو او پښتونوالمې کیسې چیـــرتـــــه دي ؟

 کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه سپیڅلی لوګوس

ته دزنبقو دتنکیو اننګیو

دشبنم څاڅکو کې

دانه دانه دپسرلي ښکالو کې وټو کېدې

لکه سپیڅلی « لوګوس»

لکه دوینې دزلمي شهید سوري ټټر کې.

ته دباران او سپینو واورو

له معصومې او سپیڅلې بیګناه لمنې

زماد زړه په جل وهلې دښتې تویه شولې

لکه وړمه دسحر

لکه کوچنې ماشوم

دیوې بې وزلې مور دویر او ددعا په بدل.

ته دلمرونو دکانونو

او سپوږمۍ له څاه نه

لویه ډیوه شوې

په تیارو شپو کې مې وځلیدې

لکه دړوند لاسو کې سترې امسا

لکه دتږي مسا پر په مخ کې لویه چینه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ږلۍ

په دې پسرلي څه وشول ؟

سپينې وږمې څه شوې؟

چې بې خزانه باد زموږه دباغچو ګلونه

سپيرو اغزوته

لکه ستړي با زينګر ګډوي

داپسرلی څه شو ؟

دازرکې چيرته لاړې ؟

چې زموږ دغرو په لاله يي دروکې

اودبادونو دپستو سينو تر سيورو لاندې

دځوزو ډلې او دکاړو کاروان غيږې موښي

او دآسمان غيږه کې

شفق راوسوځيد

په شنو پانو يې

ځولۍ ، ځولۍ دسرو سکروټو ږلۍ وشيندلې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا کلی مه ورانوئ !

دا کلی مه ورانوئ !
دا کلی مه ورانوئ !
ګورئ چې هلته د شنو ولو د شنوسیورو لاندې
ګورئ د شنې ویالې تر څنګه د جلګو د پاسه
یو کوچنی پروت دی
یو کوچنی ویده دی
او ، تر ورېلوپټې لاندې
په خوب وړو سترګو
د ناز په غېږه کې کوچني شینکي خوبونه وینې.

دا کلی مه وارنوئ !
دا کلی مه ورانوئ !
ګورئ چې هلته لکه زرکې زموږ د کلي نجونې
ګورئ چې هلته د بامو پر سر نورسې نجونې
کتار، کتار د لمر تر وړانګو خپل پیکي جوړوي
او په مینو ژبو
د پېغلتوب غوږ کې د ځوان هوس سندرې بولي.
دا کلی مه وارنوئ!
دا کلي مه ورانوئ!
ګورئ چې هلته د هغو سپېرو کوډلو ځینې
ګورئ چې هلته ددې تورې تروږمۍ له غېږې
ساړه زګېروي جګیږي
سوزمن آواز راځي
او امیدوارې میندې
د انتظار د بڼ د سرو ګلونو لارې څاري
دا کلی مه ورانوئ!
دا کلي مه ورانوئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سفر په لاره کې

مامې د مینې نو بالغه څرېکه ولیدله
چې مې د یاس او د همو نو د تیارو شپې یې
د خپلو سترګو د الماسو په تېغ څیرې کړلې.

* * *

مامې د مینې نو بالغه څرېکه ولیدله
چې د سرو وینو له بستر نه یې د ستورو نجونې
د شپو د زور له ګنهګارې غېږې خلاصې کړلې.

* * *

مامې د مینې نو بالغه څرېکه ولیدله
د سبا یې ددې وریښمینې وږمې سپورو لاندې
چې د آسمان د وریځو سین نه سفر لاره کې
د باراني ګلو سلام ته غېږه د ځمکې نیسي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اهدأ زما سپین ږیري شهید پلار ته:

د میلاد په شپو کې

ای ! ددې شنه اسمان په غېږه کې خوب وړې سپوږمۍ !

ای ! په دې شپو کې د پردیسو د سفر ډیوې !

ای ! دګلونو او د پیغلو، پیغلو وینو پري !

ته راته ګورې ؟

ته راته ګورې چې دکړیکو او تیارو ننبه شوم ؟

او د ساړه ژمي خوني او ګنهګار ابلیس

زما دګلانو او نرګسو باغ کې اوروکاره !

تهراته ګورې ؟

ته راته ګورې چې محل مې له کارغانو ډکشو ؟

او په ویالو دهیلیو بچي وسوزیدل !

او زموږ دکلي میندې

سیندونه هم مري

اسحاق ننګیال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمیلاد شپو کې «بې لاسو او پښو بجیان زېږوې» !

ته راته ګورې؟

ته راته ګورې چې مې ټول کلی چاره چاره دی؟

خلک په نوکو او برچو دیوبل ستر ګې باسي !

او دمالت نجو نې

پ خپلو تورو ،توروڅنو کې ځوزان ټک وهي؟

آه

آه نازولې سپږمۍ

آه درنها مورې !

(c) ketabton.com: The Digital Library

د چړې په څوکه

دا د سپرلي د شينکي باد وزرونه چا تړلي ؟
چې د سپوږمۍ شونډو کې تورو وريځو ځاله کړې
او د شيطانې شپې په لومو کې د ستو رو نجونې
د مرګ له نوکونه کترې ، مترې راتويې شولې.

* * *

دا د سپرلي د شينکي باد وزرونه چا تړلي ؟
چې د تيارو په جهنم کې داغزيو لښکر
د بلا ربو بو ټو له شيدونه ډک تيونه شکوي
او د نرګسو د اموسکۍ ، موسکۍ رنګينې سترګې
دلاس په نوکو باسي.

* * *

دا د سپرلي د شينکي باد وزرونه چاتړلي ؟
چې زموږ د کلي د بامو د سر سپينکۍ کوتې
د زهرجن غبار د زهرود باران له لاسه
له ډيرې ويرې د ښکاري ګوتو کې ځاله کړې
او د چړې څوکه کې
سپينې دانې لټووي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ړنا کلي ته

زه به د سترګو تخم

دغه رانه کسي

دو چې ځمکې په تبجنه غېږ کې وکرمه

او ،

د سينې له باغ نه

به مې دوينو څراغ

تورو کوڅو کې

دلارو يو مخ ته ،ونيسمه

څوچې په ګډه سره

دې لويو شپو کې

د ړنا کلي ته ټول ورسو !.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دشپې پر بام

نن مې دکور له پنجرې نه

دمغرب له لورې

یوې مرورلې

خوسا شوې ورېمې سرا خیستی

او دګلانو په چوپتیا کې

دکارغانو ډلو

تیارې پر سر

دسبایې په شبنم ولامبلې

سحر له شرمه

ځان ته ونه کتل

ګلانو خپلې سرې مچکې پرې کړې

او لمر خولې ، خولې

دشپې پر بام ویده پاتې شو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رڼا مرګ

لا د نرګسو د موسکا په سپرلني پاڼو کې

غرمو خوړلې،

جل وهلې کربلا ویده ده

د شپو په څنو کې

د تورو ،تورو وریځو خمار

د سپوږمۍ زړه نه

د سرو وینو پیمانې اخلي

او اطلسي باغونه

د سرو ګلابو

د غوټیو جنازې پر اوږو

د پرهرونو

د باغچو داغي ګلونه پر سر

د تور خزان خوني سیلیو ته سلام کوي

او د سپیدو له باغ نه

د تورې د ښتې

پر اغزنې چاودې ، چاودې سینې

یوه رڼا ولویده

یوه رڼا مړه شوه (چې رنګ دلمر یې درلود).

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوهاند دوکتور زيار ته دهغه دپنځو سمې کليزې په منا سبت:

ته لکه لمر...

ته لکه لمر

دخپلو وړانګو

طلايي لمبونه

ذره ، ذره

په مړاوو شوبو

(ګلو) وشخيدې

او ،

دشينکي ذهن

دهسک

له رڼو ستورونه دې

زموږ رژيدلي

اوسرتور (بڼ) ته

سالو وګنډه .

سيـندونـه هم مـري   اســـحـــاق نــــګيـــــال .

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپرلي ته

سپرلیه راشه پر دې کلي راشه

چې د ساړه ژمي قاتلو، خونړیو شیبو

زموږ د باغ د کشمالیو وینې وچې کړلې

او ما ښامي سیلیو

بیا د سپوږمۍ دزړه چاودون

دمړو سلګیو شپو کې

د پېغلو ولو او سپېدارو ملاوې ماتې کړلې

* * *

سپر لیه راشه پردې کلي راشه!

چې زموږ د کلي د پېغلو تږو ګودر ونړېده

دلته دشو نډو په خیالي باغ کې موسکا مړه شوه

او زموږ د میندو مهربانو مورنۍ غېږو کې

شو نډې پر تیو داکوچني ماشو مان وسو ځېدل

* * *

سپر لیه راشه پردې کلي راشه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې تورو دربلو کې زموږ د سفرونو سپوږمۍ

درنو ستورو د ګلونو د میلاد په ماښام

کترې، کترې له اسماني دښتو راولوېدله

او د شنو ورږو د ځوانۍ او پېغلتوب خوبونه

د وحشي باد په قهرجن ستوني کې ونښتل..

* * *

سپر لیه راشه پر دې کلي راشه

چې زموږ د پېغلو او تنکیو سرو غوټیو سترګې

د څانګو بڼ نه د خزان په سیلۍ تو یې شولې

د تورو شپو د تورو بڅو تر لنې لاندې

د سرو رېدیو د مور بلار به ګېډه وځیرله!!!

(c) ketabton.com: The Digital Library

څاڅکي...څاڅکي

بیا ددې تورآسمان په غېږکې

دوریځو ها دي

په تورو شپو کې

د سپوږمۍ په وینو ولمبیده

او اورني بادونه

د شنو پستو د پیغلتوب دوخت

شینکي خوبونه

تنکي ، تنکي سوځوي

او په دې شنو شنو دامان کې

د هوسیو بچي

او دزیتونو

د تنکي ذهن بې ژبې پاڼې

دخپلو وینو په بدل

څاڅکي دلمرغواړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پسرلی، ږلۍ، باران

سږکال به هیڅ کله سپر لی رانه شي

غوټۍ به چاته شنه موسکا ونکړي

ځکه داکلی ، داکورونه

اودا وراني کوڅې

خپله سپرلی ، سپرلی دی

او راټوکیږي

هره ورځ پکې دښتي ګلونه

زموږ دوینو ګلان

زموږ دوینو غوټۍ.

سږکال به هیڅکله باران ونهووروي

ځمکه به هیڅکله محتاجه دآسمان نه شي

ځکه: هرګام او هرقدم

راته باران نیولې

یوه تریدلي باران

یوې تریدلې ږلۍ

داسې باران چې زموږ دپیغلو دبنو له وریځو

له دې یتیمې ځمکې

آن په آسمان ووري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

استاد واصف باختري ته:

لیک

ته یې سپیڅلی لکه وړانګه او اروا د مرغلرو

د صد فو د سپیڅلو رڼاګانو د ښکلا کعبه یې

ته یې سپیڅلی لکه روح د « آدم »

او د جنت د ښکلو حورو اننګیو او ککیو کې یو روڼ

دانـــطـهـور څاڅکی.

* * *

زه دې په پاکو بېګناه سترګو کې وینم

د دنیا د بېګناهو او سپیڅلو اروا ګانو بې فریاده

یو ګنګ شوی ، یو بې ژبې ، یو بې وینې ، بیګنا هه انځور.

زه دې د زړه په دې ناپایه سمندر کې هر ساعت

هره شیبه د یوې یاغي بیړۍ د ستر ماڼو د سترېو شیبو

لیکې وینم.

چې لا خوځیږي پسې ، لارې وهي ، منډې وهې ځې او د آرمان غاړې ته نه رسیږي.

* * *

کله چې خاندې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا مالګینې خنداګانې ماته ویر ، ماته فریاد

ماته فغان رابښي

ژړا دې نه پېژنم

کله چې ژاړې نه ژړلی نه خندلی شمه.

خو دومره پوی یم چې کاتب دمخلو قاتو زماوستا

دژوندون پاڼه دخپل « قار » او له « مستۍ»

ډکو شیبو لیکلې

چې ژړا نه پېژنو

خندا مو هم نه ده زده.

ته یې سپیڅلی لکه ورانګه او اروا دمر غلرو

دصدفو دسپیڅلو رڼاګانو دښکلا کعبه یې

ته یې سپیڅلی لکه روح د (آدم).

۲۸/ ۱ / ۱۳۶۹

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیوری (۱)

داڅو ونې

داڅو ولـــې

داڅو ځانګـــې

دازمونږ دوطـــن نـــه دي

دوی نه بـــوی ځـــي دپـــــرديــــو .

* * *

دا سپڅلې خـاوره وايـي:

دوی زمادغیږی نه دي.

دادباد دمور آواز دی:

چې ماتی ورکړی نه دی.

دلمر وینې وهي کوکې:

چې دوی مالوی کړي نه دي.

* * *

کاڼي غرونه راته وايي

داسیندونه راته وايي:

پام چې څنګ له یې ورنه شې

یو ساعت شې درته سیوری

بل ساعت درنه سا اخلي.

۹ / ۲ / ۱۳۶۹ کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

شناختې

يه ښکلې ، ښکلې

يه سپيڅلې ملايکې !

دې مالت او په دې چم کې

ګناهونه هومره ډيردي

چې تا هيڅ

د خپل وبال او د ګناه غاړه کې

څوک نه وينې.

وايه ! په دې لار چې راتلې

هغه زمورږ د پلرو

او د نيکو قبرونه څه رنګه وو ؟

ښه يې وه؟

خاوره يې وه؟

شناختې يې وې او که نه ؟

مورږ خو د پلار او نيکه هغه سپيڅلي

او درانه قبر ته نه پريږدي څوک.

۱۳۶۹ / ۲ / ۹

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګامونه، قدمونه

سیلۍ ، دکومو اورنیو غروله څوکو دي

زموږ کلي ته لاره کړي؟

موږ چې قدم په قدم اخلو

ستا دغیږې داورونو پر سکروټو

او سپرغیو لګو.

چې دغنمو فصل شین شي

اود غوږ ګو نازولي بچي قد وباسي

ددنیا ټولې سرې لمبې مو میلمنې شي

دکبلو او کبانو دسپیڅلو خنداګانو

دمعصومو څپو وینې زبیښي.

* * *

سیلۍ !له کومې نا سپیڅلې اوبد بختې لارې راغلې

دګناه او دویرونو ساز پر شونډو

زموږ دژوند اوددعا او عبادت کلي ته ؟

موږ چې قدم پر قدم اخلو

هرقدم مو دکربوړو پر قدم اوپر پلونو لګي

قدم زګیروی کوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګامونه چيغې وهي

لارې له شرمه لارې نه راکوي.

* * *

سیلۍ ! قدم چې دلته اخلې باغ له شرمه

خپل ورمیږ غو ځوي

موږ له غوټیو او غوټۍ له موږ مخونه نیسي.

وایه ته څوک یې ؟

دکوم ځای یې ؟

او له کومه دې زموږه ددعا او عبادتکلي ته پیښه کړې؟

۱ /۳/ ۱۳۶۹

ګابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

تو پیر

دادشنه آسمان ناوکۍ

څومره مینه ګرکې ده !

شپې چې دګناه شي

هر څو ځان پر خیرو ولړم

داراته موسکۍ شي

دخپل ځان په سپینو پیو مې څادر مینځي

دلته مې دځمکې

داسپین سرې نیا میره شي

هرساعت راته قبلې

دشنو ډنډونو په اوبو ولي.

۱۳۶۹/ ۳/ ۹

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کلی

لښتي وچ شول

ويالې ورانې

سين د تورو کاڼو غر شو

اوس حيران يم چې د کلي

دا هېلۍ به چېرې لمبي؟

* * *

نه پوهيږم، نه پوهيږم

ای د کلي مازيګره!

هازمونږ د کلي چم کې

هغه سپينه کيږدۍ څه شوه؟

هغه شنۍ ځپرې څه شوې؟

هالو ګرې جنۍ چېرې؟

* * *

تا ته ياد شي مازيګره!

د ګودر د غاړې لېکې؟

لکه باغ د ښاپېريو،

لکه لارې د کوترو؟

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاته باد شی مازیگره !

هغه شنې د برې د کلې؟

پکې هسک د شملو غرونه

پکې وربځې د چلمو؟

* * *

نه، نه وران دی

کلی وران دی

بو ځاله پکې نشته

هادښکلو توتکیو

بو نغری هم آباد نه دی

د ابیو د لاس ننبه

* * *

لښتي وچ شول

وبالې ورانې

سین د تورو کاڼو غر شو

اوس حیران یم چې د کلي

دا هیلۍ به چیرته لامبي ! !.

۱۳۶۹ / ۳ / ۲۵

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

چغه

وخت د دیدن اورشو د لمبـــې پـــر ســـر ولاړیمـــــه

څه وکړم پښتو ده دوعــــدې پـــر ســـر ولاړیمــه

څاڅکی څاڅکې راغلم ستا د حسن پربام پرېـــوتـــم

اوس چې پر ځان پوی شوم د ناو ې پر سرو لاړیمــــه

ته خو به تندی د شپې نن بیـا پــه کاســـو وولـــې

زه څو مره کمبخت یم د توبې پـــر ســـر ولاړیمــــه

لږ خودې کاږه واږه بانه رابانــــدې سیـــــورې کــړه

خیر دی مساپر یم د غرمـــې پــــر ســـر ولاړیمـــه

اوښکه د غزل مې د ساحـــل د غاړې چـغـــه شـــوه

ډوبه مې بېړی ده د څـپـــې پـــر ســـر ولاړ یـمـــه.

۱۴ / ۴ / ۱۳۶۹

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتو خبرې

ماته د انکار تاته د هو خــــبرې نـــــــه دي زده
تاته د راتلو ماته د تلـــــو خبـــــرې نـــه دي زده

ته خو به مانې د وعدو بیا راتـــــه ودانــــــه کړې
ماتـــــه لــــه دروغجــــنو د ګلیو خبرې نـه دي زده

ستا خو به امېل لکه سپوږمۍ په تـــېر وزانــــــګي
ماته د ناڅــــیرو ګـــرېـــــوانو خبـرې نه دي زده

ته د خم مـــېلمه شه، سر تر پښو د مستۍ څانګه شه
مــــــاته بــــې لـه اوښکـــو د نشو خبرې نه دي زده

زه بې له پښتو نه په تول ژوند پر بل څه پوی نه شوم
ستا لکه مــــغلـــــه د پښـــتو خبـــرې نه دي زده

کابل

۱۳۴۹/۶/۳۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

دویر مالت

ته راته خانده زه سلګو سره خوشالـــــه یـــمه
ته پسرلی شه زه اغزو ســـــره خـــوشالــه یمه
دویر مالت کې دهـــوس دادا نـــــشته قـــدر
دغم موسم دی له غمـــو ســـره خـــوشاله یمه
ستوري دې اوري پـرخې پرخې پر خوب وړي نظر
زه لکه شمعه شوګیرو سره خوشـــــاله یـــمه
دزلفو وریځې وروره بلې دې نه شـــي ډیـــوې
دژمي شپه یم له تیارو سره خوشـــالــه یـــمه
نا دان قاتل راته په لاره کې کـــــرلـي سپرغۍ
زه لکه دود لویو لمبو سره خوشالـــــه یـــمه
ځومره خوږه شوه په دې چم کې دوحشت ارتـــقا
چې یې ښاغلو لیونو سره خوشالـــــه یـــمه
۱۳۶۹/۹/۳۰
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

پسرلی

پسرلی ، پسلی شو

پسرلي مې چې کري

ګلابي حورې

پسرلی مې چې دخدای

له مهربانو سترګووري.

* * *

پسرلی شو ، پسرلی شو

هره لویشته دوطن مې

دنرګس ډکه کمڅۍ شوه

هره لښته مې دکلي

تکه شنه دجنت ځانګه

غنمي وږمې په زلفو

غرنۍ کوترې راغلې

دهوسیو لونې ناڅې

دشنو دښتو پیغلتوب ته.

* * *

پسلی شو ، پسرلی شو

دلمر سرې تورې یې ښکل کړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لمبوي درېا ناوې

غوځوي دشپې رګونه

کري دښتو دآسمان کې

دانځرو شنه با غونه

سپوږمۍ سپین رباب اخیستې

رانه ستوري نڅاګر شول.

* * *

پسرلی شو ، پسرلی شو

تودوي مې سرې وینې

زوږ خمار پر عقل ولم

سد مې اخلي دتاک وینې

ګناه کار ساقي ته ناست یم

راکوي جنتي « پینې »

هره پاڼه دهرګل مې

دې یاغي سر ته پګړۍ شوه

هریو کاڼې مې ګلاب شو

هره پرخه مې غونۍ شوه.

۲۱ / ۱۲ / ۱۳۶۹

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کلیزه

نن مې د ښکلې لور د حسن پر سپرلیو
یو بل ګل وټو کید
نن یې د ژوند پنځلسم ستوری را برشو
د کمځو پر ماښام
نن یې د تاند عمر د لښنې پېغلتوب ته
بل ګهیځ شین شو له.
لورمې نن پیغله شو له

* * *

نن مې وعده وه چې د زړه دوچې د ښتې
د سمسورې غوټۍ جشن لما نځم
نن مې وعده وه چې به ناوې کړم
د کور پنځلسمه سپوږمۍ
نن مې وعده وه چې سلګۍ ورته
د شمعو دودوم
او بلومه ئې پوې
خو نن د خپلې بد نصیبې سرې غوټۍ
مو سکا ته کېنا ستم
ما یې د باغ د پېغلتوب

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې تنکۍ شپې سلام وانه خیست

ما شمعې ونه شوای راوړای

ورکې ډیوې بلې نه شوې

ما يې ترخو شونډو ته

رنګ د خوږو هم ورنکړ

ما يې پر زلفو يو کو چنی پوړنی

نه کړو راخور.

* * *

او نن ماښام چې ټوله ورځ

روژه په خوله

دلوی الله پر عبادت بوخته وه

په دې ګناه چې

په نغري کې

ماښامي ټيپر تر وسو ځېدل

موريې له شپې نه

تر سبا ورته غمبوري

په څپېړو شنه کړل.

هو !

مور د بچو کليزې داسې لمانځو

زمور د ستور داسې دی ! ! !

۲۶ / ۱۲ / ۱۳۶۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

عبدالباري جهاني ته (۱)

دهغه دشعر په ځواب کې:

مسا پر خیالونه راغلل

مسا پر له لرې غرونو

مسا پر له لوی سفرنه

یادوي «دماضي پاڼه»

رانه پوښتي دنن ویني.

* * *

اوس به څنګه ورته وایم ؟

اوس به څنګه ورکړم «زیری»؟

چې به ستړیه مسا پره !

هره ولویشته ددې کلي

چې دخدای (ج) له خوبه شنه وه

اوس یوازې دکارغانو

او زاړه شیطان کیږدی ده.

* * *

اوس به څنګه ورته وایم ؟

چې دغرونو ځنګل لوټ شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دڅیړیو څڼې پرې دي

ځالې ډکې له کربوړو

دچنارو په سینه کې.

* * *

اوس به څنګه ورته وایم؟

چې دنن مینزو کړې ماتې

دپرون ښکلې هنداري

زموږ بوډۍ مور یې کړه بوره

ټول وطن شهید شهید شو

دلته مري دماضي فصل

دلته مري دسبا زړي

شمله ور غرونه مات شوي

رامیراتې لوپټې دي.

* * *

اوس به څنګه ورته وایم؟

چې مې مري دمستۍ کلی

دلته ویر دی خندا نشته

دمرګي لوبه جاري ده

چا خندا راته وژلې

چا مو کور پر انګار وویشت

(c) ketabton.com: The Digital Library

چامو پڅو چړو باندې

دبچيو مرۍ پرې کړې.

* * *

اوس به څنګه ورته وايم؟

چې دنجونو تور وربل کې

سپرلې شين شو دځو زانو

دلته اوس دګودر لاره

داغزو لښکر نيولې

اوس دښکلو دسرو شونډو

هغه شنې موسکاوې مړې دي

اوس دښکلي ربيار ژبه

داغيار پر نوکو وتې

دلته لويې ديرې نشته

دحجرو تغر ټول شوی.

* * *

اوس به څنګه ورته وايم؟

چې شهيد پلو پر سترګو

دوطن ادکۍ ژاړي

رنګوي ددعا څلي

هسکوي دښيرو غرونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

«زور» له لوړ ګريوانه نيسي

د سرو اوښکو په لاسونو

ترينه غواړي د خپل فصل

ددې شنو دانو مرګونه

چې نامردو بزغليو کې

د مور څه قدر نشته.

* * *

ته دې ورک سيوري ته ژاړې

زه له خپل سيوري نه ستړی

ته له ځان سره په جنګ يې

زه فلک سره په جنګ يم

راته وايي:

ژمې درومي

توتکې به بيرته راشي

لکه وړانګې د سپرليو

په وريښمين وريښمين وزرونو.

* * *

زه ويم:

ای د تپولو ربه !

که ته چيرې توتکۍ وای

(c) ketabton.com: The Digital Library

او دریا دې وای دا ورځې

ته راتلې زموږ پر کلي؟

لکه وږانګه د سپرلیو

په وریښمین وریښمین وزرونو ؟.

۱ / ۱ /۱۳۷۰

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاک

چې يې دنيا ته سترګې راکړې

او غونچې غونچې شوې

پرهغه ورځ مې د مور سرې سترګې غوټۍ شوې

بيرته ونه غوړېدې

چامې پر ترېيو او ماشوموشونډو تې کې نه ښود.

پرهغه ورځ هم دلمر سرې وينې شوې وچې

او يوه شيبه راونه وريدې

شپه شوه ، شپونکې ، سپوږمۍ د ستورو درمو

وږيو وريو پسې هم ونه وتله

تمامه شپه دمړو سلګيو پرزانګو ويده شوم.

* * *

سهار چې پا څيدم

زموږه دکاله د سرو انګورو نرۍ ونې راته ايښې وه

غو لانځه پر سپيرو او جل وهليو شونډو

ماورته مورو ويل.

سيـنـدونـه هـم مــري اســــحـــاق نـــګيــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس هغه څاڅکي د انګورو مې پرزړه باندې

نيالګي ولاړ دی

څوچې لوييږم ښاخور تاک مې

له ژوند سره سم لوييږي

زه او تاک دواړه له يوې ريښې يو.

۱۰ / ۳ / ۱۳۷۰

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلبرې

هر څو مره چې پې مخې دي او ښکلې دي د لبــرې
هــغــومــره ستمــګرې او قاتلې دي د لبـــرې
په هېږم څو خو نخوره مېلمنـــې وې درنــه لاړې
زړګـــيــــه !خپـه نــه شې نازولـــې دي د لبـــرې
نه لوز، نه يې و عده، نه يې رښتيا ده چا ليـد لې
دې چم کې دوفا له غرو لــويدلـــې دي د لبـــرې
زموږ که څواني اورشوه ددوی ګل له څنو پريــوت
داهسې پر خپل حـــسن غولېـــدلـــې دي د لبـــرې
توبه !الکه د خوار فقير دې خپلـــې غوسې وسوم
درنې دي،پښتنې دي اوښــــا غلــې دي د لبـــرې.

۲۹ / ۳ / ۱۳۷۰

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

آزادي

دلته ځوک نور د سپرليو

د ګلونو او وږمو په سوچ کې نه دي

دلته چا ته نور زموږه د کورونو

د بامو سپينو کوترو ته

دانې ورکول نه زده.

* * *

دلته د ښتو کې د باد له کوچې هير دي

چې بيا ښکل کړي

په پرديسو وچو شونډو

د لوګړې پېغلې څنې

دلته پر کاله نشته

چې د استړې توتکۍ پکې دمه شي.

* * *

دلته وينه ،مينه مړه ده

دلته فصل د لمر وچ شو

دلته قتلې دي د عشق او د ځوانۍ

او پيغلتوب د دې سپيڅلو ګناهونو

د جنت ښکلې هنداري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * *

دلته سا په باغ کې نشته

دلته مات دګل انځور دی

دلته بڼ کې زرغون شوې

دساراوو دزړو بګوو چیغې.

* * *

موږ دمرګ کام کې ژوندي یو

دښکاري ګوتو کې ناڅو

دسبا کښت یې رالوټ کړ

دادنن شیبو دیوانو

دپرون پاڼې وروستې شولې

دمړو اودخاړو په لاسونو.

آزادي خووي همداسې

ژوند خو داسې وي کنه !؟

۱۳۷۰ / ۵ / ۲۴

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

څو منثور شعرونه

مصطفی جهاد ته :

زموږ مړينه -۱-

پرېږده ،

آرام ویده شه !

زموږ مړينه داسې ده

لکه زوکړه مو چې وه

اوزوکړه مو

لکه مړينه مو چې ده.

* * *

پرېږده !

هغوی چې د خپلو کورو نو

پر د ستر خوانونو

ډوډۍ خوند نه ورته ورکوي

ژوندي وي.

پر ېږده !

هغوی چې د پر دېو د کابارو

دافينو اوالکولو په چينو کې

د لغړو فوا حشو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پستو او مر مرینو غولانځو پر غرونه

پوه شپېه خوب

زموږ د ټپو لو په ژوند نه ورکوي

ژوندي وي.

او پر پرده !

هغوی چې و باړګني

د خپلو ناوو پغلتوب

له هغوی نه

په پردیو کټونو کې واخلي

ژوندي وي.

او ،

زه اوته

چې ژوندي وو مړه وو ،

نو ،

پرېږو ځه

آرام و یده شه !

لکه زوکړه مو چې وه

او زوکړه مو

لکه مړینه مو چې د ه .۱۳۷۰ /۵/۳۰ کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

درد -۲-

دپلار مړینه مې ولیده

او دورو نو زړه چاودون هم

لوږې مې ډېرې وزغملې

او تندې هم

خو بوه یې دومره دردوونکې نه وه

لکه:

نشه چې نه وي پوره

او ښیبنه پای ته ورسي.

۱۳۷/۶/۱۷

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیغمبر ان هم ژاړي -۳-

ونې ! ولې ژاړې ؟

ښا خونه یې راته غوڅ کړل.

چا؟

ښاخ مې ،

ومې روزه، و مې روزه

چې رالوی شو

تبرته لاستی شو.

* * *

- مورې ! چېر ته ځې ؟

-د خدای کلي ته.

-مګر دالویه نړۍ ؟

-نړۍ خو دد ہوانو ده.

- مېړه دې شته ؟

- رانه ورک شو.

- اوزامن؟

- لر م یې: قابیل او ها بیل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * *

- مسیحه ! ته او او ښکې ؟

-اوښکې نه ، وینې.

- دیهودا له لا سه.

ومې روزه، ومې روزه

چې رالوی شو

دښمن ته یې و سپارلم.

* * *

- وطنه ! ته؟

- اودادی زه هم ژاړم.

- څوک دې ژړوي؟

- ملت مې،

ملت مې دوه برخې شو:

- قاتل او مقتول

دریمیګړی نه لري.

۱۸ / ۳ /۱۳۷۱

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

برخه ـ۴ـ

هغه ورځ مې چې غو ښتل

کمخۍ یې ورته له ګلو نو ډکې کړم

دد ښتو او بڼو نو ګلان

سیلیو بو وړل

او نن چې، ګلان بیا راوغوړېدل

هغه نشته..

* * *

هو کې !

زموږ برخه همداسې ده

تېر کال مو چې وبالې

له او بو ډکې وې

زموږ د کلي ژرنده ورانه وه

او اوس چې

د کلي ژرنده بیا ودانه ده

په ویالو کې اوبه نشته.

۱۲/ ۶ / ۱۳۷۰

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنیا

زما زړه تر جهان لوی دی دجهان تنګه سینه ده

چې زه نه پکې ځائیږم دادنیا څومره وړه ده ؟

زه دجل دغرونو تږی پروا ګیر نه یم دلپو

ساقي ! چم مې دګوټ نه زده زما بحر پیمانه ده

ما مسیح حیران لیدلی دخپل مورد عفت سوال ته

ماچې نوم دعشق اخیستی راته لښته زمانه ده

موږئې ښنګ ته دګودر ناست یو پو کوو پکې ساګانې

ګنې داد ژوند ډیوه خولا پخوا تر ازل مړه ده

دتقدیر کچکول پر غاړه مرګ نه خیر دهستۍ غواړو

دادنیا څومره لولۍ ده ، دادنیا څومره سپېره ده.

۳ / ۶ / ۱۳۷۰

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

مساپر

څه ډېکلو او ښکو ستوري مسـاپـر پـر خاورو خوریم
دچا سترګو نه لویدلی یو ټوټې ټـوټـې انـځـوریـم
اوس به چیرته پسې لاړشم نا اشنـا کـوڅـې دي ډېرې
دا د زړه تیر به مې څوک وي چې یې زه د شګـو کـوریم
چې یې ټپ په سترګو ړوند کړم ترې سړو بادونو یـووړم
داد چا د نظـــر دودیـــم؟ دادچا د نغـري اوریـــم؟
قتلوي مې چې خوبونو، لیونی خیال مې چـې وژنــــي
دا د کوم پښتون شملې ته د مغول د خولې پېغـوریـم
ځغلوم آس په دریاب کې، ګر ځوم ببـړې پـه وچـه
دا د کوم جنون امسا یم؟ دا د چا د عشق شــبکوریـم؟

۱۳۷۰ / ۶/ ۸

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

پياله

داځـــوانـــي مـــې صدقه شه ،خوپياله مې تشه مه شه
دزړګـــي لپـــه چپـــه شـــــه ، خو پياله مې تشه مه شه
ښه پوهيږم چې مې وژني دابر بنـــدې دتـــاک پيغـــلې
عمره !يو ځاځکې نشه شه، خوپيالـــه مې تشه مـــه شه
ځوئې ځبنم نه تماميږي راته څه دزهـــرو سينـــــد شـــو
دادژوند وچه چينه شه، خوپياله مې تشـــه مـــه شــــه
داد دوه کاڼو دنيا چې دومره ګرانـــه پرمـــوږ پـــلـــوري
لکه دود پر اور خوره شه ، خو پياله مې تشه مـــه شـــه
نه په بر دعمر خوښ يم، نه په ګز دژوند خـــوشحـــالـــه
ټول دلوخو پيښو ناره شه، خو پياله مې تشه مـــه شـــه.

۱۳۷۰ / ۷ / ۷

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاره

دژوند مزي خولندۍ شول هغه شپه قراره چيرته ده ؟

ياران دلارې ډير دي خوملګرو لاره چيرته ده؟

كاروان مو دسپوږمۍ تر څنګو بر شو ،خوزموږ مينه

چې تاويل څاروانه ! اوس دخداى لپاره چيرته ده

ساقي ! راځئ وچې شوې ډالۍ ورته دزړه لپې

زموږ دوينو تږي داويده خماره چيرته ده

موږه سادګان ئې ددوكو په ژرنده دل كړلو

اى عشقه ! ددروغجن ديدن هغه روبياره چيرته ده

دادومره پيړۍ شپه كې دسبا سبا ناري چې دي

شمه مو دنيمزالو ډيوو تر سهاره چيرته ده؟.

۱۳۷۰/۸/۳

كابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کب

سیند لاهمغسې

ځپاند روان دی

او دا سپین ږیرې جاله وان

خدای زده

پرکومې دې شګلنې غاړې

خوب وړی دی نه ویښیږي.

سترګه مې ورپیده

اوستا دکور کوتره راغله

ستا راکړی ګل ئې

زما شملې نه یوور.

زه پوهیدم چې

نن به دا سی وشي

اونور به هیڅکله

درونه رسمه:

بیګاه مې خوب کې

له لاسونو ځنې

کب لویدلی !

۳ / ۱۰ / ۱۳۷۰ کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

مینه

نیمه شپه ده ، نیمه شپه ده

دسپوږمۍ څانګو ته ناست یم

یو څوسیوري راته ناځي

لکه ډمې عربانې.

دجنت پیالې ئې راوړې

څه وریښمینې پریښتې دي؟

رانه اخلي تاج دعقل

دجنون جوغه ئې راکړه.

* * *

اوس دزړه پر پاڼو لیکم

ستا ددوه سترګو غزلې

لکه خدای چې مینه لیک کړه

دادحورو په لاسونو.

جنوري ۱۹۹۱ مسکو

ثانګه

دکومې شپې بله ډیوه ئې ثانګې؟

چې مې دزړه په کور خوره ئې ثانګې!

لږ صبر وکړه چې وزګار خوشمه

ثنګه بې صبره پیمانه ئې ثانګې؟

شیبه دژمي دراتلو خونه ده؟

داسې چې بیا کږه وږه ئې ثانګې!

نه چې یاغي شوندو مې وکړ تېری؟

له شرمه بیا چې تکه سره ئې ثانګې!

ثنګه دعشق پرقیام نکړم باور؟

چې راته سیوری او شمله ئې ثانګې!

دوخت سیلۍ دې رانه وړای کله شي

دپښتني کور میلمنه ئې ثانګې!

جنوري ۱۹۹۱

عشق آباد

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه او غر

تاسو مې پېژنئ؟

زما دتن هډوکي

اودخاورو په رنګ مسته وينه

زما دغرونو دهستۍ نښې دي

مامې دغرو له تيو پې ٍ رودلي.

زمادکور دبامبو تې ٍ له پاسه

غرولاړ دی

اوپه انګړ کې

هرقدم ته دخېړيو ونه،

په هريو ښاخ کې يې

دلمر دزيړېدلو کيسه

اوشين آسمان يې

خپلو سترګو ته

له پاڼو نه

رانجه پورو ي.

ماته دخوب او ستړيا

چم نه دی زده

تيارو ته ستوري،

سیـنـدونـه هـم مــري

اســـــــحــــــاق نـــــګیـــــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسبا بر بنډو پیغلو ته

لمنې ګنډم

او کرۍ ورځ ستګې پهلار تیروم.

سترګې پهلار ریم

خو دڅهلپاره ؟

نهپو هیږم !

وه چې زما تر سیوري ها خوا

دادنیا نن څومره ښکلې ښکاري

دریغه !

لهشرمهراتهپاس

دکتو وس نهلري.

۲ / ۱۱ / ۱۳۷۰

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغنمو وږی

لوی احمد شاه بابا ته:

(۱)

دغنمو وږی زما د پېګړۍ څانګه
دغنمو وږی زما دغرونو ژبه
دغنمو وږی زما دماضي درمند
دغنمو وږی زما دسبا توره.

* * *

دغنمو وږی زما داوښکو تکی
دغمو وږی زما دموسکا پاڼه
دغنمو وږی رنګ دښاپیریو
دغنمو وږی زما دیار سندره.

* * *

دغنمو وږی لمر دشپو دتیو
دغنمو وږی سیوری دغرمو مې
سیندونه هم مري

اسحاق ننګیال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغنمو وړی وږم د سپرلیو
دغنمو وړی تن د شنو څیړیو.

* * *

(۲)

دغنمو وړی پاس پر شملې شین شو
طلائي تاج ئې نسکور کړ له سرونو
دغنمو وړی شنه دویار جنډه شوه
لکه سره وینه آیت دپانې پټ شو.

* * *

دغنمو وړی توره دبریښنا شوه
ددښمنو وریځو ګیډی ئې کړی څیرې
دغنمو وړی زماد غرونو باد شو
له هیبت نه ئې زمرو ګیدړې راوړې.

* * *

دغنمو وړی وینه دغیرت شوه
په ککروکې ئې اور دایمان پوکړ
دغنمو وړی زما دپلار شمله شوه
ټیټیدل ئې لکه ستوری چیرته نه زده.

* * *

سیندونه هم مري اسحاق ننګیال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغنمو وړی اور شو پرنا مردو
هره لویشته ئې تنور کړه پر بګوو
دلمر بڼ ئې له لویدیزې سیلۍ خپل کړ
دشمال دباد ترخه ژبه ئې پرې کړه.

* * *

دغنمو وړی ټول هیواد شو
دغنمو وړی ټول ولس دی
دغنمو وړی زما دوطن هسک شو
چې تر غاړې ئې دبل لاسونه لنډ دی

* * *

دغنمو وړی زما دپګړی څانګه
دغنمو وړی زما دغرونو ژبه
دغنمو وړی زما دماضي درمند
دغنمو وړی زما دسبا توره.

۱۳۷۰ / ۱۱ / ۳

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کښت

دزلفو شپې دې راوړې خونسکورې درنه نه شي

ته ګوره هغه کړې وعدې نورې درنه نه شي

بلد نه يم په غېږ کې د سپېځلې ګناه چيرې

دا شونډې وچې روږدې دي سمسورې درنه نه شي

ما ښنبلي کله نه دي ساقي تور شراب په جام کې

ستا سترګې تکې سرې ښې دي چې تورې درنه نه شي

کمځی دې راته دارکړه چې منصور شمه ژوندی شم

وېرېږم له هغې نه چې منګورې درنه نه شي

له ورېځو نه خير نشته کښت مو هم له سينده لېرې

سپرليه ! څوغوټۍ دي چې کمزورې درنه نه شي.

۱۳۷۱/۱/۱۴

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

عبدالباری جهاني ته « ۲ »

د هغه د شعر په ځواب کې.

مادرته نه وې چې یـــاغـــي شـــو اولـــس؟
مادرته نـــه وې چـــې ژړیـــږي وطـــن؟
مادرته نه وې چې نـړیـــږي غـــرونـــه؟
مادرته نه وې چې ورانیـــږي وطـــن؟

* * *

مادرته نه وې چې د کار غـــیو ســـیوری
تاج د شیطان شولو ټوي پـــرښتـــې؟
مادر ته نه وې چې د حـــورو حـــسن
پرهٔ موپلوري، خرڅوي پـــرښتـــې؟

* * *

مادرته نه وې چې د نـــن سنـــدره
غریبه اوښکه شـــوه پهـــاوروســـوه؟
مادرته نه وې چې ډیـــوه د ســـبا
ماته هنداره شوه په کـــور وســـوه؟

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

مادرته نه وې چې هـــادرنـــې لـــوپتــې
داوراو وینو پـــــر ګـــودر زانـــــګي؟
مادرته نه وې چې ها سپېڅـــلې تـــسبې
د څولـــو لیـــو پـــر تـــتړ زانـــګي؟
ما پـــو زخـــمـــي تـــن دوطــــن ژړلـــو
اوس لـــه وطـــن نـــه وطنـــونـــه جوړشول
مـــــایـــــې لایـــو درد دواکـــړی نـــه و
اوس یـــې له هـــر تـــپـــه تـــپـــو نـــه جوړ شول

* * *

تـــه اویـــې مـــه ژاړه جـــوړېـــږي وطـــن
زه ویـــم چـــې نـــه یـــې نـــا خبـــر بـــه یـــې
تـــه وایـــــې اوردی بیـــا ګلان دی پســـې
زه ویـــم لـــه دې اوره بـــهـــر بـــه یـــې.
۱۵/ ۱ / ۱۳۷۱
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

وينې پر کاله

اوښکې د شېبو که د کلو وې په سر واوښــــتې
لپه وې اوبه، که په نېزو وې په ســـــرو اوښتې

ټول عمر باران و ،يـــوه شپـــه مو رڼه ونه ليده
پوه نه شوو د ژمي که سپرلو وې په سرو اوښتې

نه به وايې ژبه دغه ګونګ زړګی شاهد خــودی
لښتې د کمڅو که توپانو وې په سرواوښتــــې

خير که مو سرلاړ د پښو پل مو ژوندی پاتې دی
څو ورځې کانې په قافلو وې په سر واوښتـــــې

سترې نه شوې غاړې زموږ اودا پښې چړې ددوی
وينې پر کاله د پښتنو وې پر سر واوښـــــــتې

۱۳۷۱ / ۱ / ۱۸

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

بېديا

سپېره بېد ياده پکې پل د بنيا دم نشته

يوځو پېرېان دي له پرديو غرو راغلي

بربنډ برېږي ، ناڅي ،ناڅي

چې تياره شي بيا سينې پر خپلو ميندو سړوي

پرخواږه خوب پر بوځي.

* * *

د زهروونه ده ولاړه

پر بيزو ادې يې سيورى کړى

بيزو د زهرو پرګي خوري هره ګړۍ ورځنې حمل اخلي

دورځې ديرش، ځلوېښت ځوانان شي

بيا قتلېږي

خو بيزوادې پرګي خوري

اولګېاده هره ورځ نوي بچيان زېږوي.

پېرېان ګډېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبیزو ادې په ویرا و پر خواریو خاندي

چې شپه تیاره شي

بیا سینې پر خپلو میندو سړوي

پرخوا ړه خوب پرېوځي

سپېره بېدیاده پکې پل دبنیادم نشته

۱۳۷۱ / ۱ / ۱۹

لغمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګیله

زه دې د کومې ښې ځوانۍ په خاطر؟

ستا د نیمګړې مینې

د سمسور تیا په هیله

پیالې په سر واړوم.

او زه دې کومو مهربانو سترګو

ته شین غزل ولیکم؟

پیالو ته شونډې

د غزل زلفو ته لاس نه ورځي

کله چې زړه کې مې یې.

۱۳۷۱/۱/۲۲

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

شیخ

شیخ بې نعمې ګډېږي

شیخ د جومات کړکۍ ترلې دواړونو دېوالو ته ناڅي

شیخ د خپل عشق د باکرې مور

له تیونو نه شراب څښلي دي.

* * *

شیخ لکه سپینه پاغونده

بادونه یوسي

بېرته راشي

او خپل مست سیوري ته ښه وخاندي

شیخ دکو کنارو ګلان و ټومبي په تورو څڼو

شیخ توره شپه شي

په غلا غلا د زلیخا د مخ پوړني پسې لاس غځوي.

شیخ بې نعمې ګډېږي

شیخ د خپل عشق د باکرې مور

له تیونو نه شراب څښلي دي

شیخ تورو څڼو کې ټومبلي

دکوکنارو ګلان.

۹ / ۳ / ۱۳۷۱ کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګړۍ

ګړۍ پېړۍ ده چې د نیمې شپې له ټکې ځنې نه خوځېږي

ستوري سو ځي،

شمعې مري،

د ترږمیو لېونۍ د زنداني شپبو د ژوند خړې آینې ته ناځي

کاڼه په لار کې د مېږیو د راتلو شپبو ته غوږ آيښي دي

* * *

د دوو دښتو د کمڅو پر سر سپوږمۍ بندي ده

او مساپرې پښې د غوږ ګود کاله پر لوري لاره باسي

متې زخمي دي،

بې نو کانو ګوتې څنګو کې د شپې پاتې دي

ړوند د ګلونو د رنګونو تماشې ته ناست دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * *

ګړۍ زموږ د ژوند سپېڅلی او محکوم کلام دی

ګړۍ، بیړۍ ده چې کرۀ ملا سمولی نه شي

ګړۍ غریبه

د پیړیو د سکون پېټی په سر ګرځوي.

* * *

کاڼه په لار کې د میږیو د راتلو ښکالو ته غوږ ایښې دی

ړوند د ګلونو د رنګونو تماشې ته ناست دی.

۱۴ / ۳ / ۱۳۷۱

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

پو ښتنه

دومره قدري یاد شي چې ږو څه خودې په تـــلــه ووې
پوه نه شوم قسم دی چې تا څه ووې مـــاڅـــه ووې
ټوله شپه رښتیا دې پټ دزړه کورکې ســاتلـــی وم؟
یو غلچکی خوب و په کاله مې تېــــر بـــده ووې
ستا دنظر تندر ته مې ټول خوبــونــــه درمند شول
چاراته له وربځو نــــه خــبر دبـــارانــــه ووې؟
ویښ وم که ویده وم خدای زده ډېرې مودې تېرې شوې
مینه دې له زړه وه اوکه هسې دې په خـولــه ووې؟
کړې مې وعده وه چې دې بیا په کـــلي نه درځـــم
هېره وه له ما نه خوریښو د ګریــوانــــه ووې
وپوښته رښتیا ترې کوم مغول دې چم کې شتـه که نه؟
څومره سپکې سپورې مېلمانه ته پښـــتانه ووې؟

۱۳۷۱/ ۵ / ۱۴

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

داکلی. داوطن

کلونه تېرشول، ځواني مري

او درنګونو سپرلي

زموږ پرسوي او غریب مالت

ګذرونکړ.

وږمو د ستړي شپون

دځېو په ځنګلونو کې نڅاونکړه

دتورو دښتو دکېږدیو دوریو ژبې

بیا وچې شوې.

* * *

بیا مو دکلي دچنارو

پرنیم سوېو تنو اوربل شو

دشنو غنمو دورېښمین فصل کمڅیو ته یې

رنګ بیا د لوګیو ورکړ

بیا یې د ستورو سره ټوکرۍ

دتورو وریځو

دشیطان مریې ته وبښله

* * *

کلی ، وطن

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیاد ځپلیو د میخونو جنګ کې سا وباسي

کلی ، وطن مو

د څو تورو تجمل ته

بیا له سره قربانیږي

هرقاتل یې

دزخمي ځان له هډوکو ځنې

لاستې د «بیرغ» اخلي.

* * *

زموږ سرونه

زموږ وینې

دشنو چرسواو دبنګو هغه شنې دانې دي

چې دودوي یې «باباقو» ملنګ

دغم او دستړیا شېبه کې.

۱۳۷۱ / ۴ / ۲۵

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنازې

وربځو دستورو جنازې ښخې کړې

بیا پر دې غرو

درنو ستورو دنارنجو ګلان نه وربېږي

راته د ستړو مساپرو پښو پل ورک شو.

* * *

هره شپه مې ځوانې مېږې تندرونه وژني

هره شپه د ځوانو مېږو جنازې ښخوم

خدای زده

دې لارکې چېرته روغه څېړۍ شته او که نه؟

چې راته غېږ پرانیزي

څادرمې باد وړی دی !!

۱۳۷۱/۴/۲۶

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کلی – دېره

ماته د کلي مازیگریو ځلي بیا وخندل

دمروور وربمو پېغلو مې د شونډو جل وهلي پاڼې بیا ښکل کړې

کلی مې بیا لکه دویني دزړگي پرفصل وبهېده.

* * *

دپلار حجره لکه کنډر پرته ده

نور ترې د سترو بزگرانو دچلم دودونه راخېږي

نور يې انگړ کې د ښاغلو مساپرو د څپلیو د گل مېخونښې هم نشته

له ماتې ملايې نړېدلي د سنځلو نازولې څڼې

او پلار ېوازې د کابل په هديرو کې مساپر پروت دی.

* * *

بیا مې د کلي د آذان آواز له خوبه ویښ کړم

آذان پر کلي باندې خور دی خو په غږ کې هماسې

د سپین ږیری « بلال» سوز نشته(۱)

ټول د پکول شاته لمونځونه کوو

او دجومات محراب له ما نه د « بلال» سپینه پګړۍ غواړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

• * *

کلی هماسې له دیرونه ډک دی

دکلي لارې دزلمیو درنو درنو ګامونو لاندې سا اخلي

خو ګودرونه رنګ دي

دکلي پېغلې انګېرونو کې د نیازړې څرخې تاووي

او زه لګیا یمه د پلار زړه دېره چلوم

۱۸/ ۶ / ۱۳۷۱

- دشاعر منظور مشر تره مشهور دیني عالم مولوی عبدالحی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلونه

کړلي مې جانان دي په اورنو کـــــې ګـــلونــه
زه هسې لټومه په ګلـــونــو کې ګـــلونــــه
زاهده رانه کېږي چې ماښــــام قضــــا ګــانــې
ليدلي مې دزلفو ماښامــونــو کې ګلــــونــه
وړمې وې نابلدې د کمڅو له غــرونــو راغلـــې
زرغون مې شول د کلي په خوړونو کې ګـــلونـــه
هر ګوټ سره ګلاب شي تکې سرې د پپالو مورګې
جامونه په ګلونو کې، جامونه کـــې ګـــلـــونه
په شونډو کې موسکا خويوه وکوه جـــانـــانــه !
سپرلی شه غوړوه مې په زخمونو کې ګـــــلونـه.

۱۳۷۱/۷/۲۵

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د «آدم» وصیت

زه «آدم» یم زه «آدم» یم

له جنته شړل شوی

پردې ځمکې بادشاه شوی

ورور دې ورور پۀ کانړې وویشت

نازولی زوی مې مړ شو.

* * *

زویه ! زرکاله پوره شول

یو څو ورځې دې مېلمه یم

څو خبرې درته کړمه

نن به یم سبا به ځمه.

* * *

دغه سپین مزی دروا خله

دپستو پستو وربښمو

پکې حک مخ دنبیانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جمله وو بادشاهانو

پرښتو وو دی او دلی

له جنته دی راغلی.

* * *

خو وښنته زما دریرې

او همدا جنتي مزی

په بوه تابوت خوندي کړه

ورته جوړ قفل او کلي کړه

ځو چې ته یې او دنیاده

پر دښمن غلبه ستاده.

* * *

داګوتمیۍ مې هم درواخله

درته وبه ښیي لارې

دا «میمون» آس مې هم ستادی

ورسره برښښنده توره

هر بری د ستا بری دی

هر زورګیر د ستا مریی دی.

• * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما ننبي د ستا ننبي

زما لکړه ستا لکړه

زما لاره د ستا لاره

زما چاره د ستا چاره

خوورو ستی خبره واوره

وینه توی زما دزوی کړه

دمظلوم زوی په بدل کې

زویه ځه ته هم قاتل شه !

د «آدم» د غاړې ګل شه !

۶/ ۹/ ۱۳ ۷۱

کابل

د احمق په لټون

اوربېدلي مې کيسه ده خداى زده کله
له ملانه، له عامي نه که له بله
پو سپين ږيرى چې يې وخت دځنکدن و
په هوښياروکې هوښيار او عزتمن و
خپل زامن يې کړل پر ځان باندې چاپېره
وې خبره درته کړم چې نه شي هيره
څه چې شته نيم يې په ما پسې خيرات کړئ
څه يې وېش نيم څه يې پخه او څه يې سقات کړئ
نيم يې ورکړئ د کوم ځاس نامي دله ته
کوم احمق، نادان، رذيل، حرامزاده ته
چې په نوم د حماقت ترې څوک برنه وي
دغه نيمه برخه ټوله دې دده وي
سړى مړ شو د خيرات کتوي بارشوې
ګېډې ډکې ددارااو دنادارشوې
زامن ټول شول مصلحت يې سره وکړ
د احمق سړي لټ--ون ته يې زړه ښه کړ
وې فرض کړى مـ-ـو بابا پر موږ داکاردى
پسې ګرځو په دې ښارکه په بل ښاردى

سيندونه هم مري   اسحاق ننګيال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګوندې وي چې په دې کار کې کوم حکمت وي
د سپين ږيرو خو په نېکو مصلحت وي
زامن لاړل نيمه برخه يې تر ملا کړه
په شپو شپو يې خپل زاړه کلي ته شا کړه
داحمقو يې ښار له هر لاره
پسې تلل له يوه ښاره تر بل ښاره
لټوه هغوی احمق چې ښه شاخدار وي
احمقان خو ګڼې هر چېرته بسيار وي
خو شاخدار احمق هېچېرې پيدا نه شو
څو چې سرې د پايتخت په کوڅو و شو
دوی له ورځو يوه ورځ ليدل په ښار کې
چې راجوړې دي مېلې په هر بازار کې
هرې خوا نه راټول شوي ښه ځوانان دي
څوک يې پېغلې، څوک زاړه، څوک هلکان دي
د چا شونډو کې موسکاوې دي غوړېږي
څوک تندی پر زنګنو وهي ژړېږي
يو خوا ساز دی، پايکوبې ده او خندا ده
بله خوا چغې نارې دي او ژړا ده
چا کړه شمله پر سر ايستې زبونې کړې
ورونه ګرځي په مېلو کې هورې دورې

سيندونه هم مري — اسحاق ننګيال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوی لیدل هغه کاني چې نه وې چېرې

دوی لیدل چې د مېلې په هغې خوا کې

تخت ځلېږي د رنګونو په رڼا کې

پکې ناست یو عزتمن سړی دی ګوره

چې وریږي پرې ګلان له هر لوره

طلایي تاج یې پر سر لکه د لمر دی

تیار سی ورته سردار دی که لښکر دی

جوړ ټولګی ورته ولاړ دی د ساقیانو

ښکلې پېغلې او پکې دي د زلفانو

د مېلې پر بله خوا بله کیسه ده

دوی لیدل چې هلته بله هنګامه ده

دوی لیدل لو بو سړی چې عزتمند دی

له یوې پښې له ونې نه ځوړند دی

څوک یې سروهي په سر څوک په سوکانو

نه زړه سوی د جنګونه د ځوانانو

له ماشوم نه هم خیرات د خپل سر غواړي

خو وهي پکې هر څوک د لاس سوبارې

بیا په لټه د دلیل او د برهان شول

له بوچا ځنې یې وکړل تپوسونه

چې راښیه د خدای پار دی دلیلونه

سیندونه هم مري   اسحاق ننګیال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیــوه مـــــوولـــــې دومره هر کلـــی کـــړ؟
او له بل ځنینې مو جوړ د کوخې سپـــی کــــــــړ؟
وې هغه چـــــې اوس د تخـــــت پر سر مستـــې کړي
پــــس له دې نه ې به پر موږه بـــادشاهـــې کـــړي
او دابل چـــې تـــا لیــــده ســـر پـــــــه ژړاو
یـــو ساعـــت مخکـــې زموږ پر ســـر بادشاو
موږ دنـــوي هـــر کلـــی کـــړو څـــه چې غواړي
بیا چې زړو شو نـــو وهـــو پکـــې ســـوبـــاړي
دبابازامـــنو ووې چـــــې مــــــو ومـــــــوند
ها احمق چې مو په ټول جهـــان کې نــــه مــــونـــد
د شاهي په باغ کې ناســــت نـــه ګـــوري منـــي
ښـــه پـــــوهيـــږي د سبـــا ســـــو بـاړي ويني
نیمه برخه د بـــــابـــا يــــې رابـــهـــــر کــړه
بیا یـــــې ټـــولـــه دبـــاد شـاه په لاس کې ورکړه.

۷ / ۱۰ / ۱۳۷۱

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

بادشاه او معشوقه يې

تېره هېره زمانــــه کـــې يـــو باد شـــاو

نــازولـــی پـــه هـــر مـــلک ددې دنـــيـــاو

خـــدای ورکـــړې دبـــدبـــه د تـــاج او تخت وه

پـــه هـــر ځـــای ورتـــه ګـــونډه او ښه د بخت وه

خـــزانـــې يـــې وې د شـــتـــو وتـــې لـه شماره

هر خزان يـــې ښـــايستـــه ولـــه بـــهـــاره

نـــه کـــمـــی و دلښـــکـــرونــــــــه دزرو

نــــــه کمبـــــو د پـــکـې د مينځو اونو کرو

شماريې نه و په حـــرم کې دبـــي بـــيـــانـــو

نـــه دښـــکلـــــو معشـــوقو نه د ساقيانو

هـــــر محـــل يې ددنيا پرســـــر جنـــت و

رب ورکـــــــړی لـــــــه ازلـــه داعزت و

دبادشاه په دلبـــرانـــو کـــې يـــوه وه

چې په ټولو کې ښـــايـــستـــه لـــکه ډيوه وه

لکه حوره هسې ښـــکلـــې نـــــازولـــــې

ته بـــه وايـــې له جنـــتـــه ده راغـــلـــې

چـــالـيـــدلـــی دا ســـې حسن چېرې نه و

ډېر شاهان يې په ليـدو پســـــــی ړانـــده و

سيـنـدونـه هم مـري اســـــحـــــاق نـــګيـــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبــادشـاه ټـــولــه هستـي ددې هستــــي وه

دشپې ورځــــې پايکوبې وه بـــد مستـــــي وه

دغه نورې معشـــو قـــې، نـورې بې بـېـــانې

ورته ټولې دپـــښــو خــاورې وې خوارانـــې

پـــــو ويـــښتـــه ددې او داټـــولـــه دنــيـــا

بـــد لـــوه کلـــه ددا ســــې عشــق بـــادشـــــا

يوه ورځ يې په شپبــــو د بـــــد مستۍ کـــې

دخوندونو اورنګونــــو په ځـــولــۍ کـــې

سرې د ناز شونډې راپـــــرانيستـــې اداتـــــه

څـو خبــرې وې چـــې ويـــې کـړې بادشاتـــه

وې پلانې حـــاکـــم دې ډېر درتـــه خايـــن دی

تــه پــــو هـېـــږې نــه خـــو ما تـــه مبيـــن دی

* * *

چـــې خيــمـــه د مستـــۍ ټـولـه شوه سهار شو

د مظلوم حاکم تيارې خــونـــې تـــه لا رشـــو

پس له څو ورځو پو ښتنـــو احــــوالـــونــــو

پس له ډېرو تحقيقونو، تپــــــوســــــونــــو

شوه معلومه چې تقصير د حاکـــــم نـــــه دی

تش تومت د معشوقـــــې د ترخـــــه ژږه دی

پس لـــــه هغــــــې باد شـاه ډېر ورنه خپه شو

سيـنـدونـه هـم مــري اســـــحـــــاق نـــګيــــــال.

سلطان لاړه درباریانو ته جرګه شو
وې که څه هم ډېر پردې ښکلې مین یم
خو والله چې پر هغې پېښې غمجن یم
زه وېرېږمه که بیا هم داسې وشي
خدای خبر چې ددې ملک چارې به څه شي
درباریانو ورته ووېل سلطانه
نوریې مه منه خبره عالیشانه
باد شاه ووې نا ممکنه ده ملګرو
چې ځان منع کړم د هغې له خبرو

* * *

یوه شپه بادشاه دربارنه رابهر شو
معشوقې سره ملګری په چکر شو
بر بېړۍ سواره روان وو په دریاب کې
معشوقه یې کړه ګوزاره په تالاب کې
معشوقه لاړه خو اوریې د عشق بل و
لګیدلې د بادشاه پر تش ګوګل و
بیا باد شاه شېبې پر اوښکو لندولې
اوښکې څه چې یې سرې وینې بهولې
باد شاه هسې خوار وزار او تور کمند شو
چې ګوزار دعشق او مینې له سمند شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

بادشاهي يې په نظـــر لکـــــه زنـــدان شـــوه

چـــې د عشـــق دنيا يې ړنګه په جهان شـــــوه

دربــار يــــانـــــو ورتــــــه ووې ای امـــيره !

ای زمـــــوږ د ســـرو سيـــور يــه ای زهيــــــره !

اوس چې مرې ورپسې ولـــې دې غـــرقـــــاب کـــړه

خپله مينـــــه دې لاهــــو په دې دريـــــاب کـــړه

بــــادشــــاه ووې ورتـــــه ای عـــــا ليجنـــاب

زه خـــراب نــــــه يـــــم نـــــه ملک زما خراب

۲۹ / ۱۰ / ۱۳۷۱

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر قبر مې

مامې دا خپل قبر په سترګو ولید

قبر ،

زما د سفر نوې بېړۍ

دو چې ځمکې سمندر کې غړوي د مسا پرو د مسا پرې شپېلۍ

او قبر کښونکې

سترې سترې را نه پښو ځنې ځپلې وباسي.

* * *

بربنډې پښې ، سپينې جامې پر غاړه

زه مې د خپلې جنازې پر سر ولاړ یم

د ملا غږ ته مې غوږ نیولی

چې بلوي مې پر ګناه د ثوابونو ځراغ

زه ورته سرې سترګې ژړیږم

وایم دروا غدي

ملا مه یې وایه !

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

له کور او کلي نه مې ساندې خيږي

ادې دزوی چيغې وهي

بچيان دادا بيرته له خدايه غواړي

دچا په خوله کې چيرته نشته چې شاعر مړ شوی

اودلته زما په جنازه کې

يو شاعر

خپلې مير منې سره ناځي اوسندرې بولي

۱۳۷۱ / ۱۱ / ۵

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

بزګر

څنګه سرې ږلۍ په سروا خیستم؟

زماد لاس خولو فصل نه یو شین بوټې راپاتې نه دی

چیرنه یو ژیړ وږی هم نشته چې یې پاس پر پټکي کیږدم

له ګودر څنې په بر بټو کې موسکی تیر شم

په مخه لاړشم، شاته وګورم

پرښکلې آشنا بیا دیوې بلې وعدې زیرې وکړم

ږلیو څه ونه کړل؟

بزګر لګیادی له خپل لور سره خبرې کوي

بزګر ژړیږي

او وریو ورته غوږ نیولی.

۱۳۷۲/۱/۶

لغمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

بنګړيواله

بنګړيواله توره بيا پر کلي راغله

بنګړيواله شرنګ پرولو،

د ښايسته رنګونو ځانګه

بنګړيواله زموږ د کلي

د زلميو د «طالعو» د نازکې غوټې وږم

بنګړيواله زموږ د کلي

د پيغلو ښو د اختر د شيبو زيرې.

* * *

بنګړيواله توره راغله

رنګه بنګه سانيولې

په پسته پسته زګيروويې

د هر کانې تپوس وکړ

خو زموږ د کلي لارو

د پرديسې بنګړيوالې

سيندونه هم مري اسحاق ننګيال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تش دخولې سلام وانه خیست

وې یې: هو ! رښتیا زړه شوم

دغو سترګو رب وهلو

خدایزده چیرته

بیا پر کومو نابلدو کوڅو سرکړم؟

* * *

بنګړیواله توړی تم شه

حک حیرانه پښیمانه

بنګړیوالې په لستوڼي

دښو دوړې جارو کړې

هردیوال یې ددې کلي

له خواږه نظره تیرکړ

وې یې: نه ، کلی همدادی

داکوڅې هغه کوڅې دي

خو حیرانه یم چې څنګه

نن مې پل پکې پردی شو؟

* * *

بنګړیواله رنګیدله، بوګنیدله

چې له لرې زموږ دکلي

پخوانۍ ښار وښکاره شوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو اشنا سلام يې وکړ

او دانه يې دانګورو

د بوډۍ په خوله کې وکړه

وې يې: ځه نو بنګړيوالې

ځه ورځه پر مخ دې ښه شه

اوس نو هغه کلې نه دی

اوس هغه بيبيانې نشته

او د ښکلو مړوندونه

ډير کلونه شول چې پرې دي.

۱۱ / ۱ / ۱۳۷۲ **لغمان**

(c) ketabton.com: The Digital Library

غـېـچ

...خو تریخ دزهرو جام دی

نه څه سره لري نه سپینه

نه یې رنګ شته

نه یې خوند شته

نه یې پاتې شته نه مړینه.

* * *

عجیبه ډالۍ یې راوړه

پرښتو ، دجنت حورو

شپیلولي راته هډوکي

قتلوي سرتوره مینه

سین دزوو دی تربڅاڅي

وریتوي دزړونو وینه.

* * *

اوس پو هیږئ؟ څه یې وکړل؟

ها لو بګرو دباغونو؟

یوه وښوده په ګوته

(c) ketabton.com: The Digital Library

بل يې دل کړه پر غابښونو.

* * *

اوس يې غېچ له موږه اخلي

ږدي موږ رندې پر سرونو

ورشه غوځه دې کړه ونه

راشه وادې خله غنمينه

نه يې رنګ شته

نه يې خوند شته

نه يې پاتې شته نه مړينه

قتلوي سرتوره مينه

وريتوي دزړونو مينه

...خو يو تريخ دزهرو جام دی

نه څه سره لري نه سپينه (!)

۱۲ / ۲ / ۱۳۷۲

لغمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښاپیرۍ

دغره په لوړه څوکه ګورئ

چې دستورو دهیلیو تر ښکو لاندې

زما دمینې ښاپیرۍ ناسته ده

چیغې وهي

تُندې اخیستې پرې باران نه اوري

په تور وربل یې

دچندڼو پاڼو اور واخیست

غزل وسوځید.

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

څومره درنه او پښتنه ده اوښکه

اوښکه دزړه له نازولي کوره راغله

زما په لپو کې راپرېوته

او به او به شوه

او زه لګیا یم لوړې لوړې څوکې ته

په لپو کې او به خېژوم

څوکې ته ورسم نږدې شم

بیا د ځمکې تل ته ولوېږم

او به او به شم

ښاپیرۍ تنده وژني

او زه او بو وړې یم !

۱۶ / ۲ / ۱۳۷۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیلاني بلبلې

سیلاني بلبلې لاړې
نور د باغ د خوب په سین کې
د بلبلو د سرو ژبو
د شنو چیغو تصویر تت دی.
نور د باغ د سرو ګلونو
د بلبلو د سرو شونډو
نازولې مینه مړه ده.
نور د پاڼو پر کمڅیو
سهارونه د سپرلیو
چیرته پرخې پرخې نه شول.
« سرله سره پالنګه هسک کړه فتح خانه
لویه خدایه ، سیلاني بلبلې والوتې له باغه» .
سیلاني بلبلې لاړې
نورپر آس د ننګیالیو
د پګړیو د شملو
دلوړو لوړو
آسماني غرو پته نشته
نور د برېتو پرسرونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه تاوه

د پښتون

اسرافيلي شپيلۍ کښه ده

نور هغه ډګر مات شوی

او پر غاړو د پردیو

هغه مستې

سپينې تورې لښتې نه شوې

« رابیا » بله ناره وکړه:

« سر له سره پالنګه هسک کړه فتح خانه

رابیا ګلې پونده ورته کړه سپره شوه » .

۱۳۷۲ / ۳ / ۳۱ کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

رورېده

زړه شــړلـــې یــم لـــه کـــوره اورمــې بل دی په کاله کې

لړمې پرېږده چې ویده شم ستا دزلفـــوپـــه ځـنـــګله کـــې

سترګې ستا سترګو کې لامبي ملامت رابانــدی مـــکـــړه

تنده کله ماته شـــوې دکبـــانو پـــه ویـــالـــه کـــې؟

ما دمات زړه له هر شرنګه دشنو چیغو مالـــت جـــوړ کـــړ

نه دی نوم وځي له زړه نه، نه مې شپه کوي په خـولـــه کـــې

دسینې پر باغ دې تلم ستا دګریـــوان قـــراول تـــم کـــړم

اوس نو پرې چې مې زیندی کړي ستا دغاړې امیـــــله کـــې

چې په پټه دې خوله راکړه تـا په خپلو لاســـو غـــل کــړم

نن ستری وي سبا درمند رورېده داسې کوي غـــلـــه کـــې.

۱۳۷۲ / ۴ / ۳

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

تنده

دفردوس دعیش کوربه دي

غرقوي دنیا ترنوکو

خو لاتشې مړی غواړي

دسوالګر ساړه نغري نه.

* * *

دسوما جامونه لاس کې

زموږ دوینو لامبو زن شول

نه سړیږي ، نه ماتیږي

دمړو ماشومانو تنده

۲۱/ ۴/ ۱۳۷۴

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما د دویشت کلن ځوان وراره شفیق الله متین په شهادت

ویرنه

خلکو ګورئ چې پر کور مې دغم اور لکه غر پریوت
دفلک خونړۍ لاس مې لکه تبر پر سر پریوت
هریو کاڼې مو قاتل شو راته بېل بېل پر در پرېوت
دسرووینو په کاله کې بیا دوینو ګودر پرېوت
څه درانه چنارته ناست هم دمرګي پرې خنجر پرېوت
یو روڼ لمر مې دکاله و، سحرو خوت سحر پریوت
مرګه څومره ګناه کار یې ورانوې دعزت کلي
له بې پتو ځنې تښتې ړنګوې دعفت ځلي.

* * *

خدایه څنګه به شم صبر څنګه اور مړکړم په زړه کې
زیړیدلې یم لویېږم دادویر په زنګانه کې
چیرته اور چیرته توپان وي راته سم ووري کاله کې
غم زما دکور کوربه دی ، مرګ مې ناست په دالانه کې
نه په غیږ کې دنیا لوی شوم نه په غیږه دنیکه کې
پرون پرې دپلار مری، شوه نن ساه قتله په وراره کې
څه دغم په ورځ پیدا یم څه دغم په ورځ به مرمه
لویه خدایه لویه خدایه !داڅه یمه داڅه یمه.

سیندونه هم مري اسحاق ننګیال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * *

ټول کهول مې جار جاري واې خو« شفيق » راته پـه کــوروای
دازلمی ستوری دکور مې دنیــکه پــر درګـــاه خــوروای
تل دقام دپګـــړۍ ګل وای دټــبـر دپــت انـځـــوروای
غم يې تل زما پـــر ســر وای دادژونــد پـــر نیـلي سوروای
دده درد وای زما مرګ وای دده کـــوروای زمـــا ګـــوروای
زما خونــه وای خـــرابـــه خـــو ودان نــغـری د ورور وای
تو لعنت زمـــا په غـــم شـــه زه يــې زوړ کړم دی زوړ نه شو
کال په کال رانه کښت ريبي خو ورېـ ستـــرګــــې دی موړ نه شو

* * *

لا يې سيو ري ته ناست نه وم ځوانيمرګ شـــو بهـــار وســـو
سم چې ګل جوړ شو شملې ته ، شمله وســـوه ګلـــزار وســـو
چې راخوت دسهار ستوری ، ستوری وســـو سهـــار وســـو
هغه رڼګه ځواني وسوه هغه دنـګ دنـګ سـپـيـــدار وســـو
ځاريدې چې ور نه ښکلې هـــا دښکلـــو ســـردار وســـو
ګلالی لالی مې وسو ، وطن وســـو ځـيـــد ښـــار وســـو
پر هر سر باندی اوربل دی سر دې پورتـــه کــــړه« شفيقه».

* * *

وروره ته خو دګور نه وې ستا ځـــوانـــي دګل ځـــوانـــي وه
ستا ښايست دګل ښايست وه ، ستا ثانـي دګل ثـــانـــي وه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا دخولې دتکبیر چـیغـه ددی کلـي ودانـي وه

ته دسرو یاقوتو کان وې خـو وطـن کـې ارزانـي وه

ورور دورور په لاسو وژني دلتـه دا مسـلمـانـي وه

دلته داسې نـادانـي ده، دلتـه داسـې نـادانـي وه

مګر ته یوازې نه یې دلتـه دنـګ غـرونه قتـلیـږي

دلته سیند پر چړو وژني دلته ټـول وطـن نـړیـږي.

۲۲ / ۴ / ۱۳۷۲

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

داسې لور داسې لوونه

ورېځې بیا لامبې پر اور وورې پر ګلو

دا زلمي سپرلی خونه دی د سوځلو

له اسمانه د سکروټو غر راپرېوت

سوځوي مې ښکلی کلی د سنځلو

بیا د ګلو د حیا پر ناموس جنګ دی

ځانګې سترې شوې د ځان پر قتلولو

د باغ سپین مړوند رېبلی دی اغزیو

پرې یې نه ښود چېرته جوړ ګرا بوان د ښکلو

د سیندونو مست اوښان وسول له تندې

د هېلیو پېغلې بیا لاړې له کلو

د سپوږمۍ پر وربل مري غونچې د ستورو

لمر د ځان جنازه وړي پر خپلو ولو

موج دوینو ګلان وکول سپرلی شو

څه حاجت شته؟ د ګلاب او د سنبلو

بیا لنده نه شوه ډوډۍ د «عیسی» جام کې

پاتې نه شول هغه سره شراب د څښلو

د پیالو پر شرنګار یو ویده ویښ نه شو

نه ساقي شته نه کنډول د کړنګولو

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوې شمعې د شپو د ېو پر تندي ونه ويشت

يو پتنګ نشته لمبو کې د لامبلو

داويدې سترګې د بڼ پرې رڼې نه شوې

چيغې پر ېوتې رانجو کې د بلبلو

فلک لور پسې اخيستې سترې نه شو

ددې مستو چتو ستورو پر رېبلو

نازولې غوټۍ نه شوې پکې بلې

تور لوګي دي چې ټيکري شول دوربلو

دماتم ډمو بنګړي د ښکلو مات کړل

غوښوي ورنه نکريزې له منګولو

په بر هر زړه مې لاس مه وهه جانانه

داخو سالو پټه نه ده د ګنډلو

زرغو شوی چم په چم بر سات داوښکو

قتل شوي موسمونه د خندلو

داچمن چمن وطن دارته بس نه شو

نه يو شين ډډ د چنار شته نه دولو

مني بيا ورته له سره سيخان سره کړل

دا لا له دي له ازله دداغلو

ددې خوارو په قسمت به باران نه وي

چې لمبې وروي پر کور د جل وهلو

سيندونه هم مري اسحاق ننګيال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو پرې شوی رګ مو ښخ لکه تاک نه شو
یو سر نشته په دې ښارکې د ښندلو
نه د عقل پر آس سور، نه لیونی شته
نشته ژبه د زنځیرنه د وېلو
څه ایرې د بې قدرۍ ورباندې شنې شوې
دا درنې شنا ختې خونه دې دکتلو
ددې کلي ښکار یان مړه له سره وژني
غشي ولي بیا پر زړونو د بسملو
نه یو مټ د تیارو جنګ ته چېرته پاتې
نه یو لاس د خپل کرېوان د څیرولو
د لمبو تر خیمو یو «ابراهیم» نشته
پیدا نه شو یو «منصور» د دارختلو
بیالو بدلی دی «رستم» د «شغاد» څاه کې
لاره نشته دې ګرځنګ نه دوتلو
نه یې ګرد په تورو د ښتو کې د آس شته

سیندونه هم مري اسحاق ننګیال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه ناريږ د شهسوارو ددانګلو

بيا يو شين زمری دې غرونو کې لوی نه شو

يوه تشه جنډه نشته پر مورچلو

دشنو چيغو له کاروان سره سفر دی

ژبه نښتې په تالو کې د غزلو

سرله تورو خاورو پورته کړه« خوشحاله»

لا خو غچ د «هجري» پاتې پر «مغولو»

۱۳۷۲ / ۵ / ۹

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه جام، نه څادر

څوتور سرې

څو سپین سرې

«يو څو اوښې»

«څوپسونه»

څه غریب سټرې کاروان دی؟

باد راوړې پاڼې رېږدي.

***

«قاف» لمبو پر سر اخیستی

ښاپېرۍ شوې مسا پرې

خدای خبر دی چې به دمه

بیا پر کومو غرونو کیږدي؟

***

څنګه رنګې میکدې دي

څنګه ښکلې شونډې سوځي

جانه بیا به دې ساقي شم

«که مې غم د ډوډۍ پرېږدي»

***

نه ترانګې د کیږدۍ شته

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه ځپلی، نه ځادرونه

لوټوي د جام ناموس مې

پر شهيد مې پګړۍ پښې ږدي.

***

څو تور سري

څو سپين سري

«څو پسونه»

څه غريب، سترې کاروان دی؟

باد راوړې پاڼې رېږدي.

۱۳۷۲/۷/۲۹

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپوری (۲)

ما خو ټول عمر له کوچینو سره مینه کړې

کوچي لوګي،

ګوچي بادونه،

ګوچۍ پیغلې،

او کوچۍ کېږدۍ

ماخو ټول عمر له کوچیو سره مینه کړې.

***

کله چې باد

زما د کور پر رژېدلو او ختېنو بامو

د خپل ناپایه سفرونو منزلونه وهي

زه ترې مدام

د خپل ورک شوي سپوري

د ټوخي غبراورم.

کله چې

ما د شو ګیرو د تورو غرونو له شا

دخوب کوچۍ

زما د سترګو په رنې کېږدۍ راپېښنه وکړي

زه د کوچیو د کاروان

سیندونه هم مري   اسحاق ننګیال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هغه مست
خود دې سترې اوښ
دغاړې له زنګونو ځنې
د خپل ورک شوي سپوري
سترې غزل اورم.
کله چې
د کوچۍ پېغلې د رنګين وربل ماښام
او د کمځو د غځېدلو غرونو شپو ته ګورم
زه ترې مدام
د خپل ورک شوي سپوري
د پرهر جنو وينو
د شنوغوټيو شين سلام اورم.
کله چې
له سترېوی منزلونو وروسته
د هغو دنګو غرو تر غاړو
دوړو وړو وريو
د خنداوو تمځايونه ګورم
چې ورته لېو کې اوبه ور کوي
او له شنو سترګو يې سترياوې مينځي
ما خوټولو عمر له کوچيو سره مينه کړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

***

ای د بې نښو

او بې کوره شنو بادونو په څیر

زموږ د کوچیو

لالهاند کاروانه !

ای ددې دنګو دنګو غرونو

او دلوړو دښتو

پر سپینو سپینو او سپېڅلو پیو

رالویې شوې شوې کوچۍ !

ای ددې غرونو د څیړیو

او چندړو د باغونو

پر لندو لښتو ویده کوچیه !

او ای ذغرونو دشپو نکیو

دشپېلیو پر وزرونو کې

راتاوې کېږدئ !

سپوری مې بیرته راکړئ !

زه مې یو ازې دغم غر

او د خنداووجنازې

پرخپلو سترږو

او بې کسو اوږو نه شم وړلای

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپوری مې بيرته راکړئ !.

زه پر دې ارتې او پراخې نړۍ

ايکې يوازې

همدا سپوری لرم

سپوری مې بېرته راکړئ !

***

ما خو ټول عمر له کوچيو سره مينه کړې

کوچي لوګي،

کوچي بادونه،

ګوچۍ پيغلې،

او کوچۍ کيږدۍ

ماخو ټول عمر له کوچيو سره مينه کړې.

۲۶ / ۸ / ۱۳۷۲

لغمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

میرمنې ته مې لیک

کورمې

شپې شي، شپې ومري

او دورځو او ښې بیا وزېږي، بیا قتلې شي

خو زه ژوندی یمه د شپو ، ورځو دقتل انتظار ته ناست یم

ویې ځښم، ویې خورم،

ګړۍ، ګړۍ ویده پاتې شم، بیا پا حیږم

پورته شم، بیا یې وڅښم، بیا یې وخورم، بیا ویده شم

شپې شي،

شپې ومري،

او دورځو اوښې بیا وزیږي

بیا قتلې شي.

***

زما د ځنګې یخ وهلي ګلان لاړل

چې دښکلي مشرق زلفو نه

په ځنو کې د لمر ښکلي ګلونه کیږدي

او زه یوازې د پنجرې په ځنګ کې ناست یم

له خپل ځانه سره «ګاتې» کوم

کله نا ځکو ته لمنې اوبم

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله انګړ کې له خپل سېوري سره پاڅم په «موسيو» سرشم

خود «موسيو» چم مې هم نه دی زده

کله د خدای له وېرې پاڅم

ستا لمن مخې ته واچوم په لمونځ و کوم

ستړی ستومان شم پر لمونځونو

خو لمانځه نه وروسته

خولې ته دوعانه راځې

خدای ته دعا هم پېښتنې ژبې ته سوال ښکاري

او زه د سوال او د سوالګر له نامه کرکه لرم.

شپې شي،

شپې ومري،

او دورځو اوښې بیا وزېږي

بیا قتلې شي.

***

زما د کور ښاپيرۍ تللې مالت د کوه قاف په سفر

نورمې د کور له دېوالونو ته

د عطرو ګلان نه وربږي

هر شيبه

د سرو ګلونو د غوټيو د عطرونو پر ځای

دورور د چرسو او د شنو بنګو دودونه ځښمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوک د ډوډۍ پر سر لګیادی

نا مینځلی لاس ګولۍ تاووي

بل د ببوبل د خولې مړۍ شماري

بل پخلنځی د شنو نسوارو پر شنو لاړو ډک کړ

نور ددې کور دعا دتونو په ښیښه کې خپل مخ نه شم لیدای

ښاپېرۍ ببرته راشه !

ګلونو راشئ،

زما تشه ځانګه بیا ډکه کړئ !

۱۳۷۲ / ۱۰ / ۳

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غر(۱)

منم چې وطن وران شو مګر وران نه شو داغر
آسمان يې په سر کېوت خو ستومان نه شو داغر
حاجت څه د بيړۍ شته دامې کلی دامې کور
خبر دې چېرته نو حه په توپان نه شو داغر
هر ګانی يې رهبر دی هر پرخه يې قيام
بې تورې بې شملې نه شو حيران نه شو داغر
وربږي دې اورونه پرې داغاړه دايې سر
سو زبږي خوله هوډه پښېمان نه شو داغر
قربان يې شم له ضده چې يې هېڅ نکړو بدل
هماسې چې افغان وبل افغان نه شو داغر

۱۳۷۲ / ۱۲ / ۳

لغمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

رحمان

وچې خاورې نه بهر شو
هومره لوی شو لکه غر
هغه رونډ سترګې پيدا کړې
هغه ګونګ شو ژبور
په بې پوندو پښو ګرځي
دا سپوږمۍ ده که دا لمر
لو به ځمکه يې پيدا کړه
هسک په تله برابر
دا شنې ونې دي که ځانګې
ورته ټولو ايښی سر
هر څه پر مخې پ‌اته دي يادوي نو د رحمان
تاته چاوې چې درواغ دي نعمتونه د سبحان

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځوک يې جوړ کړله کودړي

ځوک يې پاخوه له اوره

څه خوږې، تروې او به دي

ځي بهيږي لوړتر لوړه

تکه شنه هره دانه ده

هره ونه يې سمسوره

لکه غرونه بېړۍ ګانې

په دا شنه درياب کې ګوره

ځوک پيدا کړي ځوک فنا کړي

ځوک تر کوره ځوک تر ګوره

يا خو وباسي له سينده مرغلرې او مرجان

تا ته چاوې چې درواغ دي نعمتونه د سبحان؟

***

وخت د تلې رانږدې دی

نه بقا شته نه مهلت شته

که پيری دی که انسان دی

نه يې زور نه يې همت شته

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې لوګیو سرې لمبې دي

نه آرام شته نه راحت شته

دا اسمان به چوي له وېرې

دا سې غم دا سې هیبت شته

له آسمان او ځمکې ووځه

که دې توان که دې طاقت شته

چې کړل دې اوس یې ربه داده ورځ دامتحان

تاته چاوې چې دروا غ دي نعمتونه د سبحان؟

دا شعر له سوره رحمان څخه په الهام ویل شوی دی.

۱۴ / ۱۲ / ۱۳۷۲

لغمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپند

پیړۍ یې تېرې شوې هوښیار نه شو

چا وې د کلي سپند مهار نه شو؟

زه به رسوا کړم بې ننګي د څپو

که جاله وان راته په قار نه شو.

۶ / ۱ / ۱۳۷۳

کابل - ماهیپر

(c) ketabton.com: The Digital Library

کرونده

ځمکه هېڅکله د سینې د سر شین شوی نازولی زړی نه هېروي

زړی هم مور غواړي.

***

باد ددې غره له تالا شوي کلي راغی

زموږ د ښکلې کروندې په په سپینو تیو کې یې پی، وچې کړې

زړي له لوږې مړه شول

او زه تنها پاتې شوم

د کروندې پر وچو تیو د ماشومو شهیدانو سرې جنډې شنې شوې

کرونده بوره شوله

کرونده زړه پر شا پرته ده

د آسمان د مور پر سپینو نازولو بچو ناړې شیندي

کرونده بادونه داد خیرې لمن پور غواړي.

***

کرونده ژاړي راته چیغې وهي

زویه ! فیره او ناکامه شومه

سبا به سره اورونه مړه وي

او د کلي دغه سوړ تنور به ژاړي

او له لوږې به مري

سیندونه هم مري اسحاق ننګیال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاړشه ! دبلې کروندې د سينې زړی شه او وغوړيږه

زه به دې هيله مور شم

چې ها بزګره او نهره پېغله راشي راته وخاندي

او ووايې چې ای موري !

دادی نن بيا مړه شوم

وچه ډوډی مې بيا له لاړو سره تېره کړله.

***

تنور لګيادی رانه اور غواړي.

۱۵/ ۲ ۱۳۷۳

کابل

کچل

یو سړی نوم یې حسن د کونډې زوی و
د کچل په نوم مشهور پر کلي، کوی و
پیدا کړی رب تنبل او هم بېکار و
همېشه به دی د مور پر اوږو بار و
یوه ورځ یې ابۍ ویوسته له کوره
څه په چل، څه په تدبیر او څه په زوره
کچل لاړه له خپل ښار ځنې بهر شو
تر هغو چې پر یوې دښتې برابر شو
خوار او ستړی یوې ونې ته دمه شو
چې له لرې یو ټولی ورته ښکاره شو
یو هجوم و چې پرې راغې د مچانو
سره جګړه وه چې پرې جوړه شوه یارانو
کچل دم ساعت پر ټولو بریالی شو
له غروره هسې مست لکه زمری شو
بیا یې ولیکل پر غټو تورو باندې
چې ویده و د هغې ونې د لاندې:
«شل مې مړه، سل مې زخمي، سل مې آزاد کړل
دښمنان مې پر یوه ګوزار برباد کړل»

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې وخت کې بو لښکر چې د سطان و
پر همدې لاره په کوم مقصد روان و
دوی لیدل چې یو سړی دلته ویده دی
او تر پاسه یې یو لیک په رپېده دی
لیک یې ولوسته لښکر ورته حیران دی
وې یې دادی چې رښتینی قهرمان دی
لښکر وخو ځېد په منډو خپل سلطان ته
وې یې راشه شاها ! ګوره پهلوان ته
سل آزاد ، سل یې زخمي، سل یې وژلي
اتلان نشته تر ده چې موږ لیدلي
ددې شاه چې له بل شاه سره جګړه وه
دبري او ماتې وېره ورسره وه
پر لیدو ددغه ځوان هومره خوشحال شو
ته به واچې دبري یې شین نهال شو
حسن راغی ددربار دغاړې ګل شو
د عیشونو تود باران ورباندې تًل شو
بله ورځ هغه د جنګ چغه خپره شوه
اول ټولو نه حسن باندې ناره شوه
د جګړې کالي یې واغوستل کچل ته
اوس یې بیا یې دمیړانې تود مورچل ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

وې یې زین کړه هغه آس چې دې خوښېږي
مېړني پر مېړنو آسو سپرېږي
خو کچل چې لا د خره سپرلي یې نه زده
د جګړو پر مېړنو آسو یې څه زده ؟
کچل هغه آس راخلاص کړ له رسۍ نه
چې بې زار وله ازله زندګۍ نه
هغه اس چې نه مردارو ، نه ژوندی و
پرې سپور شوی د سلطان دا مېړنی وه
ټولو ووی په رښتیا چې قهرمان دی
پرهمدې اس د جګړې پر لور روان دی
کچل ووې اوس مې وتړئ پر پړي
چې چار پېر مې شي تر آس د بدن غړي
د کچل خو داکارونه وله ډاره
چې ګوزار یې ته کړي آس په سمه لاره
خو پادشاه وې چې داکار دی دنرانو
نه ویرېږي په تش لاس لـ-ه دښمنانو
کچل لاره د جګړې په لور روان شو
سر لښکری ګډ د رزم په میدان شو
چې یې ولید د دښمن دلښکر سیوری
هلته جوړ شو له کچل څنې کربوړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی روان شو چې ترمځې یې شوه ونه
هغه ونه چې له بیخه وه چینجنه
بیا له ویرې یې ترې غیږه کړه چارپیره
ونه ووته له خاورې نه ترزیره
پرآس سپور، ونه په لاسو کې کچل
ښکاریده هغو دښمنو ته اجل
دښمنانو چې یې نوم و اوریدلی
خو په سترګو یې هرګز نه ولیدلی
وې ترلې پرآس سپور پر مونږ روان دی
ونه باسي په لاسونو داڅه ځوان دی
موږ نه یو پر رښتیا دده د زور
داسې بریښي لکه تندر، لکه اور
دښمنانو دجګړې له لورې شاکړه
فتحه داسې رب پر برخه دپادشاه کړه
پادشاه وویل کچل ته پهلوانه
مبارک شه لور مې درکړه درته ځوانه
بیا کچل سره له ناوې راغی کورته
شهزادګۍ یې کړه نوکره خپلې مورته
اوس میړه دمیړنیو حسن خان دی
هم باتور دی، هم اتل دی، هم ښه ځوان دی.

۱۹ / ۲ / ۱۳۷۳ کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

عبدالله پويان ته !

يو رنگــ يو باد

زه د دردونو رسيدلې فصل

زه مې دځوانو ارمانونو شهيد

زه مې د پيغلو سحرونو قاتل

زه مې د ستړيو منزلونو شهيد.

***

زه له خپل ځانه ستړی شوی سيوری

زه له خپل ځانه ستړی شوی شاعر

زه هغه هير ، هغه نيمگړی غزل

هغه له ستر گو غورځيدلی شاعر.

***

زه رالويدلی د موسکا له غرونو

او راکې مړدی هسی سکور يمه زه

زړه کې هنداره د سبا قتله ده

لکه حباب هسې يو کور يمه زه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

***

زه ددی تورو شپو کیږدۍ ته ناست یم

مانه دورځو تاج محل هیر دی

زه دتیارو دړمو رنګ وهلی

مانه دسرو شونډو غزل هیر دی.

***

زه دابلیس ناوې په ښکار وړی یم

زه دبد رنګې دنیا اور کې سوځم

زما یې خوله دشپې پر تیو ایښې

زه دکمبختو ستورو کور کې سوځم.

***

زه ددې وریځو سمندر کې لاهو

او ته ساحل راته دلمر ښیې

زه دلو لیو شپو په غیږ کې ستړی

ته راته غیږه دسحر ښیې.

***

ما دزړو بګوو چیغې وژنې

رانه پیښې څه دبلبلو غواړې

زه دبلا ژامو کې شپې تیروم

ته رانه عزم دخندلو غواړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

***

زما يې چيغې پر زنځير تړلي

لکه فرهاد راته تيشې راکوي

رما يې شونډې په توبو ګنډلي

ته ګناه کار راته نشې راکوی.

***

ګوره زه مړ يم ته آيت د سبا

راځه راځه آشنا يه هير مې که

رنګ مې وانخلې له دې سوي درمند

باد يم راوړی په باد تبر مې که.

۲۸ / ۳ / ۱۳۷۳

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غر (۲)

غر څومره ښکلی دی؟

دتیږو دارام سین

دموسکا

وینښو څپوکې ویده،

غر

ددې شګو په ټکریو کې

دلمر دسرو انګورو

دباران هادي.

***

غر څومره ښکلی دی !

دلارې دکاروان

دتږیو اوښو

هر قدم کې

دشنو پر خو ګړی

غرمو دمینو کیسو

سمسوره ژبه

او دښکلو ښاپیریو

دکمڅو دسرو ګلونو

سیندونه هم مري

(c) ketabton.com: The Digital Library

دباغچو مالي.

غر دښارونو

اوکوڅو

او دبامونو

له تورتمو زندانونو نه دوتبو

شنو بادونو

دسفر او آزاديو ډگر.

غر دهوسيو او بازانو

ددې سترېيو سترېيو منډو

او خوبونو

دغه ښکلی

زړه را ښکونکی انځور.

غر څومره ښکلی دی اشنا

دا څومره ښکلی دی غر !

۲۷ / ۵ / ۱۳۷۳

لغمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل او خنجر

یورونږ د سبـا باد یـم تکل شتـه خــو وزر نــشتــه
دا څنګه پسرلی دی ؟ سحر شتــه مــازیــګــر نشتــه
ای شپــې ! تــه دې له ستــورو نــه داوړی پـلو ډک کړه
زموږ د ورځو برخـه کـې خو څـا څـکی دلــمـر نــشتــه
جنډی نه شوې دیرو کې هغه شــنــې د چــلـم وریــځــې
وطــن مـــې د شــمــلــو دی خـو یـوه هم پر سر نشته
یــو ګل چــیــرتــه کــمـځـو کې لکه ستوری زرغون نه شو
منګولې پر نکریزو او منــګــې پـــر ګـــودر نشـــتــه
راشنه شوه پر ژبــه د چــا بــیــا مــیــونـدې کــړیــکه
شــپیــلــۍ پــر کــړو بـریـتـو ، یـو غـمـې پر خنجر نشته
ننــګیـــالــه چې دې خواکې نه « خزان » شته نه « ټکور » شته
والله چې په دې ښـار کـې غــزل نشــتــه ، هنر نشــتــه .

۱۳ / ۶ / ۱۳۷۳

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کجاوې !

څوک دی ؟ دکوم ځای دی ؟ او چیرته درومي ؟

نه پو هېږم !

چې د سهار د شنو وږمو د شنې زېږ دا شیبه کې

د جامو غر په اوږو مات کړم

د شنه خوب د شنو اوبو په سین کې ولامبم او سترې شمه

دی شي نږدې

سپینې جامې راځنې وتښتوي.

او دغنمو پر وریښمینې وخیږي او چیغې کړي چې:

ای لا مبو زنه،

اې دباغ مرغیو !

مادرته سرې ، تورې جامې راوړي

راشئ دا سپینې او خیرنې جامې وغورځوئ !

څه شپه وروسته وروسته ددې کلي د مرغیو

او کبانو جامې نوې شي

سین تور شي

ونې تورې

کلی سور

او کلی تور غوندې شي

سیندونه هم مري

اسحاق ننګیال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا کجاوه پراوړو بار کړي

خدایزده چیر ته به ځي.

* * *

کله چې پاڅم

هغه وینم چې روان دی

او ددښتو پر نوویو لارو منډې وهي

او کجاوه یې زما زما له تکو شنو خو بو ډکه ده

بیا دکوچیو دکاروان مخې ته تم شي

او هر خوب مې

موټی موټی پروریو او اوښانو ویشي

کجاوه بیا تشه شي

بیا درمو له مخې شنه واښه راټول کړي

کجاوه له سره ډکه شي

موسکی شي

بیرته وخوځیږي

شپه شي ، تیاره شي

تورو وریځو سره یو ځای شي

باران شي

او له سترې کجاوې سره راوڅڅیږي

بیا دغنمو پر وریښمینو زلفو وخیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

او چيې کړي چې:

جامې مو سرې

جامې مو تورې ،

او خوبونه مو ژيړ !

داسې يو زيرې راته وکړي

او روان شي

خدای زده چيرې به ځي؟

۱۸ / ۶ / ۱۳۷۳

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

چوپټیا

زما د کور څراغ ماښام نه تر سبا سوځي

او له ماښامه تر سبا.

د خپلې ښکلې تنهايۍ له تورو زلفو سره مینه کوم

ما يې د زړه پر دښتې کور کړلی

ما د چوپټیا له سپینو تیو نه

د ژوند د چینې غړپ کړی دی.

* * *

زما د کور څراغ ماښام نه تر سبا سوځي

خو به مې خیال

لکه یتیمې مرغلرې

د غزل له یا قوتي شونډو راونه څڅیږي

نور به د سترګو له هنداره نه د خیال

او د غزل شنه انځورونه ټول کړم

نور مې د خیال واګې چوپټیا ته بښم.

۲۴ / ۶ / ۱۳۷۳

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

دعبدالقهار عاصي پر شهادت

يون منصوره ويرنه:

زه هم د رځم !

موږه چې سترګې غوړولي

او موږ چې دادی سترګې غوړوو

دمينې کيسه مو نه ده زده

موږ مينه نه پيژنو

وينه پيژنو

وينه او مړينه زموږ بر خليک دی

وينه او مړينه زموږ تاريخ دی.

* * *

سيندونه هم مري اسحاق ننګيال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مور لا مینه نه ده لیدلې

مینه هغه کوچی باد دی چې پرغولي مو هیڅکله شین نه شو

مور مینه نه پیژنو

زموږ نوم یې له وینې او مړینې سره تړلې دی

رښتیا ،

د « حسین » او « یزید » کیسه دې زده ده؟

پیړې پیړې کېږي چې

د « یزید » په لاس کې توره شته ده

یوه توره تُوره

یوه سره تُوره

هغه تُوره چې « حسین » پرې هره ورځ وژني

او د « حسین » پر مړي یې راکاږي

مګر تا د«حسین» مړینه لیدلې ده ؟

مګر دا « یزید» نه دی چې هره ورځ مري؟

« مګر دا « حسین » نه دی چې هره ورځ زیږي؟ »

هو ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

مور مینه نه پیژنو

وینه پیژنو

وینه او مینه زموږ بر خلیک دی

وینه او مړینه زموږ تاریخ دی

ــ خو څرنګه برخلیک ؟

د « حسین » برخلیک !

خو څرنګه تاریخ؟

د « حسین » تاریخ !

رښتیا ،

زموږ نوم یې د « حسین » دنامه سره تړلې دی.

ای تاته وایم !

موږ دې په یاد یو ؟

زموږ جنګړې دې په زړه دي؟

او کله دې زموږ په جونګړو

هغه بې ییبرې لوګي نه دي هیر؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

هلته چې خاوره یوازې یوه ولویشت ده

نیم یې زندان دی

او نیمه یې هدیره

هغه زموږ کلی دی

او هلته زموږ جونګړې شنې دي

هلته چې دنغریو پر سرونو

لوګي له لوږې مري

او اوبه له تندې جل وهي

هلته زموږ کلی دی

زه او ته هلته پیدا یو

زموږ د کلي لاره پر ګلونو نه

پر اغزیو ده

پر دغو لارو زموږ پښې او تناکې پیښې

پر لوټو

پر کاڼو لګي

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ لارې قاتلې دي

زموږ لاروي قاتلان دي

دغه سترې او قاتلې لارې

زموږ سترېو کاروانونو ته

اوبه نه

وينې ورکوي

زموږ د سترېو آرمانونو وينې

هو کې !

موږ مينه نه پيژنو

وينه پيژنو

وينه او مړينه زموږ برخليک دی

وينه او مړينه زموږ تاريخ دی

رښتيا ،

کله دې د سيندونو مړينه ليدلې ده ؟

ګوره ! سيندونه هم مري

او زموږ نوم يې

د سيندونو له نامه سره هم تړلې دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * *

ای ! کله چې تپې یرینتې

لکه دوینو ځاځکي

دانه دانه له آسمانه ځاځي

تا داسمان دزړه چاودون شیبه لیدلې ده؟

ای ! کله چې وریځې

دسپوږمۍ دسپین کمیس تنۍ پرانیزي

تادستورو په ستر ګو کې

دوینو چغارې لیدلې دي؟

او کله چې ږلۍ

دغوټیو موسکۍ شوندې

پر غاښونو ځیري

ته دونو او ګل بوټو دویر جن غزل کاڼو

پرزړه ویشتلی یې؟

هو کې،

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپوږمۍ مري

او ستوري هم مري

خو ته يې چيرې هديرو ته ناست يې؟

دا تياري دي چې هره ورځ مري

اودا

سپوږمۍ او ستوري دي چې

څو مري هو مره زيږي.

* * *

موږ چې را زيږيدلي يو

او موږ چې دادی ژوند کوو

له غزل سره زيږيدلي يو

او له شعر سره مو ژوند کړی دی

غزل مو دډوډۍ مالگه

اوشعر مو دکور چت دی

زموږ ژوند شعر دی

يو تريخ ژوند

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو تا کله د غزل مړینه لیدلې ده؟

او کله د شعر مړینې ته ناست یې؟

موږ مینه نه پېژنو

وینه پېژنو

وینه او مړینه زموږ برخلیک دی

وینه او مړینه زموږ تاریخ دی

رښتیا ،

زموږ نوم یې د شعر له نامه سره تړلې دی.

* * *

پو هیږې؟

زه او ته له یوې ونې یو

ته لاړې

خو باور لرم چې زه هم درځم

څو دا شلیدلې ریښه یوه شي

باور لرم !

باور لرم !

۱۳۷۳ / ۷ / ۲۴

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

مور ته مثنوي

بوسم؟ مــوري د اغـر د غـمو چيرته
بـوســـم داهد يرې پر اوږو چـېـرتـه
دى راتــه مـيـراث يو سور ګريوان خونه
دى دايــو يعقوب او يو کنغـان خونه
يوسف هره لوښت څاه ده هره څاه کې
يـوسـف د هر کاروان د پښو درزاکې

*   *   *

چـړې مـورې پـه وينو کې خوټـېـږي
چــړې لکه باران پـر موږ وريــږي
دا پـر ښو (حسين) ژړا خـــونـــه ده
دا يـــو ځــو ورځــې کـربلا خو نه ده
راغــې پــه سـر راتـه بـادشاه شويزيد
زموږ د کلي شهـنـشا شـو يـريـــد.

*   *   *

مورې په زړه کې ښو پـرهـر خونـه دى
مورې تـنـها قـتـل د لـمر خونـه دى
دلــتـه هـر ستورى او سپوږمۍ قتله ده
دلتـه هر ګل، هره غوټۍ قـتـلـه ده
مورې لـوګې شـو او سـوزېږي وطـن

سيـنـدونـه هم مــري   اســـحـــاق نــــګيــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مـورې په سـرو تورو قتـلـېږي وطن.

* * *

مــورې ېو ويـر او ېو نـاکام خونه دی

دايو خوشحال او ېو بهـرام خـونـه دی

دلـتـه ېـوازې مـسيـحـا خـونـه دی

دلـتـه ېـوازې يـهـودا خـونـه دی

دلـتـه هـرکـانـی او انسان شو قابيل.

هر يو لـسـتـونـی هرګريوان شو قابيل

* * *

مورې يو غر دلـتـه آبـاد خـونـه دی

هغه پامير، هغه شـمـشـاد خونـه دی

دلـتـه کـبـان دلـتـه سيندونه سوزي

دلتـه لــه تـنـدې بـارانـونـه سوزي

د بـاغ نـامـوس راتـه اغـزيو لوټ کـړ

پـت د کـبـړديـو مـې پرديو لـوټ کـړ.

* * *

مــورې شـمـلـې شته خو سرونه نشته

ديـرې مـو شـتـه پـکـې کتونه نشت

چـلـمونه مات شول بـادونـه راغـلـل

چـنـارونـه مات شول هـغـه دکـلـي

ګودر مـــوري زخمي دی موري وران دي

سيـنـدونـه هم مـري

اســـــحـــاق نــــګيــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي ګــودر يــو جــل وهــلــي بــيــابــان

* * *

دي مــوری يــو غم او زړه چاودون خونه

دي مــوري دويــنــو يــو جيحون خونه

موري دلــتــه هــر کـانې کي جيحون دي

موري دلته په خپل کور کي بيلتون دي

ولګيد مــوري يــو تــنــدر دې پر کور

ولګيده ســتـا پــر سپيـخلي لمن اور

* * *

ژاړوم مــوري زړګـــي دي راچي ويې

ژاړوم دا مـــات منګی دې را چی ويې

شومه زه دې د مــړې ونــې بــلــبــل نــه

مه ســويــو کــمـخو ته دي ګل نه شو

خوارکه ستر ګو ته اوښکې څو پيالې

دعــادې نــه غــواړم ښيرې خوراکه

۱۹/۸/۱۳۷۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

زیری (۱)

زړګــیــه زیــری زیــری چــې ورېمـــه دسبــا راغــلــه

زمـــادتیـــارو کلـــي تـــه ډیـــوه دسبـــا راغـــلـــه

بـــاور مـــې کلـــه نـــه شـــو چـــې بـــه بیـا پیښه راوکړي

دې قتلـــو پســـرلیـــو کې غـــونـچـــه دسبـا راغـــلـــه

حیـــران وم چـــې مـاشـــوم غزل به کوم غوږ کې ویده کړم؟

کاښـــه کاښـــه مالـــت تـــه مـــې نـغـمـــه دسبـا راغله

کلونه پس به بیـــا پـــر جـــل وهـلـــې دښـتـــې ووري

لـــه سپیـنـــو پـــرخـــو ډکه لـــو پـتـهـــه دسبا راغله

نه مړ نه یې ژوندی کړم دې مـغـــول یـــوازیـتـــوب مـــې

ای وریــو حـجـرو زیــری پــښتـنــه دسبـا راغــلــه.

۱۳۷۳ / ۹ / ۲۵

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

نیمګړی غزل

ولـــول زلفـــې خـــورې کـــړ غــــورړوه رابـــــانـــدې شپـــــې
لـــــه تـــورو شپـــــو دې جـــارشـــم وورووه رابـــانـــدې شپې
ږمنـــځ دې کړو کـــاکـــل کـــې آخـــــر زړه راتـــــه زخـــمـــي
هـــــر څـــاڅـــکـــې یـــې شـــو ستـــورې څڅوه راباندې شپـــــې
ما ستا دخیال یو سیورې کړ دشپـــو لـــــه سپـــوږمـــۍ پـــور
سپوږمۍ شه لکه خیـــال مـــې بـــلـــوه رابـــانـــدې شپـــــې
هـــــــر خـــــوب مــــې وړې وړې دی هـــر خـــوب وهـــلی جل
کیږدۍ مــــې دلیـــمـــو شـــــه خـــوره رابـــانـــدې شپـــــې
ستـــــا ستـــرګــــې پـــښتنـــې دي زه یـــو ستـــړی مساپـــــر
دسترګو په حـــجـــرو کـــې تـــیـــروه رابـــانـــدې شپـــــې
بـــس دومـــره چـــې سپـــرلـــی شـــم او یو ګل شم دکمڅو
خړوب مې پدې شپـــو کـــړه بـــهـــوه رابـــانـــدې شپـــــې
ارمـــــان مـــــې دنیمـــــګـــړي غـــزل هیـــــځ نـــه شـــو پـــوره
په لیچـــو مې سر کیـــــده زنـــګـــوه رابـــانـــدې شپـــــې

۲۷ / ۹ / ۱۳۷۳

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپیلۍ (۱)

دغـــره پـــه ذهـــن کې خـــوره شـــوه شپیلـــۍ
پـــه ســـرو ممـــاڼـــو میلمنـــه شـــوه شپیلۍ
داد کـــــیـــږدۍ پـــلـــو خـــو واړوئ لـــــڼ
تـــلـــلـــې کـــوچـــۍ وه راستنـــه شوه شپیلۍ
وري زلمي شول ، اوښــې پیغلــې شـــولـــې
لکه څېرۍ په غـــرونـــو شنـــه شـــوه شپیلۍ
ستـــورو جـــامـــې داتـــڼ واغـــوستـــلـــې
دهســـک ددښتـــو تـــرانـــه شـــوه شپیلۍ
پښتني غرونـــو پـــکـــې ســـاه پـــو کـــړې
ځکـــه درنـــه او پښتـــنـــه شـــوه شپیلـــۍ
راته یې ښکل کـــړلـــې غمبـــورې دخیـــال
بیا دغـــزل دکـــور ډیـــوه شـــوه شپیلـــۍ

۳۰ / ۹ / ۱۳۷۳

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زرتشت خوب

زرتشت تر ونې لاندې پروت دی

دستړیا او خولو دا خونړې سیلاب یې باد ته اینبې

زرتشت بې خوبه ،

زرتشت جل وهلی

زرتشت له ډیرو مو دو پس دستړیو سترکو تورو څمڅو کې

دخوب له پربنتو سره تر غاړې وتی

زرتشت ویده دی

زرتشت جل وهلی.

* * *

زرتشت ویده دی

زرتشت جل وهلی

زرتشت دخوب دپربنتو دوربلونو دما بنام پر څنګله نه مړیږي

زرتشت دبنکلو پربنتو داننګیو په هندارو کې خوبونه ویني

زرتشت ویده دی

زرتشت جل وهلی

ای دځنګلونو

او دغرونو لویه خدایه !

نه پو هیږم هغه مار چیرته دی ؟

۱۸ / ۱۱ / ۱۳۷۳ کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته ونا څه هنداري !

نن مې اوښکې

دا د سترګو له صدف نه څڅېدلې مرغلرې

زما د ځيري اوبو ورې ګريوانه خړې ډولۍ کې

لکه ناوې سرې منګولې د ښو په ځنګله ايښې

د پښتون کو ناوکۍ ده

په خوله ژاړي

په زړه خاندي

نن مې اوښکه ناوې شوې

راته ونا څه هنداري !

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

نن مې کب د سرو ویرونو

دغمونو دویرجن سیند

د تورتمو ، لیونیو اویاغي څپو دزړه پټې کیږدۍ نه

دښکاري خندا دجال مزوکې کبوت

نن مې لوند ګریوان وچ شوی

خو یو څاڅکې پکې شین دی

ته به وایې دلمر کور دی

ته به وای دسپوږمۍ شپه ده

نن مې اوښکه ناوې شوې

راته ونا څه هنداري !

۲۷ / ۱۱ / ۱۳۷۳

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

درځنې لاړم کليه !

څو مره ښايسته دي
زموږ د کلي چم کې
دا د شنه سين په شنو اوبو کې
د کبانو بچي.
څومره ښايسته دي دې ويالو کې
د هيليو دغه سپينې لونې
د دوي نازکې چغې.

* * *

څومره ښايسته دي
زموږ د کلي
د سپيدارو تر ټيکربو
غرمني خوبونه
او مازيګر په شنو چينو کې
د کرۍ ورځې ستړياوو مينځل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * *

ځو مره ښایسته دي

زموږ د کلي په ځیلو کې

دانګورو ښېښې

او دګیلا سو دوړو وړو نیالګیو

ګڼې ، ګڼې شنګلې

چې سرې مرۍ یې دي

زموږه د باغو

دښاپیریو یاقوتي غوږوالۍ.

* * *

ځو مره ښایسته دي

زموږ د کلي

دغوزانو هسکې ، هسکې ونې

او دښاخونو په هر رګ کې یې

دمست زړګي دوینو لپې

چې ترې غریبې پیغلې اخلي

خپلو شونډو ته

دحسن خدایي رنګونه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * *

څومره ښايسته دی

دې ګودر کې

زموږ د پيغلو د شينکيو منګو ټيو

د چاودون

او ماتيدلو اواز.

څومره ښايست ده

دا زموږ ه دلوګرو

دا هاړ ديره.

زه درنه ځم

دخدای پا مان

درځنې لاړم کليه !

مادې د حسن په مالت کې

ددې وخت د سوداګرو

وينې څښونکې سترګې چيرته پريږدي ؟.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دروغ

ډیرو ډیرو ښکلو مې

پردښتې د سینې ، د تورو زلفو شپې زرغونې کړې

ډیره داورینو اننګیو دلمبو د سیند څپو کې

زما د شونډو بیړۍ تاوه شوه راتاوه شوه

شپه د تورو زلفو

او ورېمه دا ننګو شوم

خو دا ګل

او دا شاعر شاعر زړګې د چا نه شو

ډېرې مودې وشوې چې مې زړه

د ستا د زلفو په ځنګله کې

د ماښام د شپېو ستوری دی

زه د هیچا نه شومه

یوازې ایکې ستا شومه

تا هم راته دروغ ووې دروغجنې،

درواغجنې !

درواغجنې !

هغه ګل، هغه شاعر زړګی مې بېرته را !

۱۳۷۴

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزلبولې

ما یې په سترګو کې کېږدې وهلې

خدایه ! ګرادب کې مې بیړې وهلې

چې یې په شپو کې خپل غر هم شي ترې ورک

هغو کمڅو کې مې غوټې وهلې

دا چې یې نن لاره کې سم شین شومه

نیمو شپبو کې مې پیړې وهلې

دا د باران څه زړه چاودون خونه و

ما یې پر بام باندې سلګې وهلې

ترې غزلبولې چغې همنه اوري

بیا یې پر ټپ راته پټې وهلې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیند ته غزل

رژیړې پانې پانې تش ګریوان شولې ای سپـــــنده !
یو ښاروې دهندارو ولې وران شولې ای سیـــــنده !

یوه مسته نغمه نه شوې په وراکې دکبـــــانـــو
نه دې سپینو هیلیو ته جانان شولې ای ســـــینده !

پرون خو دشیبو دناوې پیغله ښکـــــلا تـــه وې
خو نن یې لکه زلفې پریشان شولې ای سینــــده !

سپین ږیری جاله وان دکلي نشته مودې وشـــوې
دا اوس ولې په سترګو کې حیران شولې ای سنده !

آشنا ګوره چې بیا دې دڅپو زمري ګونـــــګي دي
آرامه غلو وهلې یو کاروان شولې ای سیـــــنده !

یو لور وې دشنو ولو خو اوس ښکاري چې پـه خپله
کبږدیو غوندې ونه دبیا بان شولې ای ســـینده !

۱۳۷۴

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

دغـــره تـــر غـــاړی نـــا ســـت يـــم شپـــه سپـــوږمۍ سره کومه
خبـــرې دې جـــانـــــانـــــه ! له شپېـــــلۍ ســـــره کـــــومـــــه
ستـــا ستـــرګـــې خـــو کوچۍ شولـــې ايلبند په ايلبند ګرځي
او س جنـــګ د هـــغـــو ستـــرګـــو لـــه هـــوسۍ سره کومه
نـــازونه خـــو تـــا کـــول پـــر مـــا بـــانـــدې زوال شـــول
د خـــال پـــر ځـــای دې مينـــه تـــر وږمـــــۍ ســـره کـــومـــه
ماخـــوب درځنـــې وړی دی خپـــه چـــې نـــه شـــې ستـــورو !
ګيلـــې يـــې لکـــه وربځـــې لـــه سيـــلۍ ســـره کـــومـــه
يـــو غـــر دې او ځـــو کانـــې يـــو شنـــه کبلـــه نـــشتـــه
بـــاران شـــوم ژړا ګانـــې لـــه کېـــږدۍ ســـره کـــومه.

۱۳۷۴ / ۱/ ۲
لغمان

سيـــندونـــه هم مـــري اســـــــحـــــاق نـــــګيـــــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپیلۍ (۲)

شپیلۍ دپرخو پرخو شونډو په غرمو اوري
شپیلۍ د سترې شپنې لارې ته کېږدۍ وهلې
شپیلۍ په للمو للمو غرو اوري.

* * *

شپونکیه ! ماته دې شپیلۍ مه شه
دجل موسم دی،
دجل شپې دي،
او دوریځو اوښې بیا شنډې دي
راته یو ځاځکی دباران خوشه !
باران پښتون شو
دخپل کور پر بامو نه وریږي
باران ورغلی په پردیو اوري.

* * *

شپیلۍ پر للمو للمو غرو اوري
شپیلۍ د سترۍ شپنۍ لارې ته کېږدۍ وهلې
شپیلۍ دپرخو پرخو شونډو په غرمو اوري.
۸ / ۱ / ۱۳۷۴
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غوښتنه

ما دې د تن سپینې ښیښې نه هغه سره شراب لا نه دي څښلي
مادې یوازې دوه غوټې د اننګو ښکل کړې
خمار دې کړمه خو نشه دې نه کړم
دبیسدۍ هغه شیبه دې نه کړم
تندې اخیستې یم
شراب قطره قطره خو راکړه
د مر غلینو ښیښو منځ کې
د خو رې ګناه کاله ته
اجازه خو راکړه !
۱۳۷۴ / ۱ / ۱۴
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوينو غزل

مـــا دې اوربدې لارې څارلې خو اشنا مه راځــه
قـــدر دې نشته پسرلیه پر دې خوا مه راځـــه
مـوربه د شپې د تیو روربدې یو سبا څـه کـــوو
ورانګې دې ټولې کړه ورځه دلته سبا مــه راځه
مــورږ د مرګي غشي پر زړه هرما زیګر خوړلـــي
د نـــظر غشیه پر دې سوې کربلا مـــه راځـــه
دلتـــه سارا د دیدن قتله ده ،هرکاڼي قـــتـــل
دلتـــه یو پل د مجنون نشته دی لیلا مه راځـــه
دویـــر په چم کې خندا ګانې اوریدی کله شـــم؟
یـــو اسویلې شه راته دکه له خندا مه راځــــه
د ذهـــن وران یو کور مې شته پکې دوینو غزل
دې بې قدرۍ کې د ښایست غـزلې بیا مه راځه.

۱۵ / ۱ / ۱۳۷۴
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غر (۳)

غر مې دزړه پر هره پانړه لکه ګل شین دی

غره مې دزړه سمسورې دښتې کې کیږدۍ وهلې

لکه دستا چې کشمالیو کې کا کل شین دی.

* * *

زړه مې کوچی دی

وینه مینه پکې غره کرلي

کوچی بوډا شو ،

کوچی مري ،

خو لا دغره په مینه موړ نه شو

کوچی دغره په شګو ناست دی

دغره کاڼو ته لمو نظونه کوي

کوچی چنار دی پاس دغره په تور وربل شین دی

غر مې دزړه پر وطن ټول لکه کابل شین دی.

۲۵ / ۱ / ۱۳۷۴

لغمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

غر (۴)

ماته دغره له لاسو بوی راځي

میرېږ ویدېږ دي ما ړوند سفر په خوب کې ویني.

* * *

هلته په غر دشنه سپرلي دد سترخوان پر سر لګیا وي

دباران په رنو څاڅکو به لاسونه مینځي

غره به دڅانګو پر وریښمینو تیو خوله ایښې وي

اوګلورینې پې، به څاڅي څاڅکي له ګریوانه دغره

هلته به سپین سحر ساقي وي

دغوټیو کنډو لیو کې به وبشي دوړمو شراب دغره پر جل وهلو کاڼو
هلته به سیورو دخیږ یو ته شپونکی آشنا شپیلۍ غږوي.

ماته دغره دلاسو بوی راځي

میرېږ ویدېږ دي زما ړوند سفر په خوب کې ویني.

۸ / ۳ / ۱۳۷۴

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

آس (۲)

آس لکه بوت هسې حیران ولاړ دی

نور یې له پوندو نه ګردونه دزلمو پر څېړو نه وریږي

آس لکه مست ښامار ،
دغاړې هسک بیرغ پر خپلو شَلو او خوب وړو اوږو نه شي وړلی.

* * *

آس لکه بوت هسې حیران ولاړ دی

نور یې دتورو غزلونه دګامونو تندرونو کې زرغون نه شول

نور یې دلوړو غرو له څوکو نه رانه وړلې دشنو شنو توپانونو کیسې

دا آس بې تورې ،

بې جنډې

څو مره بد رنګ ښکاري !
۱۰ / ۴ / ۱۳۷۴
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوب

پریږده یوه بله پیاله هم په سر واړومه

* * *

بیګاه مې خوب لیدلی

له سرو ګلابو پرښتو راته جامې اُودلي

ستوري مې زانګې دګریوان په لیکو

دلاسو غل مې رانه ورک دی

ستا دزلفو تو رو شپو نه راته شپې راوړي

او دغنمو نارنجي فصل کري راته په سترګو کې

دوږو نارنجي خوبونه.

* * *

پریږده یوه بله پیاله هم په سروا ړومه.

کابل ۱۳۷۴ / ۴ /

(c) ketabton.com: The Digital Library

غر (۵)

غر ،

سیند ،

ځيږی:

زه له همدغو جوړيم

غر مې هډوکي

سيند مې وينه

او هر رګ مې دځيږيو ځانګه

زمايې نوم دغره او سيند اود ځيږيو په لاسو ليکلی.

***

غر دځيږيو شنه شمله په سر دکلي پر ديرو خوردی

دخدای له شنه تخته پرې ووري لکه سپين باران

(c) ketabton.com: The Digital Library

دپيغلو پيغلو ستورو خورې

سيند يې تر غيږې لاندې ناخې

او ځپې ځپې تيونه يې اوبه اوبه شول.

***

سيند ،

ځيرږ:

زه له همدغو جوړ يم

مور مې دغره د سرو لمرو نو دتو پان هغه زړه ابۍ ده

چې دغرمو سپرغۍ سپرغۍ اميل پر غاړه

ټوله ورځ

دلمر په سرو وړانګو ډوډۍ پخوي

پلار مې دغره هغه ګربت دی

چې تر سيورو دوزرونو يې

دوريځو دکاروان دتو پاني اوښانو پل وچ دی.

• **

(c) ketabton.com: The Digital Library

غر ،

سیند ،

ځیرې:

زه له همدغه جوړیم

چې دګناه او ګناهونو میندې لنګې شي

له خولې دجبرئیل نه دغضب ځګونه لارې وکړي

نوح مې دغره پر سر کیږدی، غوړوي

زموږ غرونه توپان نه پیژني

دآزادی، او عشق نومونه ملا یکو ته زما دغرو شملو ښوولي.

***

مور مې دسیند ځپو ته ناسته ده

پلار مې ګوربت دی

راته بو لي دځیرېو دشنو ځانګو

او دلوړو لوړو غرونو دشملو سرود.

۲۰ / ۴ / ۱۳۷۴

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

داکښتونه ـ دابادونه

دا تر څو پر کلي سور باران داوښکو ؟

دا تر څو دتورو وریځو چپاوونه؟

دا تر څو قتل دلمر ، قتل دسیرو ؟

دا تر څو زما کښتونه ،ستا اسونه ؟

***

دا تر څو زګیروي دباغ ، دسپوږمۍ چیغې ؟

داترڅو دشپو په مو تو کې قمچینې؟

دا تر څو دبې حیا پردي پر تورو

راته وژنې پښتنې پښتنې مینې ؟

* * *

دا تر څو دمینې تور سفر ته لارې؟

دا تر څو نیزې دباد ، کمڅۍ دګلو ؟

دا تر څو په دې حجرو یر غل دواورو ؟

دا تر څو تبر په غاړه کې دولو ؟

* * *

دا تر څو دا خوارې ځمکې ، خوارې سپارې ؟

دا تر څو دغه نهر نهر فصلونه ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

داتر څو زخمي ورغوي دلوګرو؟

داتر څو يې له تنها کو نه باجونه؟

* * *

داتر څو دريا سپين څادر پرولو؟

داتر څو په رڼا ورځو کې لمونځونه؟

داتر څو تسبې په بنګو کې بړلې؟

داتر څو په تورو شپو کې ګناهونه؟

* * *

داتر څو مې بې پتي دسرو غو ټيو؟

دا تر څو دستا اغزي زما باغونه؟

دا تر څو په دې پردي پردي ټوپکو

قتلوي دازما خويندې ، زماورونه؟

* * *

داتر وطن زمونږ واک دپرديو؟

داتر څو وطن زمونږ حکم دنورو؟

داتر زمونږ دباغ پيغلې بلبلې

ګډوي راته حجرو کې دسرو زرو؟

* * *

داتر څو به نه آذان نه جوماتونه؟

داتر څوبه نه ساقي نه يې جامونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

داتر څو دابلیس سره لمبه په لاس کې

راته سیزي کله کور کله ښارونه؟

* * *

داتر څو دورور په وینو کې منګولې؟

داتر څو دمور په سترګو کې کوکارې؟

داتر څو مې دوطن آبی، شهیده؟

داتر څو مې دولس دالارې لارې؟

* * *

ما ویل چې که ها سیو رې دلته وشي

زه به بیا لکه انګور بیرته زلمی شم

ما ویل چې که ها لمر بیرته ژوندی شو

زه به ټول لکه ماښو ورنه لوګی شم.

* * *

ماویل چې که دا شپه چیرته سبا شوه

بیا به نه زیږې بګوې له تیارونه

ماویل چې دآسمان شمله به وچوي

ددې ښکلو ښکلو ستورو له غونچو نه.

* * *

ما ویل چې یو ځلي که سپرلې شو

بیا به جوړ شي پر کمڅو دګلو غرونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماویلې که یوه شپه شوه وینه

بیا به زیږي له لښتیو نه سیندونه.

* * *

خومې کښت دې لیونو آسونو لوټ کړ

دلورونو غاړې یو وړلې زنګونو

دکوچیو دکاروان مخې ته تم دي

دا آسمان آسمان اغزي زما دغرونو .

۱۳۷۴ / ۴ / ۳۱

لغمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

موسم وه دجــل ، رانــه بــاران شولې ورېمې !

ځــادر مې شوې ، تنې مې دګريوان شولې ورېمې !

دازه وم چـې مغــرب ومــه دښــکلو سجــدو

داتــه يې چې سجدو ته مې يزدان شــولې ورېمې !

دا زه هغه زه نه يم ټول تصـوير يــم ستـــا دمــخ

زه سيوری ستا دسترګو ، ته مې ځان شولې ورېمې !

يوه شمعه مـې بـس وه دتـيــاره کالــه دشــپو

تيارو تــه مــې دکلــي چــراغــان شولې ورېمې !

تالــوکې ژبــه وچــه دغــزل مــې وه پــرون

نن ټــول شــومه غزل چې مې جانان شولې ورېمې !

۱۳۷۴ / ۵ / ۵

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

اورنی پر درمندونو

دلته مه راځه آشنا پر کلي جنګ دی
هر مالت او هر ګودر په وینو رنګ دی
دلته ښکلې کمڅۍ سپورې دي باغ نشته
دلته میشت د تیارو زور دی څراغ نشته
دلته شنه دي لور تر لوري توپانونه
دلته مړه دي په نغریو کې اورونه
دلته ځاله د ګوربتو په اورسوې
دلته زیږي له زمریو نه بګوې
دلته شرنګ نشته مړوند کې د بنګړیو
دلته پل کلي کې ورک دی د سړیو
دلته مري له ډیرې لوږې تنورونه
دلته اور اخلي له تندې نه سیندونه
د پردیسو ګاولي نشته په دیرو کې
د رباب ستوني وچ شوي دي حجرو کې
دلته ټیټې د پښتون لوړې شملې دي
سپکې شوي مو د میندو لو پتې دي
هر قدم کې پایکوبي ده د دیوانو
هره لویشته کې کورګی دی د پیریانو

لمريې وواژه د شپو دلته يرغل دی
قتل شوی مې په شونډو کې غزل دی
تاووي راته پر ژبو زنځيرونه
سره وي راته ککړو کې اورونه
درښتيا لوريې چې ويښه کړه تربور شو
چې د حق ناره يې جګه کړه منصور شو
چې يې «نان» ته «ډوډۍ» وويلې فاشيست شو
چې يې ږيره پر مخ نه وه کمونيست شو
يو خنجر دی څو چړې دي څو لاسونه
راته ريبي د وطن د مور رګونه
رالويدلې د نيکه د سر پګړۍ ده
خواره شوې د زړې ابۍ کيږدۍ ده
يو «اکبر» بيا د دې غرونو بچې نه شو
يو «ايوب» د ميوندونو سړی نه شو
فرهاد شته دی ، تيشه شته خو غرېيې نشته
پښتانه هسې ژوندي دي زوريې نشته
داچې نن د خونړي کاروان رهبر دی
داوبو د ژيو هغه سوداګر دی
د زرتشت اوريې شهيد کړ سيلاب راغی
اورني پر درمندونو درياب راغی.

۲۲ / ۵ / ۱۳۷۴ کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

زیږدا

هغه ګړۍ خدای دجنت د ښکلوحورو

دلمبو پاڼو کې

دښکلا ګلو ته په لپو ورکولې اوبه

چی ته راوزیږیدې

او ته دخدای دباغیچو د سرو ګلونو

هغه شنه «وږمه» شوې.

۱۳۷۴ / ۷ / ۶

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

زیری (۲)

زما په سترګو کې يې سين فصل دوير کړلی

دلمر زخمي زخمي کوترو ته

يو زيری دباران خو مې شه !

کو چيان په سره وچکالۍ راغلل

دی وږو وږو وريو ته داوښکو دسترخوان خو مې شه !

۱۳۷۴ / ۷ / ۹

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې ښښې

پو هيږم نه،

له کومه ځايه يې پر ما باندې پيښه کړې ؟

دلته يې سيوری هم د ځمکې په سر خونه دی

په سپينه پټنډه کې يې ښښه د تبر نشته

د زلفو باغ نه يې د ښار د بازاري ګلونو بوی نه خيږي

نه يې خو ښکلو اننګو کې د شنو کليو د تاودو بادونو مچه ښکاري

پو هيږم نه،

له کومه ځايه يې پر ما باندې را پيښه کړې ؟

د اسې حيا د پريښت سترګو کې هم نشته

د استرګې نه دي

د حيا چينې دي.

۲۶ / ۷ / ۱۳۷۴

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غر (۶)

دباد له څپو مې دغره د هغه شنه ځنګله سلام راځي

باد مې دغره دسپینو کاڼو په هنداروکې دخپل زلمیتوب خوب لیدلی

بادمې دکلي دتیارو شپو تورو زلفو ته دغره درڼو ستورو کجاوې راوړي.

* * *

که چیرې نه وای غره !

زما په سترګو کې نو ځالې دګربتو ځائیدلې کله ؟

ما به دلمر ټپي توزنو ته دپاڼو پر ور نونو طلائي خوبونه چیرې پلټل؟

او ته که نه وای غره !

مادخپلې هسکې غاړې دغه دنګ آس ځغلولو چیرې؟

۱۳۷۴ / ۷ / ۲۲

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوب ته سرود

خوبه !ځادر راباند وغوړوه

نور مې ويده کړه چې وينښتيا وو ستړی کړی يمه

نور مې ويدهکړه چې له وينښې نه مې کرکه راځي

زه چې ويده يم

خوبه !ځادر راباندې وغوړوه !

خوبه قربان دې شم

نور ماته ددې ورځو دابر بنډې پيغلې مه را ښيه

زه يې دسترګو په هندارو کې

داور اودسکروټو او لمبو ازانګې نه شم ليدای

خوبه !ما بو ځه بيا دهغو تورو شپو غيږې ته

زه خپله لاره بې له شپو په رڼو ورځو کې موندلای نه شم

ورځ مې دسترګو په هندارو کې اورونه کري

خوبه ويده مې کړه

ځادر راباندې وغوړوه !.

۱۳۷۴ / ۷ / ۳۰

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

تش صدف

ځانګه مې وچه ده غوټۍ نه لري
هغه کوچۍ یم چې کېږدۍ نه لري
هغه صدف یم چې ترې لوټ شو سیپۍ
زه هغه شپه یم چې سپوږمۍ نه لري

۱۳۷۴ / ۸ / ۱۴

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

استاد رشاد ته دهغه دڅلور اویا یمې کلیزې په مناسبت

جام جم

مشوانۍ یې رانه یووړه قلم نشته
بت پرست یم خو مې ښکلی صنم نشته

یوځې ته ئې دامنې ؟ چې ټول وطن کې
بې له څوتنو نه زوی دآدم نشته

ستا درنې پګړۍ ته څه وکړم حیران یم
دې مالت کې بې له څوزو شرم نشته

نن دې نوم ځکه په خوله اخیستې نه شم
ما مینځله خو جانانه زمزم نشته

زه دې سترګو کې هر رنګ دجهان وینم
څومره دروغ دي داچې بل جام جم نشته

۱۷ / ۸ / ۱۳۷۴

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خوشحاله تر ننګياله

مـــالـي راشــه اغـــزو دزړه پـــر ګل وهـلـــی يـــم
« سقاو » پـــر زړې ټـــورې د « مغـــل » وهـــلـی يـم
رقـيـب بـه مــې دزړه لــه ويـنـو تـشـه « ژی » کـړي دکه
خوسر مې دايـــل نـــه دی کـــه يـــې ســـل وهـــلـی يـــم
يـــو ګل څـــه پـــه کـــمـــڅـــو کې دپښتو دناوې نـــه يـم
نـــاره د « انـــالـحـق » يـــې پـــه کاکل وهـــلـی يـــم
حيـــران يـم د « اکبـــر » پـر مړي بيا څه پسات شوی
پـــرديـــو مـې دخـــپـــل کـــور پـــه درشـــل وهـــلـی يـــم
تقدير به مووي داسی له خـوشـــحـــالـــه تر نـــنـــګيـــالـــه
همـــدا چـــې کلـــه غيـــرو ، کلـــه خپـــل وهـــلی يـــم.

۱۳۷۴ / ۱۰ / ۷

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

((یا سیر)) نه مري

« یاسیر» روان دی دایمان بیرغ په لاس کې

دخپل ژوند دوروستني ټکي شهید په خپلو وینو مینځي

« یاسیر » له سره زیږي

« یاسیر » په زړه دانالحق فصل کرلی

اهریمن دتو پانونو پری ځپیږې اوتندر پرې سپرغۍ وروي

فصل مرګ نه پیژني

« یاسیر » دشنه فصل دوړو پرورینښمینو کمڅو سوری کړی.

* * *

« یاسیر » دلر له کلي ځي دزنداني ستورو خلاصون ته

توری وریځې دشهید زړه په سرو وینو ولي

« یاسیر » دښکلې ځوانیمرګې سپوږمۍ غوږ کې دمسیح دژبې دم درغیدلو ولوست

« یاسیر » دخپلو نارو ونه ددې شپو په آسماني دښتو کې کښینوله.

« یاسیر » روان دی دسفر دلارې غرونه ، ځنګلونه ریبي

« یاسیر » دیوانو ته بلنه دجګړې ورکړي

« یاسیر » لګیا دی دمنزل مزي په پښو کې دیاران شیندي

او ورته ښیي دفلاح سرود.

« یاسیر» دخدای (ج) دپاکې مینې دآسمان ستوری

« یاسیر » د « قاف » دغره دڅوکو دښایسته ښکلو مریانو غزل. ۱۲/۳ ۱۳۶۴ کابل

سیـندونـه هم مـري اســـحـــاق نـــګیـــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د چغو تصویر

زما د چیغو شین تصویر دې مات کړ
زما نصیب زما تقدیر دې مات کـــړ
هغه ریبار خوب مې اوس هم نه راځي
څه د دیدن ښکلی زنځیر دې مات کړ
راته په برندو سترګو ګوره خو مــــه
زما د زړه د کوټې تیر دې مات کـــړ
شپه شهزاده وه ، کیسې وې د عشق
د غه د ټول عمر شوګیر دې مات کـــړ
چې یې راوستي زلزلې پر وطــــــن
ګرانې کچکول د کوم فقیر دې مات کړ

۱۶ / ۱۲ / ۱۳۷۴

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غر (۷)

دغره پر کلي مې د سرو ګلونو سیند راغی

زما دغره په وینو سرې تیرې ډولۍ شوې

د سپرلي ناوې ته

غرمې دوینو او ګلونو دغه سرې سرې پګړۍ دواړه تړي.

* * *

دویځو اوښې مې دغره په تورو څڼو

هر سهار څري

غرمې شپونکی دی

دشنو پاڼو په شنو لوښو کې دتورو شپو له تیو ځنې ستوري لوشي

غرمې رمو سره ناري د سرو لمرونو کوي

غر مې دوینو تار په لاس کې

له غوټیو نه جامې جوړوي.

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

غر مې ځيرې ځيرې راخور دی

پر ټټي ګو ربتو سيوری کوي

غرمې لاسونو دزخمي زخمي ګور بتو کې

له شپو سره جګړې ته

درنو ستورو لورونه کري

زما دغره ګر بت دزړه درنو وينو دياقوتو له ديرې نه راته باد دآزادۍ وروي

زما دغره نوم

دسرو وينو

اودګل

او آزاديو نوم دی

غرمې دوينو او ګلونو دغه سرې سرې پګړۍ دواړه تړي.

۲۳ / ۱۲ / ۱۳۷۴

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوب په آینه کې

لمر شو د شنو پرخو ښيښې راته ماتې کړلې
څه د ګلپیغلو لو پتې یې را ته ماتـې کـړلـې
ګوره ګو زار مې د پښتون آشنا څه سم ولګید
زولنې پاتې شولې پښې یې راته ماتې کړلې
زما د زړه خم ُ یې که تش کړ ، تشوي دې خیر دی
څو مره ظالمه ده پیالې یې راته ماتې کړلـــې
مایې د سترګو آیینې کې ویو خوب لـیدلـی
دې مې کور وسو آیینې راته ماتې کــــړلې
داسې سجدې چې وایی ړوند خونه یې مـــلا
چیرته سجدې وکړم کعبې یې راته ماتې کړلې.

۱۳۷۵ / ۱ / ۴

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ذبیح الله انیل ته:

له ابلیس سره

کلونه وشول چې مې روح

دخدای دمینې دغوټیو په شینکۍ ځولۍ نه ځائیږي

ما دابلیس اشنا دښکلو ستګو پاڼو کې

دحسن اومینې غوړولې ځادر

خدای رانه کرکه لري

مګر شلعر ابلیس مې سترګو

او دشونډو چاودو دښتو کې لګیا دی

راته زړې دغزل کري

څوک مې دښکلې شاعرۍ په قدر نه پو هیږي.

- * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چې شپه شي

دخوږې ګناه دپیغلې دسرو شونډو جام په سر واړوم

ابلیس دحورو دسرو شونډو له سرو پاڼو

کلیمې پټې کړي

او دغزل لونګین خور کړي زما دشونډو پر شاعرو پاڼو

کله دې خوب کې د «حوا» دچمبو غږ لیدلی ؟

چې یې غزل ته «آدم» مست شي ان له شپې نه تر سبا پورې

هغه چمبه ، هغه غزل زه یم

نو ته چې ځې را پسې ژاړې ولې؟

لکه ابلیس درسره مل یمه زه .

۱۳۷۵/۱/۲۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

داستاد روهي په مړینه :

هغه غر ، هغه سیوری

ډک جام مې له منګلو دجانان ونړیده
یو ستوری له لمنې دآسمان ونړیده
داشپې به دکیسو دزمانې راته څوک راوړي
ای عشقه چې رباب دادم خان ونړیده
یو شین قامت چې ړنګ دی او یو شین سیوری چې نشته
یو ګټ مې له دې غره نه دافغان ونړیده
حیران یم دغزل شبنم به خدایه چیرته تم شي
زموږ چې دشعرونو سایبان ونړیده
ځولۍ به څنګه ړنګه دپښتو دابۍ نه وي
یو غرغوندې روهي دروهستان ونړیده.

د ۱۳۷۵ کال غبرګولی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویر ، مینه

هلته پر مړو ژاړي

خو زه او ته لکه جوړه بتکې

دغیږو غیږو څپو غرونو کې بر بنډ نا څو.

* * *

هلته پر مړو ژاړي

هلته دو چې کر بلا دتیږو بنار کې

د سرو وینو نا لیدلې سرې غوټۍ ښکلوي

خو زه دکب په شانې

ستا دمچکو سمندر کې لامبم

ته لکه سره انګور په وینو لنده

زما دلاسو دونې څانګو کې ټالونه وهې

موږ نه «یزید» او نه «حسین» لیدلی.

کابل

دعاشورا ورځ

۱۳۷۵/۳/۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیر محمد کاروان ته:

مینه او ژوند

یوه زړه ونه خوره ده پرې

تر سیوري یې یو ځوان ناست دی

یوه د سپینکۍ پیشو یې غېږ کې ویده

او دورځپاڼې په هر توري کې یې سترې ستګې.

شونډې چلم ته ور نږدې کړي

ورنه واخلي دلوګیو امیل

ورو ورو په شونډو کې موسکی شي

د پیشو په غوږ کې ناري کړي او ووایي چې:

پیشو تا مینه کړې؟

مینه د چرسو یوه شنه نشه ده

مینه ورځپاڼه ده

په ژوند کې یې یو ټکې د رښتیا نشته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیشو ! پوهیږې چې ژوندون څه دی؟

ژوند دشنو چرسو دوریښمینې نشې شین واټ دی

چې دآرمان آس پکې وځغلي

او ستړی شي

او مري پکې

او دکو څو سپو ته یې تشه شانکیسه پاتې شي

پیشو تا مینه کړې !

پیشو !ژوندون څه دی؟

۱۳۷۵/۳/

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوچۍ په باران کې

ستورو د شپې پرتیو خوله ایښې آرام ویده دی

د شپې مانۍ نه سپوږمۍ پیغله ظلمو ونو ته نه راګوري

نری باران ووري

او د بادونو هوسۍ

دځوانې دښتې دتیونو پرګلو نو څري

هلته یو سترۍ کو چۍ

د پټاسو دستمال په لاس کې دباران دطلائي مچو

له شنې وراتیږي

په لاره ځي ، ځان سره وائي کوچۍ:

نری باران دی

له کیږدیو نه دسپو دوینې غږ نه راځي

درخو به خوب وړې وي

درخو به څوک وینه کړي ؟

ستورو درواغ وویل.

۱۳۷۵/۳/۲۱

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چې لمر ګل وکړي

کله چې ټال د شپې را وشلېږي

د سترګو په هنداروکې د لمر کوترې ځالې وکړي

کوترې سپین وزرونه پرانیزي

د خوب د شنو ځنګلونو ماتو څانګو نه دانې ټولې کړي.

کله چې مخ د سهار ګل شي

او د شاتو مچې ټولې شي پرې.

کله چې کاڼي د ښونځیو د تبیو تندی ښکل کړي

او ما شومه نجلۍ

له تور کمیس او سپین سالو سره په لاره کې خوره وره شي

لکه د وریځو او سپوږمۍ د ودیدلو شیبه.

کله چې وړو ما شوم د تورې تختې مخ باندې

د سپین تباشیر خال کیږدي

او شیبه وروسته ماشوم وړی شي

د ووړ جزدان له وانښکونه د ږیو مهار لرې کړي

د و چې ډوډۍ ښکار وکړي

را شئ مین شئ پرې

او مینه وکړئ

زه چې زلمی وم هره ورځ مین وم.

۳۰ / ۳ / ۱۳۷۵ کابل

سیندونه هم مري

اسحاق ننګيال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دباغ غزل

سپر لی شو پیغلو دښتو ته ورمږ کې وایي څــــه
ای ونې ! شینکی باد درته نغمو کې وایـــي څـه
شاعر سیـــند مې نن خدایزده چې لیکلی کوم غزل
لړ تم شه ورته عشقه ! چـــې څپـــو کې وایي څه
رمو ته دګلانو سهار څـــه ویـــل شپیلـــــۍ ؟
کوچۍ موسکا دې ګوره چې آینو کې وایي څـــه
یو وږم دې کیږدۍ نه دګریوان ووت څه یـــې وې
یو خوب دې په ټوکریو دلـــیمو کـــې وایـــي څه
یو باغ یې خو زرغون کړ چې غوټۍ وکړې لاسونه
ستا خیال مې نور دسترګو په زانګو کې وایي څه ؟

۱۳۷۵ / ۴ / ۴

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو شين انځور

له مانه څه شی غوړې ؟

ماته د پلار د مړينې وروسته

درې ځيزونه په ميراث پاتې دي

اس

او حجره

او يوه سره پروينو وللې توره.

* * *

له مانه څه شی غواړې ؟

دغه دمنډو

او دوينو

او ډوډۍ دواده شين انځور ؟

۱۳ / ۴ / ۱۳۷۵

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ببه

کلونه وړاندې مې ورته وويل:

دا د شونډو خاڅکي په څه دي ؟

وې: ستا د پلار اونيکه وينه.

اونن مې بيا ترې پوښتنه وکړه:

ټول پيغلتوب دې وايه په څو دي؟

راته يې ووې:

ګرانه !

يوازې يوه ډوډۍ !

۱۳۷۵ / ۴ / ۳۱

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه پرښتې

دوه پرښتې لکه جوړه بتکې

زما د کور په آئینو کې لا مبي

* * *

پرښتې !ای پرښتې !

لاس دې زرغون ،

پل دې زرغون،

خو ووایه نن دې راته څه راوړي؟

« هغه زرغون ګل د سپوږمۍ څنګ نه »

* * *

پرښتې !آی پرښتې !

لاره دې سپینه،

شپې دې سپینې،

(c) ketabton.com: The Digital Library

وايه تاراته نن څه راوړي؟

«داد سپينکي لمر دلاس سپينه توره»

* * *

پر پګړۍ ګل،

لاس کې مې توره شنه شوه

پښتو ! سپين آس شه

چې دوخت دمغول جنګ له ورځم.

۲ / ۵ / ۱۳۷۵

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ونه

سکروټې دي ، لمبې دي خو ټو کيږي يوه ونه

کلونه پس دې ښار کې زرغونيږي يـــوه ونـــه

رګ رګ کې يې د پاڼو خير که وينه پاتې نه ده

ريښه يې په اوبو کې ده غـــوړيـــږي يوه ونه

د ځانګو په کيږديو کې يو غږ د شپېلۍ نشته

کوچۍ ښارو رادرومـــه چې لوييږي يوه ونه

منم چې په لو ګر راته کښــت لو کړي د لونګو

تالونه دلاره کلــه تيــريـــږي يـــوه ونـــه ؟

سپيرو سپيرو شملو ته ته به سبا ګلونه راوړي

په سر مې چې نن سيوری سيوري کيږي يوه ونه.

۸ / ۵ / ۱۳۷۵

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

داجل ، دا برسات

شوګیر چې درته شپو پر څنـــو مات راوړی دی
یو خوب مې درته سترګو کې سو غات راوړی دی
داډک جام چې نن ریږدي پـــه لاسو کې دفرعون
موسی له کوه طور ځینــې تـــورات راوړی دی
داچاویل چې وربې دپـــښتـــون شولې حجرې؟
دي ورږو میکا ئیـــــل ته هم خـــیرات راوړی دی
شیبه پر لمبو ســـره ده او شیبه پر ګلو ســـره
دې خـــاورې کـــله جل ، کله بر سات راوړی دی
ساعت وروسته رازیږو داساعت خیردی چې مرو
تقــدیر راته بس دغسې حیـــــات راوړې دی
سپیـــځلی مسلمان دی خو یې زده نه شوه سجده
دې قام ته خدای دخپل غرور زکات راوړی دی

۱۳۷۵/۵/۳۱

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخوب کوترې

مابیګاني خوبونه

دښکلي سیند په طلایي هندارو ټول مات کړل

دخوب زخمي زخمي کوترې مې

دسترګي او کوچي سیند څپو کیږدۍ کې نه ځائیږي

کبه !

داڅه مې وکړل؟

سیند مې دخوب زخمي کوترو ته یو بام نه لري

دسیند لاسونه خودغره کاڼو پخوا پرې کړي

څوک به زما دخوب کوترو ته په لپو کې دانې ورکړي؟

کبه !

داڅه مې وکړل

زمادخوب زخمي زخمي کوترو ته

یو سیوری، یوپنا خوشه !

(c) ketabton.com: The Digital Library

کبه !

زما دخوب زخمي زخمي کوتروته

دسترې درد دوا خو شه !

« نه... نه !

مور مې لګیا ده له سهاره تر ماښامه په زړو ګوتو جامې مینځي

لور مې تمامه ورخ آینې سره خبری کوي

زما هم خوب رائحي »

سیند لا روان دی

سید بهیږي پسې

دخوب کوترې مې کوچۍ شوې بیرته نه مستیږي

کابل

۱۳۷۵ / ۶ / ۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

مات لمر

يو ستوری ستورو وواژه يو لمر دسبا مـــات شـــو

دغرونو په لاسو نو مې يو غر دسبـــا مـــات شـــو

منم چې سپين سبا دی شپه کوچۍ شـــوه چيـــرته لاړه

موســـم دسبـــا راغـــې خـــو وزر دسبـــا مـــات شو

دابيا مې دنشو په ګنـــاه ځـــــه نيســـې زاهـــده؟

ساقي لاړه منصور شو او ساغر دسبـــا مـــات شـــو

داشپې پريږده اوږدې شي ان چې ستوري ځانګې وکړي

کلاله ! ستا په لاس کې چې هنر دسبـــا مـــات شـــو

موږ وړ درنها نه يو تښتيـــدلـــو وريځـــو راشـــئ !

رهبر دسبا نشته دی ، لښکـــر دسبـــا مـــات شـــو.

تله ١٣٧٥

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه دار ــــ هغه چنار

پښتنــــو وينـــو غوټـــۍ وكـــړې بهار دی

ساقي ګوره چې پيړۍ وروستـــه مـــو وار دی

پـــوروړي څـــه دتـــاک دپيغـلـــې نـه يو

هر يو رګ يې زمونږ دسرو وينـــو آبشـــار دی

زنګ وهلې تـــوره غـــړپ دلمبـــو غـــواړي

ســـاقـــي زار شـــم راکـوه يې چې خمار دی

لا دژيـــو ســـوداګـــر ســـره جـګـــړه ده

لا خـــو پاتـــې جـــوړ دهـغـو اوبو ښار دی

رباب ګونګ دی آدم هيـری چيـغـې غـواړي

چا تـــرې وړی ددرخـــو دغـــاړې هـــار دی

شنـــو زمـــريـــو ددې غـــرو تـه خبر ورکړئ

چـــــې آبـــاد لا دزړو بـــګـــووغـــار دی

بـــيـــا پـــر غـــاړو دشملو غرونه اوچت شول

اور ګـــډ شـــوی دټيـــکريـــو پـــر بـازار دی

هره پيغله ملالـــۍ ، هر ځـــوان ايـــوب دی

هرسنګر مو ســـور ميـــونـــد دکنـدهـــار دی

سيـنـدونـه هم مـــري اســـــحـــــاق نـــګيــــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وریځو دامو دیو څــو ستــورو نیـــزې دي

لاکاروان مو دلمـــرونـــو خـــو پـــه لار دی

آزمویني ته یې وختـه !څه حاجـت شــتـــه؟

یو پر دوو تـــوتـــو لوی ، بـــل پـــر انګار دی

هــریـــو ښاخ یې چـــې وً دار دژیـــد ارانـــو

هــغـــه وورِ نیالګی هسک شوی لوی چنار دی

تـــه پـــه نـــشتـــه غـــورِ کړه خولی پـه سر وړه

ماتـــړلـــی دخوشحـــال بـابـا دستار دی

اوس نـــو زرلالـــي دنـــورو ترینه زار کړئ

چې مې ځوړند خپل لالـــی پـــر ســـر ددار دی.

کابل

۱۳۷۵/۸/۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

مينې ته ...

مينې !له شرمه درکتلی نه شم

پيريان د «قاف» له غرونو راغلل

بيا دعشق پرښتې دګريوانه غاړې ته لاس اچوي

ابليس لګيادی پرزمزمو ،دګناه خپله کيږدۍ غوړوي

مينې له شرمه درکتلې نه شم !

* * *

مينې له شرمه درکتلې نه شم

سيلۍ الوتې زموږ دباغ

دسرو ګلونو دښايسته وو

پاکو ميندو په کمځو کې تومتونه اوبي

مسيح تيره توره په لاس دتومتونو په

واټونو کې زنګېږي او خپل غم ته خاندي

نور په دې ښار کې ليونی دمينې پاتې نه دی

مينې له شرمه درکتلې نه شم !

* * *

مينې له شرمه درکتلې نه شم

چې مو هر غږ پر هوا خورشي دلته ځمکه ، دلته خاوره

ترې دغرو په څير ماران زيږوي

سيندونه هم مري

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلته جنډه دیوه نر په قبر هم نشته

شیطان پر ځمکې باد شاه شوی او زموږه پر سرونو

هغه تخت د سلیمان ګرځوي

پیریان یې حمد بولي ،

او به زموږ له لپو تښتي او بادونه مو په کاڼو ولي

دلته له زړه اسم اعظم هیر دی

مینې له شرمه د رکتلی نه شم

* * *

مینی له شرمه د رکتلی نه شم

نور مو د کلي د ګلونو په کاله کې

پیغلتوب د ګل غوټیو چیرته هم نشته

او ابراهیم د خپلې ښکلې نازولې د جمال او د عفت

دلوټ کوڅو کې د غارت قصې ته خوب وړی دی

نور مو د باغ نجونو ته « هسکې » او « کږې » شملې

د ښمنې ښکاري

مینې له شرمه د رکتلی نه شم !

۱۶ / ۹ / ۱۳۷۵

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپه

ای شپې !

راځه چې ځو د خوب په کرونده کې مې ځائيږې خونه

*

شپه د کمځو دغرونو ټال کې ځنګيدلې راغله

پلو د تورو وريځو

پکې پاولې د ستورو

لکه:

کوچۍ پيغله رمه کې د ښايسته وريو.

خود سپوږمۍ هنداره ماته ای شپې !

ته به د خپل حسن

او عشق

د پيغلتوب تما شه چيرته وکړې ؟

۱ / ۱۳ / ۱۳۷۵

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

بیا رانغلې بڼو ته په پښتو وږزونو
زما دخوب کوترې ستا دسترګو له بامونو

څلو وهلي ګوره څه خواره واره پرې ګرځي
دشونډو بوراګان مې ستا دشونډو پرګلونو

په خپل شرنګ به ویده شمه ، په خپل شرنګ به راویښ شم
بنګړي مې کړه دلیچو ګرځوه مې په لاسونو

زما مینه یو سیند دی او ستا زړه وً ورکوټی کلی
داسیند چیرته جانانه او کیږدی دحبابونو

لا ښکاري چې موده دلیونتوب مې پوره نه ده
یو څوک راته ناري وهي دغرونو له سرونو.

١٣٧۶ ورى

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژوند

ښايي چې ژوند يو ګنهکار وي

چې تراوسه پورې

لادزمان دآسماني سکوت

دد نګو، دنګوغرو غاړو کې

لکه پر غز «حنيفه»

چې دالله دمخلوقاتو د «قاتل»

او دسرو وينو دسيلاب دبهوونکي په نوم

دخدای له شرمه

زنداني دتورې دتورې ځمځې پاتې

هاسې دخپلو سرو غچونو

پر کوم خوب تللی وي

ځکه:

دژوند دبندګانو هغه شنه خوبونه

دشيطانانو

له تور جنو خوبو

تور پاتې شول.

١٣٧٦ کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

داحجرې او دا شملې

نه ساقي شتــه ، نه جانان شته مازيګر دی
څومره تږی د پـيـرېــو مــې ساغــر دی

پسرلی نه دی پــری نوم د سپرلي مه ړدئ
ډوب په وينو کې يو سور چريک دلمر دی

دنـــارنـــجـــو ښاخ منـــم ورته بنګړی شو
خــومات شوی مې مړوند د سپين سحر دی

نـــازولې سپوږمۍ مـــه خـيـــږه شــه تمه
چــې دوريځو اوښ ولاړ درته پـــر ســـر دی

شـــنه منګي مې دجنکو پر ولو مـــات شول
دنامـــرده مغل يــــون پـــردی ګـــودر دی

رانه اخلي دړنو ستــــورو نـــامـــوس مې
چې ويده دشپې په تيکو کې خنـجـــر دی

ته دې غشي وورو ه ګوندې چې ويــــښ شم
لامې پاتې ځای په زړه کې د پــــرهـــر دی

ددیرو دقام شملې ورنـــه لـــوګـــی کــړئ
دحجـرو طـالب ختـلـــې په سنـــګـــر دی.

۱۳۷۶/۱/۱۹

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیک

څو میاشتې وشوې چې در تللې نه شم

لارو ږبرې شنې دي

ګلان داوښکو ووروم

ټوله ورځ دستا دیاد ښکلې زانګو زنګوم.

* * *

همدا چې لمر شین شي

زموږ دښار هغه زړې دښتې کې

زموږ دښار مین په کاڼو ولي

زموږ په ښار کې دمینو دسنګسار پسرلی بیا راغلی

نولو پټه دې غواړم

پکې دخپلو تورو سترګو یو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنارنجي غږ پر وریښمینو تار واوبه

راویې لیږه

چې ستا یاد هغه خیالي حورې مې

زانګو نه باد یو نه سي

راته سنګسار یې نه کړي.

څو میاشتې وشوې چې د رتللی نه شم

لارو کې د برې شنې دي.

۱۲ / ۲ / ۱۳۷۶

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

مړوند

مړوند یو خوب ، مړوند سترېیا نه لري

مړوند د غرابۍ پۍ رودلي

* * *

تاد سکندر کله ژړا لیدلې؟

یو سپین مړوند پرې د سرو تورو ګوزارونه کوي

یو سپین مړوند یې د غرور د آسو یال ریبلی

* * *

سکندر له لیرې لارو راغی د پیلانو له سرو تیر شوی

سکندر د پارو پا میزا د ښاپیریو شنه خوبونه ویني

د دغو ښکلو ښاپیریو شنه خوبونه ویني

یو سپین مړوند ورته وتی

ورباندې تندر د مړوند ووري

خوای د سپین مړوند «روښانه» پیغلې

تورې په ورو ،

تورې په بام وروه

سکندر په تورې هغه سپینه ډوډۍ نیمه کړله

نقاب دې سپین مړوند ته اور واچوه .

۱۹ / ۲ / ۱۳۷۶ کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلور غزل

پلو پرې دمخ خور کړه غوړېدلي دي سرونه
جانانه ! ستا وربل ته مو کړلي دي سرونه

دې قام ته منصور وایه کوم دار شته دی که نشته؟
لوګرو که هر څو ورنه ریبلي دي سرونه

دیار دسیمې دښته کې دهار نسیمه وروځه
غمي نه دي دې تال کې زنګېدلي دي سرونه

ځراغ چې شي دې دښته کې دوخت ستړي کاروان ته
په لوړ ښاخ دچنار کې ځړېدلي دي سرونه

چې سرې سیلۍ شوې ګونګې او دلور غزل یې وچ کړ
هرګل مو هرې پاڼې ته ښندلي دي سرونه

ایرې شول خو یو چم دټیټېدلو یې زده نه کړ
الله مو دغیرت پر لمبو وللي دي سرونه

رقیب پرډمو وپلوره موږ سر داو کړ په حورو
یو چاته په سوغات کې مو لیږلي دي سرونه.

۲۵ / ۲ / ۱۳۷۶

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

سپرلی که راوړای نه شئ ترې دسترګو انځور راوړئ
دې شپو ته سبا نشته یوه لپه دنور راوړئ

منم چې یو سر نشته دی چې غج یې دسر واخلي
دې دار ځنې ملګرو خو داسر دمنصور راوړئ

چې پښو لاندې کړ وریځو ، چې دشپو ډمې پرې خاندي
دلمر تېپي آسونو نه لوی دلی غرور راوړئ

دسترګو تورمو بار که د « یعقوب» کړ پر اوښانو
دې وږې میلمنې ته لږ دستورو انګور راوړئ

راځي چې تور ماښام کې ، رانه وړي چې زلمی عقل
یوه یې له تاکونو نه په بدو کې لور راوړئ

په شوندو کې همت که دخندا راوړلو نشته
دې ښار ته خو تابوت د ځوانیمرګه سرور راوړئ

۱۳۷۶ / ۳ / ۱۶

لغمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما دچم ونه

زما دچم ونه بر بنډه ده

شرمیږم ورنه

دباد رهزنو ترې دشنو پاڼو جامې وړې دي

په سپین ټټر یې یو څو څاڅکي دي د خامو پیو

څانګې یې زړه روي،

تیونه یې ارې وړي دي.

* * *

ونې ! سپرلی دی

واورې نشته چې کفن شي درته

زما دمور شنه لوپټه هم بېګاه غلو وړې ده

مامې خیالي څادر ګرو کړ د کلو وډی وم

دپلار شمله خومې له وخته توپانو وړېده

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * *

زما د چم ونه بر بنډه ده

شرمیږم ورنه

مور مې سرتوره ده

ټیکری نه لري

نه څه شمله شته

نه څه خور دی څادر

زموږ دیرې مازیګری نه لري

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو سيوری ، يو ګل

مرغيو ! چوپ شئ ماله خوب راځي

دلته دزړونو باغچې شنډې دي

يو سيوری او يو ګل نشته

دلته دسين سپينو هندارو کې

دلمر

دطلايي کبانو رنګ تور شو

دلته دشونډو دموسکا وو هوسۍ

قتلې شولې

غشو يو وړې

او بنګړيو اله سپوږمې

دلته دتاک پيغلو ته

دستورو بنګړي نه اچوي

مرغيو

چوپ شئ

ماله

خوب راځي

مرغيو چوپ شئ مله خوب راځي !

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلته دباغ دشهزادګۍ بکارت مات دی

دسپرلي ښکلې شهۍ

دقاف ديوانو وړي

دلته پرونو

د «ایوب» سیوری راخوردی

هرې پاڼې

هر اندام نه یې چینجي ووري

دلته تیارې

دشپو په بلاربو اسپو راغلې

درڼا درمو لو کوي

دلته کورونو ته

دژوند له شوم شیروارنه دسپیدو کتهوې تشې رازي

مرغیو !

چوپ شئ

ماله

خوب

راځي.

۱۲ / ۴ / ۱۳۷۶

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګناه

څومره نیکمرغه یم ګناه کومه

تمامه ورځ وریځې دباد له ژرندو باسم

او دلمر په تناره کې پسرلي ته ترې ډوډۍ پخوم

څومره نیکمرغه یم ګناه کومه.

* * *

زما دکور دا دیوالونه

دڅو خاورو

څو اوبو

او دڅه لمر

څو ترکیبونه نه دي

زماله کوره دیوالونه دښیښو راتاو دي

زما او زما دکاله ختېه یې

دتاک

او دانګورو

او شرابو

پهلاسو ایښې ده

مامې دسترګو درانه نور په وسعت

سیـنـدونـه هـم مـري اســـحـــاق نـــګـیـــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دومره شراب څښلي دي.

* * *

دوره مغرور يم چې

دهسک دنازولي دربار سيري لاندې

خپله ځواني راته پيغور ښکاري

خو مانه لوی غلام دښکلو نشته

يوه شپه زما دلاس بيږی

دښکلو دسينو په سمندر کې

ستړې شوې نه ده

زه لکه پلار هسې يم

پلار له مړينې نه يوه ګړۍ دمخه هم

دشنو غنمو وږو لاندې

زموږ دکلي دبزګر له ارتينې سره بربنډ پروت و.

۱۳۷۶ / ۴ / ۱۳

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چې لمر شین شي

کله چې لمر شین شي

ستا د بادونو شنه ګلان مې د زړګي پر مسا پرې د ښتې څانګې وکړي ،

وغوړېږي

کله چې لمر شین شي.

* * *

کله چې لمر شي

ستا د بادونو طلايي کبان په ښکلو او زرینو وزرو

زما د سترګو په چینو کې ستا د سترګو تصویرونو نه خوبونه مینځي

کاه چې لمر شین شي.

* * *

کله چې لمر شین شي

ستا د یادونو هغه پیغله هوسۍ راشي

تربیګاه زما د زړه په جل وهلیو کروندو کې څري

کله چې لمر شین شي

* * *

زمادزړه دښته کې څاڅکي د باران نهووري

زمادسترګو چینه وچه ده ، داوښکو مرغلرې ورنه غلو وړې دي

څوکاله وشول چې ږلۍ مې د زړګي پر فصل ووري او کیږدۍ مې

(c) ketabton.com: The Digital Library

توپانونه وړي

نوستا دیاد هغو ګلونو ته باران ،

هغو کبانو ته اوبه،

اودې هوسۍ ته شپونکې څنګه شم؟

* * *

بیګاه شپونکی باد ستا دځنو له غرو راغی

په پګړۍ کې یې یو ټکې دیو ګل نه و

له نرۍ ملا نه یې دلمر هغه زرین وستنې نه و راتاو

چایې په تشې اوریښې ریښې بخښۍ کې یو دستورو نارنج نه و ایښې

نور مې په کلي کې بادنه چلیږي، باد مسا پر شو ورنه

څومره تنها ،

څومره یوازې ده

زمادکلي ښکلې نازولې سپوږمۍ.

* * *

بیګاه مې خوب لیدلې:

زموږ دکلي د چنارو تر شنو سیو رو لاندې

په هغو لویو پلنګې کټونو

یو څو کارغان ناست دي

ږلۍ دلښتو وروي پرې، ګډوي ځان ته زموږ دکلي سپینې هیلۍ

زموږ دکلي په دیره کې دچلمو دکړو وږو لو ګیو پر ځای

(c) ketabton.com: The Digital Library

خورې ورې دي دښايسته هيليو تکې سرې د پيغلتوب وينې

کلي کې يو سيو رى د بريتو

اويو شرنګ د سپينو تورو نشته

رښتيا !

د کلي په ديره کې

د زلميو څېورو

داتڼ هغه سکڼې ماښام د رياد شط که نه؟

* * *

ستا د بادونو شنه ګلان مې

د زړګي پر مسا پرې د ښتې ځانګې وکړي

وغوړيږي،

کله

چې

لمر

شين

شي.

۱۳۷۶/۷/۱۲

پيښور ــ پښتونخوا

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

څه ښکلی سوداګر دی څومـــره ښکلی باران پـــلـــوري
یو آس د سپینو ور ېځودی دور ېځو ګـــلان پــلــــوري

د ستورو په تېښو يې جــوړې کـــړې ورتـــه څـنــــې
نن دلته په دې چم کې ېو کا فردی بــتــــان پــلـــوري

يو بار يې د رنګ راوور د سپرلي جـــوار ګـــر ګـــورئ
چې څومره يې ګران راوور چې يې څومره ارزان پــلـــوري

يو شين لوګی راخوردی يو سور اوردی لګـــېـــدلـــــی
يو مست زردشت راغلی دی يو غلـــی آذان پــلـــوري

بازار يې د نور لوټ کړ د آسمان سپينـــې کـــوتـــــرې
له لمر ځيني ټيګ اخلي اود ستورو کاروان پــلـــوري

د باد په نيلي سپور د سهار سپين شـــهـــزاده راغلـــی
د شپو بر بنډې پېغلي پرې شلېد لی ګرېوان پـــلـــوري.

۱۳۷۷ کال د پسرلي لومړی شپه

لغمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسحاق ننګيال وروستی غزل

يو باد يو منصور

يــو بـــادر راګليدلي مالــه ځـانــه سر وړي
د زړه اس مـــې لـــه بـــاره د ارمـــانـه سره وړي
د شـپــو پـر اوښ يو غل دی زمونږ کلي ته راغلي
ګــلــونــه او بــاغـــونـه له باغوانه سره وړي
يــو پــل وم چـيرته لرې ستا په لاره زرغون شوي
يــو لــوټ مـــي اوس له بادو له بارانه سره وړی
يو څوک دي ستا د لا شراب يې ټول راځني وڅښل
دا سـره کيږي دی، د خوب مې له تواپانه سره وړي
زمـونږه يې په سترګو کي د شپو دوړي شيندلي
دا لـــوي کـــاروان مو ځکه له ښاروانه سره وړي
نـــاري د انـــا الــحق يې ورته و چي کړي پر ژبه
منـصـــور وطـــن مې دارته له ايمانه سره وړي

۱۳۷۷.۱.۱۷

لغمان

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library